

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Svmmvla Selectarvm Qvaestionvm Regvlarivm

Bonagrata <von Habsheim>

Friburgi Brisgoiae, 1665

Additamenta absolvtio generaliter

[urn:nbn:de:bsz:31-160625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160625)

ADDITAMENTA. ABSOLVTIO GENE- RALITER.

1. *Moribundus sensibus destitutus an absolui possit.*
2. *Potest absolui, qui signa dedit penitentia etiam absente Confessario, vel petiuit Confesarium pro Confessione Sacramentali.*
3. *Item sub conditione absolui potest, modò catholicè, & piè vixerit, licet talia signa non dederit.*
4. *Absolutio in predictis casibus dari etiam debet homini mala fame.*

Moribundum, qui neque Confessionem petiuit, neque vllum Penitentia signum dedit, nequidem sub conditione absolui posse, recens quidam excellentis doctrinae auctor peracri disputatione contendit, & velut improbable

I.
Moribundus sensibus destitutus an absolui possit.

A com-

cōmuniter, atque ex scholis celeberrimæ
 Societatis Iesu per quoddam Decretum Cō-
 gregationis Generalis Anno 1651, penitus
 proscriptum asserit. Ratio huius & assecla-
 rum palmaris est, quam recentissimè quo-
 que vrget Ant. Cottonius *Celebr. Controv. l.*
2. contr. 6. n. 68, quod Confessio debeat es-
 se sensibilis, hoc est manifestari signo ali-
 quo speciali & voluntariè dato, ex quo sic
 arguit supramemoratus Author: Deficien-
 te parte essentiali Sacramenti nequit illud,
 ne sub conditione quidem conferri, cum si-
 ne sua parte essentiali Sacramentum confici
 nequeat; atqui in huiusmodi casu, deficit
 pars aliqua essentialis Sacramenti, nempe
 Confessio & dolor sensibilis, nequit ergo il-
 lud in huiusmodi casu sub conditione con-
 ferri. In confirmationem huius adducun-
 tur aliquot insuper SS. Canones relati à
 Gratiano 26. q. 3. Primus, c. *Qui recedunt*,
ex Conc. Araus. c. 3. ita sonat: *subiud obmutescens*
(prout si aratum est) baptizari aut pœnitentiam
accipere potest, si voluntatis præserta, tes-
timonium aliorum verbis habet aut presentis,
in suo nutu. Alter, c. *Is qui.* ex Conc. Carthag.
 4. c. 76. sic habet: *Is qui pœnitentiam petit, si*
casu, dum ad eum Sacerdos inuitatus aduenit,
oppressus infirmitate obmutuerit, vel in phrenesi-
sim versus fuerit, dent testimonium, qui eum au-
dierunt,

Additamenta.

3

dierunt, & accipiat poenitentiam, & si continu
creditur moriturus, reconcilietur per manus im-
positionem, & infundatur ori eius Eucharistia.
Similia dicit Leo P. *epist* 89, al. 92, *Ibid.* c.
His qui. Ex his Conin. de Sacram. *disp.* 5.
dub. 1. n. 29. tale format argumentum: Ea-
dem in hoc casu est ratio Baptismatis & re-
conciliationis, atqui Pastores non possunt
adulto morituro conferre Baptismum, nisi
sciunt eum hunc actu petiisse, ergo similiter
non possunt dare Sacramentū Poenitentiae,
nisi ei, quem sciunt hoc ante petiisse. Hoc
porro ne quidem in casu necessitatis fieri
posse asserit in *Concl.* 3. *Ibid.* n. 28. tum quia
casus necessitatis non mutat essentiam Sa-
cramenti; vnde si validè daretur Sacramētū
sine Confessione in necessitate, posset etiam
validè fieri extrà necessitatem. Tum quia,
si liceat semel fingere aliqua ad essentiam
Sacramenti sufficere in necessitate, quæ nõ
sufficiunt extrà eam, eadem licentiã posset
in necessitate dari Baptismus sine aqua,
adèdque sic everti omnis essentia Sacra-
mentorum.

Attamen his non obstantibus, quia, vt
ait Leo P. *cit.* c. His qui. *Miseriordia DEI*
nec mensuras possumus ponere, nec tempora de-
finire: apud quem nullas patitur venire moras
conuersio, dicente Dei spiritu per Prophetam

A 2

(Isa. 30.

(*Isa. 30. apud 70.*) cum conuersus ingemueris, tunc saluus eris &c. Necdū ab opinione priori dimoueor, quam cum DD. alij prolixè propugnent, vnico tantūm, sed efficaci argumento, quod ipsi aduersarij subministrant, eandem confirmare contentus ero.

II.

*Potesť, qui
signa de-
ssi Pensi-
sētia vel
petiuit
Confessa-
rium.*

Præmoneo autem Confessionem posse considerari dupliciter. 1. quantum est ex natura rei, per se & ex præcepto tum Diuino, cum Ecclesiastico, secluso casu necessitatis. 2. per accidens & in casu necessitatis. Extra casum necessitatis certum est atque sub anathemate definitum à Conc. Trid. sess. 14. can. 7. ad remissionem peccatorum necessarium esse Iure Diuino confiteri omnia & singula peccata mortalia, quorum memoria, cum debita & diligenti præmeditatione, habetur; etiam occulta & qua sunt contra duo vltima Decalogi præcepta, & circumstantias, qua peccati speciem mutant &c. aded vt, qui secūs faciunt & scienter aliqua retinent, nihil Diuina Bonitati per Sacerdotem remittendum proponant. vt loquitur S. Synodus *ibid. de Sacram. Pœnit. c. 5.* Hanc porrò Confessionem faciendam esse Confessario præsentī, neque aliter, per litteras scilicet aut Internuncium, decreuit insuper Clem. 8. *Constit. 87. incip. Sanctissimus. Anno 1602. apud Laër. Cherub. in Bullar. 10. 3. vbi prohibet, propositionem il-*
lam,

Additamenta.

5

*lam, que habet, liere per litteras, seu Inter-
nuncium, Confessario absenti peccata sacramen-
taliter confiteri, & ab eodē absolutionē obtinere,
de cetero edoceri, defēdi, imprimi, aut ad praxim
deduci, sub pœna Excommunicationis lata sen-
tentia & alijs pœnis arbitrio infligendis. Ita
quidem, vt dixi, extra casum necessitatis, in
casu autem necessitatis Confessio etiam sa-
cramentalis magnam patitur latitudinem,
non solum vt specifica peccatorum enarra-
tio ex parte, verum etiam ex toto intermit-
tatur. Ob talem necessitatem absolui posse
infirmum, qui signa dedit pœnitentiæ, eti-
am absente Confessario, & eo adueniente
inuenitur sensibus destitutus, eo quod signa
eiusmodi, vel petitio Confessarij pro Con-
fessione Sacramentali sufficiant, indubita-
tum habetur ita decernentibus atque iu-
ventibus supracitatis Canonibus, ac Ritua-
li Romano edito Anno 1615. Quin etiam va-
lituram absolutionem (non obstante De-
creto Clementino præallegato) si testes in
absentia ipsius infirmi de ipsius confessione
testificentur, tradunt DD. grauissimi, quos
refert ac sequitur Coton. *vbi supra n. 61. &
seqq.* non improbabiler ipsi quoque au-
thori initio præmemorato, qui expressè
docet; *in casu quo testis considerata ab egro
Confessionis non præsens aut immediatus esset,*
A3
posse*

posse nihilominus Sacerdotem superuenientem moribundo absolutionem sub conditione imperitari, quia cum oppositum non improbabiliter doceant multi, sperari possit Sacramentum conficiendum esse, quoties autem spes affulget conficiendi Sacramentum, quæ contingere possit Sacramento & consulitur salutem periclitantis anime, cui in dubio magis fauendum est, quam Sacramento. Hæc ille.

III.

Sub conditione
absolui
potest modo
catholicè, &
piè excu-
ssi.

His ita præmissis repeto ac dico, non improbabile videri, posse moribundum sensibus destitutum sub conditione absolui, qui neque Confessionem perijt, neque vllum pœnitentiæ signum dedit, modo catholicè & piè vixerit. Hoc assertum, vt iacet, communi consensu & auctoritate omnium DD. Theologicæ facultatis Viennæ publicâ disputatione fuisse propugnatum, testatur Caramuel in sua Theologia fundam. nouissimè Roma edita, vbi etiam prolixè idem rationibus & auctoritatibus confirmat, qui liber cum Romanam habeat censuram, hoc ipso Doctrinam hanc facit non improbabilem. Verum his omnibus omissis, probo dictam propositionem hac ratione: Par est ratio Sacramenti Baptismatis & Pœnitentiæ, baptizari autem potest, quicumque ex antea acta vita præsumi potest desiderare baptismum, ergo & Sacramentaliter absolui. Propositio maior habetur expressa in supra relatis Canonibus, & ab

ab adversarijs vltro admittitur, quibus itaque potius, an nobis faveat, vt clarius constet, sciendum, hæc duo Sacramenta esse directè instituta ad remittenda peccata, Baptismum quidem velut ianuam, per quam intratur in Ecclesiam, extra quam nulla salus est, Pœnitentiam verò pro tabula, quâ Peccator mortaliter delinquendo naufragium passus euadit interitum & pristinæ gratiæ restituitur: Ex quo Sacramenta *mortuorum* dicuntur sicut alia *viuorum*, quòd hæc requirant vitam spiritualem in suscipiente, illa non. Sunt proinde in primis ad salutem necessaria, & ob hanc necessitatem in eorum administratione conceduntur, quæ in alijs non tam facilè permittuntur, in Baptismo quidem non solum vt à quocunque ritè collatus valeat ad salutem. *c. Firmiter. de SS. Trinit.* verùm etiam vt in necessitate adhiberi possit materia dubia, sicut omnes fatentur teste Cònin. *q. 66. n. 22.* Quòd extrema necessitas excuset irreuerentiam, quæ aliàs in Sacramentum admitteretur, dum vtendo tali materia exponimus nos periculo invalidè illud conferendi. De Pœnitentia ex parte dictum est superius, quæ cum ob necessitatem æquiparetur Baptismo, hic extendere licet ad nostrum propositum, ita quod licet vita prius catholicè, peracta, dubia sit materia

teria Sacramenti Pœnitentiæ, propter necessitatem tamen admitti possit. Hanc necessitatem optimè demonstrat, & per eam nostrum assertum confirmat vir quidam religiosissimus ac doctissimus hoc argumento: Potior est finis Sacramenti necessarij ad salutem, quàm ipsum Sacramentum, atqui salus animæ est finis Sacramenti necessarij ad salutem, cum hoc sit tantum medium, ergo salus animæ debet magis attendi, quàm ipsum Sacramentum in tali casu. Ergo potius in tali casu debet periclitari ipsum Sacramentum quàm salus animæ. Fundatur hoc argumentum in doctrina D. Angelici, qui 2. 2. q. 3. à. 4. ad 1. comparans virtutem Religionis & Misericordiæ. Deum, inquit, non colimus per exteriora Sacrificia aut munera propter ipsum, sed propter nos & propter proximos. Non enim indiget Sacrificijs nostris, sed vult sibi ea offerri propter nostram deuotionem, & propter proximorum vtilitatem. Et ideò misericordia, quæ subuenitur, defectibus aliorum, est sacrificium ei magis acceptum, vtpotè propinquius vtilitatem proximorum inducens, secundùm illud Hebraeor. vlt. Beneficentia & communionis nolite obliuisci, talibus enim hostijs promeretur Deus. Sic ille, Quem porrò secuti Vasq. 10. 2. in 3. p. disp. 136. c. 3. Pontius de Matrim. l. 10. c. 15. n. 8. & P. Fagnan. p. 1. in l. 2.

decipi contrariæ opinionis Doctores, quòd inter Sacramenta nõ faciunt distinctionem in ordine ad salutem animæ, ad quam aliqua necessaria sint simpliciter, alia non. His ego libenter assentio, existimo tamen aliam quoque subesse causam non minus propriam, quod inter Iudicium, quo quis condemnatur, & quo quis absolvitur, non discernant. Etenim quia Sacramentum Pœnitentiæ institutum est per modum Iudicij, hoc ipsi putant non posse subsistere, nisi Pœnitens, qui simul actoris & rei partes sustinet, sese prius de commissis peccatis accuset apud Confessarium Iudicem, qui exinde sententiam ritè proferre queat; vnde quidam sic arguunt: Absolutio ex Concilio Trid. est actus judicialis, sed Iudicium non exercetur, vbi accusatio nulla est, ergo &c. Ad elidendam hanc persuasionem,

Dico 1. duos actus esse principales, quo omne iudicium propriè dictum perficitur, absoluerè & condemnare. 2. hæc duo licet respectu radicis ita connexa sint, vt conuertibilia sint, *Gl. in Clem. Cum à repulsione. de appellat.* vt qui vnum potest, possit & alterum (eadem est enim potestas ligandi atque soluendi. *c. Verbum. de Pœnit. dist. 1. c. Cum inferior. de maioris. & obed.*) in exercitio tamen planè diuersum habent procedendi

dendi modum. Etenim cum condemnari nemo possit nisi legitimè auditus vel saltem citatus. *c. Inter quatuor. de Maior.* absolui tamen potest etiam non auditus, vt patet in exemplo; Cum enim excommunicari nemo possit nisi de contumacia conuictus, absolui tamen potest etiam excommunicatus non solùm absens verùm etiam ignorans, imò & inuitus, vt docet P. Coriol. *de Casib. reseru. p. 1. sec. 2. a. 6.* cuius diuersitatis ratio est, quia bonus quilibet in dubio præsumitur. *l. merito. ff. pro socio. c. vnic. de scrut. in ord. & c. fin. de præsumpt.* vbi, quòd nullus teneatur probare se idoneum, cum idoneus præsumatur, nisi aliud in contrarium ostendatur. Permaximè autem si quem *vita honesta vel alia similia commendant.* Barbos. *axiom. 37.* vbi, quòd bonus præsumitur, qui de bono genere natus est. Item, quòd ex educatione bona quis bonus præsumitur.

Dico 3. Extra casum necessitatis, sicuti Pœnitens sui ipsius accusator & simul reus, tenetur omnia & singula peccata mortalia, vt supra dictum, fideliter Confessori suo patefacere, ita vicissim Confessarius ex officio Iudicis, quo fungitur, tenetur omnibus ritè expensis ad condignam Pœnitentiam & satisfactionem condemnare, & absoluere. In casu tamen necessitatis, quando Pœnitens

tens

tens debito modo sese accusare nequit, ac proinde Confessarius non habet, unde condemnet, non tamen desistere potest à Iudicio, quin possit atque etiam debeat actum alterum, qui est absolueret, huius Sacramenti actus & finis potissimus, exercere, maximè vbi Pœnitens huius aliquod desiderium ostendit, vt patet ex allegatis Canonibus Concil. Carthaginensis & Arausic. præsertim verò c. Agnouimus. 26. q. 6. vbi Cælestinus P. Agnouimus, inquit, pœnitentiam morientibus denegari, nec illorum desiderijs annui, qui obitus sui tempore hoc anime sue cupiunt remedio subueniri. Horremus (fateor) tanta impietatis aliquem inueniri, vt de Dei bonitate desperet: quasi non possit ad se quouis tempore concurrenti succurrere & periclitantem sub onere peccatorum hominem redimere, quo se expediti desiderat & liberari. Quid hoc, rogo, aliud est quàm morienti mortem addere, eiusque animam suâ crudelitate, ne absoluta esse possit, occidere? cum Deus ad subueniendum paratissimus, inuitans ad pœnitentiam, sic promittat peccatori, inquiens (Ezech. 33.) in quacunque die conuersus fuerit, peccata eius non imputabuntur ei &c. Salutem ergo homini adimit, quisquis mortis tempore speratam pœnitentiam denegarit: Et desperet de misericordia Dei, qui eum ad subueniendum morienti sufficere, vel in

momento

momento posse non credit. Ita sanctissimè Pontifex vestigia secutus sui Capitis, nostri Redemptoris, qui cùm in mundum venisset quærens quod perierat, peccatores non perdere, sed saluos facere, Sacramenta instituit non alio fine, quàm vt essent veluti quædam medicamenta, quibus Samaritanus Dominus noster (Magist. *sent. 4. dist. 1.*) peccati originalis & actualis vulnera sanat: essent quoque instrumenta gratiæ, per quæ omnis vera Iustitia vel augetur vel amissa recuperatur. Trid *sess 7. de Sacr. in præm. & can. 4.* Quid ergo miseri erga conseruos nostros tam simus immisericordes, trepidantes timorè vbi non est timor, subtrahamus media salutis animæ, pro qua dulcissimus noster Saluator etiam crucifixus mori dignatus est. Hæc ad elucidationem Propositionis maioris, aliquantum præter rectum tramitem, sed non extra stadium.

Minorem propositionem probo 1. ex Conin. qui cum *de Sacr. q. 64. n. 103.* docuisset, vt quis Sacramentaliter absoluator, debuisset id petiisse explicitè, sua peccata saltem in genere confitendo. *Pro reliquis Sacramentis, ait, sufficit ea implicitè petiisse.* Explicans porrò quid sit implicitè petere. Sic, inquit, *quicumque vult fieri Christianus, atque adeo omnis qui habet veram contritionem, aut etiam*

etiam attritionem de peccatis, quatenus ijs mere-
remur pœnas inferni, aut excludimur à gaudijs
cœlestibus, censetur implicite petere Baptismū,
etsi de eo nihil vnquam audierit: quia talis do-
lor includit virtuale propositum seruandi om-
nia præcepta ad talem finem necessaria, quorum
vnum est præceptum suscipiendi Bap̄tismum.
Item qui catholicè viuit, censetur velle sibi mo-
rienti conferri Sacramenta ab Ecclesia morien-
tibus conferri solita: ideoque si subito destitua-
tur vsu rationis, debet inungi; nisi sciatur ceritè
esse in peccato mortali, de quo non sit saltem at-
tritus, quod non debet facillè præsumi, nisi quis
in ipso actu peccandi ita subito destituatur ra-
tione, vt humanitùs impossibile sit eum doluisse
de peccatis: quod si aliquandiu post peccatum
commissum vsus sit ratione, potest præsumi sal-
tem attritus esse, vt expressè docet D. Aug. &c.
De S. Augustino paulò post dicturus sum,
interim in prædictis duo aduerto. 1. posse
baptizari, qui Baptismum implicite petijt
etsi de eo nihil vnquam audierit, 2. Bap-
tizatum, qui catholicè viuit, hoc ipso cen-
feri velle sibi morienti Sacramenta ab Ec-
clesia morientibus conferri solita &c. Inter
hæc cum primum locum, quoad necessita-
tem habeat Pœnitentia, duo quoque infe-
ro. 1. cum, vt vidimus, eadem sit ratio
Baptismatis & Pœnitentiæ, sicuti baptizari
potest,

potest, qui Baptismum implicitè petijt, ita posse moribundum absolui, 2. qui catholicè viuit, hoc ipso implicitè petere sibi morienti conferri beneficium absolutionis. Negabit Conin. paritatem in hoc, quòd Confessio sic pars essentialis Sacramenti Pœnitentiæ &c. Respondeo ex eodem *disp. 5. n. 29.* petitio Sacramenti Pœnitentiæ est implicita Confessio, sed qui catholicè viuit, censetur velle sibi morienti conferri Sacramenta eo casu ab Ecclesia dari solita, vt ait ipse Conin. quale est in primis Sacramentum Pœnitentiæ, ergo, &c.

Probo eandem min. 2. ex sæpè cit. Conc. Arauf. quòd cum subito obmutescenti statuisset conferenda esse Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ &c. addit: *amentibus eriam quacunque pietatis sunt, conferenda sunt,* quasi diceret, non solum duo illa, Baptismus & Pœnitentia, verùm etiam SS. Eucharistiæ viaticum. De SS. Eucharistia id expressè statuit Conc. Carthag. *cit. c. 15 qui.* *Si continuò, habet textus, creditur moriturus, reconcilietur per manus impositionem, & insundatur oricius Eucharistia.* Idem tenent recentiores, quos magno numero recenset Barbosa in *d. c. Qui recedunt.* Vbi, *nota,* inquit, *quòd amentibus, qui ante dignè vivebant, vel dederunt signa contritionis, posse Sacramentum*

Eucha-

Eucharistia administrari, nam censetur adesse sufficiens, intentio ad suscipiendum Eucharistia Sacramentum &c. Vbi nota, qui ante digne vivebant, vel dederunt signa contritionis &c. alterutrum nempè sufficit, adeoque quòd dignè priùs vixerit, licet signa nulla dederit. Clarius hoc edicit. Conin, q. 80. n. 74. nota, inquit, sufficienter censerì perisè, quisquis catholicè vixit. Nam hoc ipso censetur velle sibi in eo articulo media saluti conducencia tribui. quare danda ei est omninò communicatio, nisi constet eum esse in peccato mortali, aut timeatur notabilis Sacramenti irreuerentia ratione vomitus, aut similitum, atqui teste Bellarmino l. 1. de Pœnit. c. 15. tales à culpa absolutos prius dubitari non potest, cum Viaticum Eucharistiaè perceperint, quod Ecclesia nunquam distribuere solet, nisi illis duntaxat, quos à culpa liberos credit, ergo sicut ex eo tantùm, quòd quis catholicè vixit, S. Communionem accipere potest, potest & Sacramentaliter absolui. Quod, de amentibus, verbis non ambiguis expressit præallegatus Canon. 1. ibi: Reconcilietur per manûs impositionem, & infunderetur ori eius Eucharistia.

Probatur eadem propositio auctoritate S. Augustini, qui cū interfuerit atque etiam subscripserit præmemorato Concilio Carthag, censendus est omnium optimè sensum

sum illius agnouisse. Is ergo l. 1. de adulteri-
 nis coniug. in fine sic de hoc loquitur: Ego
 non solum alios Catechumenos, verum etiam ip-
 sos, qui viventium coniugijs copulati retinent
 adulterina consortia, cum salvos corpore in his
 permanentes non admittamus ad Baptismum,
 tamen si desperati, & intra se penitentes iacue-
 rint, nec pro se respondere potuerint, baptizan-
 dos puto, vt etiam hoc peccatum cum ceteris la-
 uacro regenerationis abluatur. Quis enim no-
 uit, vtrum fortassis adulterina carnis illecebra
 vsque ad Baptismum statuerant derinere? si enim
 ab illa desperatione recreati potuerint viuere, aut
 facient quod statuerant, aut edocti obtempera-
 bunt, aut de contemptoribus fiet, quod fieri eti-
 am de baptizatis talibus debet. Quae autem bap-
 tismatis, eadem reconciliationis est causa, si forte
 penitentem faciendae vitae periculum praecupa-
 uerit. Nec ipsos enim ex hac vita sine arrha sua
 pacis exire velle debet Mater Ecclesia &c. De
 manifestis peccatoribus, qui subito vi mor-
 bi oppressi signa penitentiae dare nequeunt,
 baptizari posse, quod ob statum catechume-
 ni praesumi possint de praeteritis peccatis do-
 lere, id quod necessarium sit, vt baptismus
 profit, ait Coninck. q. 64. n. 103. esse clarum.
 Alterum tamen de reconciliandis, disp. 5. n.
 29. ad solos restringit. Penitentes, qui ob
 commissum aliquod publicum crimen, an-
 tequam

B

tequam

tequàm à peccatis absoluerentur & ad Communionem admitterentur, cogebantur diu publicam pœnitentiam agere. Sed hoc gratis dici, atque doctrinam S. Augustini peræquè omnes Christi fideles concernere non minus clarè demonstrant sequentia. 1. quod S. Doctor, absque exceptione, parem dicat esse causam baptismi & reconciliationis. 2. quodd causa cur baptizari possint, nempe præsumptio doloris interni, non minus necessaria sit in reconciliando quàm baptizando, neque aliud indicant verba: *si forte pœnitentem vita periculum præoccupauerit* quàm si diceret, qui in tale periculum venit, fortè internè doleat, vt de baptizando dixerat. 3. quodd hoc æquè vel magis præsumi possit, de fideli, qui catholicam vitam ducere solebat, atque peccata frequenti vsu Sacramentorum expiare, quàm de Catechumeno, vt enim Caiet, ait, 2. 2. q. 185. a. 5. *propè finem vnusquisque præsumitur pœnitens in fine vitæ suæ, quando cum S. Ecclesiæ communionem recedit &c.* quod minus conuenit constituto in statu publicæ Pœnitentiæ, qui extra communionem erat Ecclesiæ, Infamis & Irregularis ad suscipiendos ordines. Quod si tales ad sæculares illecebras redierant, nõ solum à communionem Dominicorum Sacramentorum, verùm etiam à conuiuio fidelium.

um excluderentur. 4. Idipsum manifestè demonstrant verba, quibus D. Sanctus docet, quid agendum sit cum Baptizatis in infirmitate desperata, nempe quod fieri etiam de Baptizatis talibus debet, hoc est de Baptizatis, qui crimine adulterij, vel alio simili irretiti in simili casu infirmitatis absoluebantur, qui si fortè reconualuissent, iudicio debebant stare Ecclesiæ. Denique cur Mater Ecclesia publicè Pœnitentes sine arrha suæ pacis exire nolle debeat, non autem filios mortigeros?

Facile iam est ex hucusque dictis oppositas instantias retundere, ad argumentum enim 1. Sacramentum sine parte sua essentiali non potest confici, sed hinc deficit pars essentialis scil. Confessio & dolor sensibilis, ergo &c. R. concessa maiori nego minorem, quia in hoc casu adest aliquo modo materia, quæ per testificationem & famam probitatis moribundi efficitur præsens. *Bassa to. 1. V. Absolutio. n. 13.*

Ad fundamenta Conin. sufficienter quoque constat ex antedictis Sacramentalem Confessionem in casu necessitatis magnam pati latitudinem, non quidem ut penitus tollatur, quam ob rem neque Baptismus etiam dari potest sine aqua, sed cum extra casum necessitatis iure diuino requiratur in-

tegra omnium peccatorum mortalium post baptismum commissorum, quantum fieri potest, enarratio, in casu necessitatis, si plus à moribundo prestari nequit, pro Confessione sufficiat vita catholicè prius peracta, quæ materia etsi dubia sit, in fauorem tamen animarum aliàs æternè pereuntium, admitti possit, sicut de baptismo superius dixi.

Allegatos Canones pro nobis facere potius, quàm aduersariis satis ostensum credo. Magis obstare dictis videtur, quod in Conc. Tolet. 12. c. 2. sub Agathone An. 681. statutum legitur: *Sacerdotes, qui nõ sentienti, neque pœnitenti ausu temerario pœnitentiam dederint, neque se ex hortatu eius, qui pœnitentiam accipit vel manuum indicijs vel quibuslibet alijs euidentibus significationibus inuitatum fuisse probauerit, vnius anni sententia Excommunicationis subiacebit &c.* Verùm hoc quoq; Concilium illo Canone opinioni nostræ fauere potius quàm aduersari clarè perspiciet, qui totum contextum inspexerit. Res ita se habet; Quia contigit, vt ibi refertur, multos in salute (dubia) positos vltimum desiderare pœnitentiæ fructum, & rursus alios nimietate aegritudinis ita loquendi & sentiendi naturale perdidisse officium, vt nulla illis cura salutis suæ videretur inesse, nullo etiam pristina deuotionis noscerentur desiderio anbelare &c. ex fraterna condolentia

non

non solum Pœnitentiæ donum, hoc est, absolutio, iniunctâ simul iuxta SS. Canones peragendâ pœnitentiâ, verum etiam ultimum fuerat ijs tributum viaticum, ne sine fructu pœnitentiæ viderentur transire è sacculo &c. horum aliqui cum quandoque pristinae sanitati restituti iniunctas pœnitentias grauiores facere grauarentur, asserentes id eod se nullis Regulis Ecclesiasticæ disciplinæ sub hoc voto teneri, quia pœnitentiam nec ipsi petierint, nec consentientes acceperint; Ipsum Concilium velut ingratos & acceptæ gratiæ turpiter imemores cum acriter reprehendisset, statuit 1. vt sicut baptisma, quod nescientibus paruulis accipitur, in fide tantum proximorum, ita & pœnitentiæ donum, quod nescientibus illabatur, absque impugnantia violationis, hi, qui acceperint, obseruent, aliàs tanquam pateratarum regularum transgressores puniendi. 2. ne porro in posterum ob iniunctas pœnitentias grauiores ansa daretur excipiendi disciplinam Ecclesiasticam, decreuit insuper ne Sacerdotes passim & licenter donum pœnitentiæ non pœnitentibus audeant prorogare, hoc est, pœnitentias graues iuxta SS. Canonum præscriptum tempore diuturniori peragendas imponere, nisi ex horratu eius, qui pœnitentiam accipit, vel

B3

manuum

manuum iudiciis vel quibuslibet aliis euidentibus significationibus inuitatum fuisse probauerit &c. Sentit ergo Concilium legitimam fuisse pœnitentiam seu absolutionem, *Gl. in c. Is qui. 27. q. 6* non solum quæ data fuit eam petentibus, verum etiam ijs, qui nimietate ægritudinis ita loquendi & sentiendi naturale perdidierant officium, vt nulla illis cura salutis suæ videretur inesse, idèd enim traditum fuerat. S. Eucharistiæ Viaticum, quod, vt ante memini ex Bellarmino nullis datum fuit, nisi à culpa forent absoluti; Idèd etiam tam acriter redarguit eos, qui sanitati redditi renuerent, acceptam etiam nescientes pœnitentiam iuxta morem Ecclesiæ, complere, tanquam ingratos Dei beneficiis & gratiæ largitoris, quâ bene vsi poterant consequi absolutionem facinoris &c. Neque obstat, quin etiam hæc ipsa magis confirmat, quod propter aliquorum ingratitude[m] vetuerit temerè passim & licenter donum pœnitentiæ non pœnitentibus prorogare seu seueriori ac diuturnæ pœnitentiæ subijcere, qua reconvalescentes territi omnes Ecclesiasticæ disciplinæ regulas contemnerent.

IV.

*Absolutio
dari de-*

Maneat ergo nostrum assertum de moribundorum, qui nullum dederunt exterioris pœnitentiæ signum, præter anteaactam, vt

Catho-

Catholicum decet, vitam &c. absolutio-
 ne, non esse tam improbabilem, uti quidam
 arbitrantur, atque ad eò meritò Cotonius su-
 prait. licet alteram teneat sententiam, nu-
 mero tamen 70. in prædictis casibus abso-
 lutionem non solum dari posse, sed etiam
 debere, hominibus quoque malæ famæ, ex
 notitia externa generali, quòd in tali arti-
 culo homines, quantumvis per diti, Confes-
 sarium petant. *Et ita, inquit, etiam ego cen-
 sec, quia utraque sententia est probabilis (poste-
 rior saltem per locum extrinsecum) & nulli
 præiudicat, & consequenter in defectu alterius
 remedij certioris, usurpari potest in necessitate,
 atque etiam debet ad subueniendum extremo
 proximi periculo circa aeternam salutem. Hæc
 ille.*

Eodem V. Absolutio generaliter, pag. 14.
 lin. 25. post verba; P. Cyprianus cit. adde: ab
 isto comparendi onere post reconualescen-
 tiam Religiosos simpliciter eximit Priuile-
 gium Sixti 4. relatum n. 6.

Absolutio quoad Fratres.

5. Declarationes generales circa Confessiones
 Novitiorum, & juniorum Fratrum.
6. An valida Confessio juvenum surtiue facta;
7. Novitius subreptitiè eligens sibi Confessa-
 rium

B 4

rium

rium præter deputatum expelli potest à
Religione.

AD n. 18. Eam concessionem verbotenus
etiam, ex Peregr. in Comp. Theat. p. 2.
tit. Absolutio. § 7. refert Cotonius Controu.
Celebr. l. 4. controu. 9. c. 5. n. 86. & contra
Dianam tuetur non esse restrictam Prælati
erga subditas sibi Moniales; quoad Religio-
sos verò, saltem quoad casus non publicos,
ne quoad hæresin quidem, eo quòd SS. Pon-
tifices, quoad Sacramentum Pœnitentiæ ve-
lint Regulares à suis Prælati dependere, nec
huc illuc pro absolutione ire cogi, quod &
Religioni incomodū, & Religiosis ipsis per-
niciosum est, teneanturq; quoad tenus impedi-
mento perpetuo, quominus Romam se
conferant: Ad Bullam Cœnæ & alias revo-
catorias, interpretationesque Cardinalium
respondet revocari tantum quoad Sæculares,
nempe vt reseruatio & prohibitio ca-
dat in Regulares, non vt pœnitentes, sed vt
Confessarios & in ordine ad sæculares, ita
declarante Papa Clemente 5. & S. Congre-
gatione factò verbo cum ipso &c. sed quid
causæ superest textum Pontificiæ concessio-
nis expressum & verba tam aperta restrin-
gere ad casus occultos, si Regulares perpetuo
tenentur impedimento? si Papa non
vult pro absolutione huc illuc discurrere, sed

sed à suis Prælatiſ ſimpliciter dependere: ſi hunc ſuum eſſe ſenſum ac beneplacitum abſolutè Pontifex declarauit & Em. DD. Cardinalibus edixit:

Circa Confeſſiones Nouitiorum peculiariter hîc animaduertendum eſt Decretum Clem. 8. in Bulla: Cum ad Regularem. apud Laërt. Cherub. n. 83. Quod ipſi Magiſtro Nouitiorum ſoli Confeſſiones audiendi cura committatur, ita tamen vt Superiori etiam locali liceat, ſi ita expedire iudicauerit, vel per ſeiſum, vel per alium ab eo deputandum, ſemel aut bis in anno eorundem Nouitiorum Confeſſiones audire &c. Extenſum hoc fuit in Capit. Gener. 1637. uſque ad quadriennium Religionis incluſiuè, & factæ inſuper ſequentes Declarationes. 1. Confeſſiones audire ſpectat non ad Magiſtros tantum, ſed ad Guardianos omnes in quorum Conuentibus illorum aliquis reperitur. 2. Prædictos iuuenes gaudere beneficio Religionis, vt in itinere conſiteantur ſocio Confeſſario. 3. Confeſſarium à Guardiano ſuo illis offerendum quinquies vel ſexies ex debito. 4. etiam frequentius poſſe Guardianum offerre Confeſſarium vel etiam quando ei placuerit. 5. iuuenes prædictos non poſſe ſibi melius eligere Confeſſarium, quando non offerretur, ſicut neque Moniales. 6. Guardianos poſſe non audire eorum Confeſſiones, non debere. 7. Poſſe Guardianum

V.

Declara-
tiones ge-
nerales
circa Cõ-
feſſiones
Nouit; &
juniorum
FF.

B 5

aſſignare

assignare aliquem non genericè, sed nominatim, 8. teneri prædictos in absentia Guardiani, confiteri Vicario. 9. non posse oblatum Extraordinarium recusare, quasi juri suo cedentes, sub asseueratione forsan, Guardianū plus cæteris aridere. Concessio enim emanata ab Urbano 8. habet: Cui confiteri teneantur, oblato nempe Confessario. 10. De li. 10. hic dicit aliquis, an de valido? vt nempe inualida sit Confessio iuuenum, si furtim inconsulto Guardiano alicui consteantur. Ad affirmatiuam inclinant Decisores, dum casum proponentes; vtrum si iuuenis aliquis reseruato irretitus casu alij Confessario à suo Magistro confiteatur & Confessarius super se accepter obligationem presentationis? postmodum verò idem iuuenis pro maiori Conscientia securitate mouetur ad confitendum suo Magistro, à quo obligatur ad presentationem: an, inquam, possit eam subterfugere, quasi acceptatam ab alio? Respondent: supposita priori Confessione inualida ob defectum Confessarij non habentis jurisdictionem, prædictum iuuenem manere obnoxium obligationi se presentandi. Quæ responsio satis ad mentem Pontificis videtur esse in sua Decisione dicentis: Prædicti iuuenes non possunt alij confiteri. Ita Decisio, quæ porrò subiungit, hunc casum non esse absolutè decisum. Cum igitur denuò proponeretur alio Capit. Gen. Anno 1650. facta est sequens

VI.
An & ali-
da iuue-
num Con-
fessio fur-
tiuè fa-
cta.

quens Declaratio: *Nouitiorum & juniorum nostrorum Confessio alij facta, quam proprio Magistro, in alio Capitulo declarata fuit inualida; in hoc responsum: Probabilius dicendum, validam esse, etsi illicitam &c. Inualida erit, si prohibitio Superioris interueniat, puta si mandaret, ne Confessarij in Monasteriis, excepto Magistro, audirent Confessiones Nouitiorum, neque eos absoluerent. P. Vecch. in Praxi Nouit. disp. 9. dub. 3. n. 4. quiporrò n. 7. contra Soar. docet, Nouitios virtute Bullæ Cruciatæ (aut similis indulti alterius) eligere sibi non posse absque Superiorum licentia, qui eos à reseruatis absoluat. Ratio illius, qua etiam N. P. Cyprianus in Reg. c. 7. lect. 17. vers. an vero. vniuersim probat Nouitium, sine licentia Superioris, extra Ordinem, absolui validè non posse à censuris Ecclesiasticis reseruatis, est; quia licet Nouitij propriè Religiosi nō sint, nec ad Regulam Ordinis, quam necdum vouerunt, obligati, sunt tamen propriè subditi, qui cum similem cum aliis vitam suscipiunt, similem sentire debent in legibus disciplinam, vt ait Alexander P. c. Dolentes de statu Monach. vbi proinde Cistercienses exhortatus; si volueritis, inquit, ad communia aliorum Monasteriorum iura diuertere, oportebit vos communi iure censerì.*

Ad

VII.
*Novitius
 expelli
 potest.*

Ad quæ Glossa consequenter notat, quod duplici jure censerique *quis non debeat*. Aduertit insuper ibid. P. Vecch. ex Rodriq. to. 1. qq. Reg. q. 21. a. 11. posse per Prælatum expelli à Religione Novitium, qui subreptitiè eligit sibi Confessarium præter deputatum, ad Confessiones Novitiorum audiendas, equidem talem actionem esse saltem grauem deordinationem contra bonam Religionis disciplinam, nemo dubitat.

Absolutio quoad Itinerantes.

8. In Confessario requiritur Iurisdictio Ordinaria, vel delegata.
9. Quid sit Iurisdictio Ordinaria.
10. Qui eam habeant, & quibus delegare possunt.
11. Regularium Confessarij à Superioribus constitui possunt etiam non approbati ab Episcopis.
12. Circa delegationem Iurisditionis determinationes facta in Religione nostra.
13. Regulares num extra Ordinem suum confiteri valeant.
An Capucinus cum licentia Generalis:
14. An tempore Iubilæi, vel in itinere.
15. Requisita pro Confessario Fratrum.

16. *Pani-*

Additamenta.

29

16. Penitentes Confessario deputato pro sua familia confiteri debent.
17. Iurisdictio voluntaria vbique etiam extra territorium exerceri potest.
18. Confessarius Regularis subditum sui Conuentus vbique absolvere potest.
19. Confessarij nostri Sacularium, quando in aliena Diocesi Confessiones excipere possint.
Capitula generalia tantum concedunt Prouincijs vsus audiendi Sacularium Confessiones.
Vni vel aliquot fratribus P. Generalis, & P. Procurator Curiae soli.
20. Saculares itinerantes Parocho loci, vel approbato pro tali loco confiteri possunt.
21. Licet ea intratione à sua Parochia discederent. Item die vt à ieiunio loci liberarentur.
22. Religiositinerantes quibus confiteri possint.
23. Quibus Capucini itinerantes.
24. Cognita mutatione è loco Confessarij an continuò cesset facultas excipiendi Confessiones.
25. Declarationes facta in nostro Capitulo Prouinciali.

26. Iti-

26. Itinerantes sibi inuicem confiteri possunt
quisque suo socio.
Casus aliqui resoluuntur.
27. Capucinus Confessarius existens in Monasterio alterius Ordinis, quando possit excipere Confessiones Regularium illius Ordinis.

Quod fratres Capucini socialiter itinerari & ex diuersis conuentibus ad loca differentia venire & conuenire sæpe numero soleant, occasionem præbet multis quæstionibus, quæ cum apud authores vix aut nullatenus pertractatæ reperiantur, varia patiuntur Iudicia & ex hoc plus non ratò scrupuli quàm solidæ resolutionis suboritur. Iis resoluendis recolenda sunt paulo altius prima huius rei fundamenta.

VIII.

In Confessione reseruitur Iurisdictione.

Sit ergo fundamentum I. Confessarius, vt validè possit absolvere extra mortis articulum à peccatis mortalibus aliàs non confessis, Iurisdictionem habere debet vel ordinariam vel delegatam: absolutio enim Sacerdotis est ad instar actûs Iudicialis, quo à Sacerdote velut à Iudice sententia pronuntiatur, vt definitum est in Conc. Trid. sess. 14. c. 6. can. 9. & c. 7. Quoniam igitur (ait cit. c. 7.) natura & ratio Iudicij illud exposcit, vt sententia in subditos duntaxat feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hæc

hac confirmat, nullius momenti absolutionem
eam esse debere, quam Sacerdos in eum proferat,
in quem ordinariam aut subdelegatam non ha-
bet iurisdictionem. Ita S. Synodus.

2. Iurisdicatio ordinaria est illa, quam
de Iure habent, qui ex vi proprii muneris
& officii sunt Superiores ordinarii suorum
subditorum, & in praesenti materia dicun-
tur illam habere omnes illi qui ex officio
sunt Pastores, & habent curam animarum,
qui propterea possunt & habent facultatem
illam alijs committendi, sine qua etiam ne-
mini licet alterius subditi confessiones ex-
cipere. c. omnis vtriusque de Pœnit. c. Placuit.
d. 6. de Pœnit. Ita vt nullâ quoque consuetudi-
ne possit introduci, quod aliquis praeter sui Super-
ioris licentiam Confessorem sibi eligat, qui eum
possit solvere vel ligare, vt dicit c. 2. de Pœnit.
in 6. & ex dictis manifestè sequitur, quod ad
Confessionem validam nemo sit minister
idoneus nisi qui potestatem habet vel ordi-
nariam, vel delegatam, quæ aliud non est,
quàm potestas accepta ab eo, qui iurisdic-
tionem habet ordinariam, per licentiam, ex-
pressam vel tacitam, cum scil. vidente,
& sciente ac tacente Sacerdote pro-
prio, qui potest contradicere & non contra-
dicit, Sacramentum ipsum Pœnitentiæ ad-
ministratur. Dico licentiam expressam vel
tacitam, sufficit enim alterutra, vt proba at

DD.

IX.

Quid sit
Iurisdi-
ctio ordi-
naria.

X
was ist
narrativ

DD. apud Bassæ V. Confessarius. 11. n. 16. & 17.
 & quantum ad licentiam tacitam, singula-
 riter ostendit Azor. to. 1. Instit. l. 5. c. 19. §.
 nulla Consuetudine. Cum duæ Ciuitates duo-
 bus Episcopis subiectæ, sibi invicem sunt
 subiectæ, ita quod incolæ vnius oppidi, vsu
 & more, peccata alterius Ecclesiæ præfecto
 contentes ab eo possint solui vel ligari, id
 enim fieri tacito Episcoporum & Parocho-
 rum consensu.

X.
 Qui eam
 habeant.

3. Ordinariam Iurisdictionem in om-
 nes habet S. Pontifex, eiusque summus
 Pœnitentiarius, Episcopi in suos Diœces-
 nos Parochus & Parochi Vicarius perpetu-
 us in suos Parochianos. In ordine nostro
 Generalis in totum ordinem, Prouincialis in
 Prouinciam, & superiores locales in suum
 Conuentum, qui omnes proinde suam po-
 testatem alijs quoque respectiuè committe-
 re ac delegare valent, Papa quidem absolu-
 tē, cui voluerit Sacerdoti pro tota Ecclesia,
 pro quolibet loco, & quibuscunque pecca-
 tis, etiam absque consensu Episcopi seu pro-
 prij Parochi, prout de facto FF. Prædicato-
 ribus & Minoribus primùm Clemens 5, in
 Clem. Dudum. de sepulturis. Et Benedictus II,
 in Extrau. Inter cuncta. de Priuil. postmodum
 verò iisdem, & Religiosis alijs, varij alij
 Pontifices potestatem dederunt audiendi

Confessiones

Confessiones omnium fidelium, postquam iuxta Trid. sess. 23. c. 15. ab Episcopo ad audiendas Confessiones approbati sunt, ita quod Episcoporum aut Pastorum vlterior licentiâ opus non habeant, vt ipsorum subditorum Confessiones audiant, cum sufficiat illis ad hoc licentia obtenta à Pontifice. *Conin. disp. 8. n. 29.* Potest idem & Episcopus in toto suo Episcopatu, nisi tamen Papa resistat vel reseruet. c. *Quoniam, Et c. Inter cunctas, de off. ord.* Similiter etiam Parochus in tota sua Parochia, cum simili verò limitatiōe, vt Superior non resistat vel impediatur. *Nau. in c. Placuit, de Fœnit.* Atque his quidem vltra reseruatiōem multorum casuum S. Trid. Conc. sess. 23. c. 15. singulariter, inhibet, ne possint amplius suam Iurisdictionem delegare ad Confessiones audiendas, nisi illis, qui aut ab ordinario prius fuissent approbati, & tanquàm idonei declarati per approbationem examinis, vel habeant Parochiale beneficium &c.

Idem etiam iudicium est de Regularibus: nam Generalis pro tota sua Religione, potest pro suis Subditis suam potestatem alijs delegare, Prouincialis pro tota sua Prouincia, Superior localis pro suo Monasterio. Sed hi cum proprium habeant & peculiarem gubernandi modum independenter ab

C

Episco-

XI.

Regularium
Con-
fessarij à
Superio-
ribus con-
stitui pos-
sunt, etiam
nō appro-
bati ab
Episcopis

Episcopis, possunt suis Subditis Confessarios etiam non approbatos ab Episcopis exponere, quia hoc poterant antiquo Iure communi, & per Conc. Trid. nihil est innouatum quoad Regulares, ait enim; *Confessiones Sacularium aut Presbyterorum Sacularium &c.* nullâ factâ mentione Regularium Vnde sequitur (vt benè notauit *Nau. in Man. c. 4. n. 7.* & in hac quoque Summula ostensum est *V. Absolutio quoad Sacul. n. 32.*) quod si Religiosus nunc haberet facultatem à suo Prælato eligendi sibi Confessarium, quem maluerit, posse eligere quemcumque Sacerdotem aliàs idoneum, quamuis ab Episcopo approbatus non esset.

XII.

Circa delegationem Jurisdictionis Determinationes generales.

Circa præsentem Delegationis materiam in Ordine nostro factæ sunt sequentes determinationes. 1. *Concessum est in ordinationibus Generalibus Anno 1633. PP. Definitoribus Generalibus in actu, vt sint deputati Confessores pro vniuersis totius Religionis Conuentibus; Definidores Prouinciales pro cunctis Prouinciæ locis, & Custodes pro sua custodia.* Mentione huius facio etiam *V. Confessarius. n. 95. 2.* Cum Clemens 8. in Bulla de *Casibus reseru.* decreuisset, vt Superiores in singulis domibus deputent duos aut tres seu plures Confessarios, pro Subditorum numero maiori vel minori &c. consultus propterea Card. Toletus à nostris Patribus,

tribus, de mente Pontificis respondit: deputandos esse Confessarios secundum numerum proportionatum numero Pœnitentium, ita quod vbi sunt pauci Pœnitentes, possit sufficere vnus, & vbi erūt plures, erit ad libitum Pœnitentium eligere vnum ex illis, sed electo vno non poterit mutare sine licentia Superiois loci &c. Ad hæc ordinatum fuit in *Capit. Gen. 1618.* vt Confessores eiusmodi instituantur in Capitulo à PP. Definitionis secundum necessitatem locorum cum signo \ddagger . aut simili, prout melius videbitur, in tabula. Quod si per annum, siue ex morte, siue ex mutatione, contingat aliquis defectus, poterit P. Guardianus substituere alium in illius locum, quousque P. Prouincialis aliam prouisionem faciat. Deputare autem alios non possunt, nisi Sacerdotes illos, qui prius à Prouincialibus pro Prouincia, aut à Generali pro toto Ordine fuissent approbati. Ex communi Religionis praxi, quam per totum nostrum Ordinem obseruari testatur P. Politius in *Reg. S. Francisci, c. 7. n. 39.* & P. Gesuald. *Theol. Mor. p. 1. tr. 24. c. 1. n. 36.* In casu tamen necessitatis, nullo in conuentu præter se Confessario existente, Guardianum seu Vicarium deputare posse Sacerdotem necdum à Prouinciali ad confessiones audiendas ad-

missum, decisum est in Capit. Gener. 1643.
 3. Secundum ordinationes Generales An:
 1650. 1656. confirmatas insuper 1662. Fra-
 tres qui admissi fuerint ad Confessiones au-
 diendas, non possunt eas audire nisi ad hoc
 insuper deputati fuerint in tabula Capitu-
 lari pro suis locis, in quibus etiam idipsum
 exercere nequeunt, quam pro tempore, quo
 deputati fuerint. Deficientibus in familijs
 Confessoribus deputatis, siue propter loci
 mutationem, siue infirmitatem, siue quid
 aliud, P. Guardianus subito certiore faciat
 P. Prouinciale, & interim pro necessitate
 prouideat. 4. Ab Heluetica nostra Prouin-
 cia declaratum aliquoties fuit, cum saepius
 contingat inter Capitula mutari Confessores
 deputatos pro certis Conuentibus ad con-
 uentus alios, pro quibus caeteroquin depu-
 tati non fuerant, posse nihilominus eodem
 officio fungi æque ac in priori conuentu po-
 terant, pro toto illo tempore intermedio ab
 vno Capitulo ad alterum. 5. Præterea de-
 claratum fuit in Ordinat. Gen. 1633. Con-
 fessarios pro vno aliquo conuentu depu-
 tatos, facultatem excipiendi Confessiones
 alibi non habere, quam vbi sunt de familia.
 4. Præter id quod iure communi vniuer-
 sim cauetur, ne quis absque licentia proprij
 Pastoris, illius Subditorum confessiones
 excipiat,

XIII.

Regulares
 nisi extra
 Ordinem
 confiteri &c.

4. Præter id quod iure communi vniuer-
 sim cauetur, ne quis absque licentia proprij
 Pastoris, illius Subditorum confessiones
 excipiat,

excipiat, eodem specialiter pro Religiosis leñr, ma-
 constitutum est c. Inter cunctas. Extrau. de ximè Ca-
 Priuil. vt nemo Religiosos, qui secundum pucini.
 Statuta suorum ordinum proprijs Prælati
 confiteri debent, aut ab eis, ne confiteantur
 alijs, prohibentur, absoluat. Specialius ad-
 huc Sixtus 4. in Mari magno Min. apud Lez-
 an ro. 1. Franciscanis interdixit: Ne aliquis
 eorum, nisi necessitatis urgentis articulo, alijs,
 quam suis Prælati, peccata sua confiteri præsu-
 mat, vel alijs eiusdem Ordinis Sacerdotibus se-
 cundum Regulam & ipsius Ordinis instituta.
 Vniuersis autem Ecclesiarum Prælati, & alijs,
 ne Confessiones eorum audire, inuitis ipsorum
 Superioribus &c. præsumant. Idem constituit
 Clemens 4. in Mari magno eiusdem Or-
 dinis, inserto statuti Generalibus PP. Re-
 formatorem. c. 6. §. 24. Et Bonifacius 8.
 apud P. Politium in c. 7. Reg. n. 41. Qui exin-
 de n. 42. colligit, nedum nobis omnibus
 esse prohibitum extra Ordinem confiteri,
 sed etiam ex consequenti, Ministris, etiam
 Generali, prohiberi, ne alicui Sacerdoti,
 qui nostri Ordinis non sit, facultatem fa-
 cere possint audiendi fratrum confessiones,
 nisi in necessitatis articulo, & nostri Ordinis
 Sacerdotes non adessent. Et quidem
 quoad casus reseruat, si non præceptum
 expressum Regulæ sit, vt volunt Hugo,
 C 3 Pisan.

Pifan. & Speculum; negari tamen non posse, secundum Regulæ mentem esse, vt extra ordinem fratres nullatenus confiteantur saltem de reſeruatis. Regula enim peccantes fratres non ad alios quàm ad Ministros Ordinis mittit. Et sic Bonif. 8. in sua Constit. expressè tradit, Porro necessitatis articulum hic esse ſumendum, non tantùm pro articulo seu periculo mortis, sed pro quacunque aliâ necessitate ad id iustè cogente, vt si necessariò ad euitandum scandalum manifestum, debeat Sacerdos celebrare, & Confessariũ seu Sacerdotè Ordinis, cui confiteatur, non habeat. Vel si in terris reperiatur infidelium, vbi nostri Ordinis Sacerdos non sit, & huiusmodi tradit ibidem P. Politius, idemque P. Cyprianus in idem c. Reg. lect. 24. dicens hunc necessitatis articulum accipiendum non esse pro mortis articulo, de quo alibi, sed pro quauis iusta & rationabili causa, qualis esset, si quis sine admiratione sacrum, vel Eucharistiæ sumptionem non posset omittre, indigeretque confessione præuiã; tunc enim non habentem copiam Prælati, posse confiteri alteri Sacerdoti, etiam extra ordinem, si non adesset Sacerdos eiusdem ordinis; addit autem hic auctor: nisi fortè per statuta Generalia aut Prouincialia id prohibitum foret, quia tunc oporteres se gerere,

vere, sicut qui copiam Confessarij omnino non habet: & si necessitas vrgeret communicandi, conteri de peccato, & sic communicare &c. Superest ideo, vt ostendam, extra mortis articulum seu periculum, simpliciter nobis esse prohibitum confiteri extra ordinem cuiunque, vel Regulari, vel Sæculari Sacerdoti. Omissis autem nunc ijs, quæ ad hoc propositum dixi. V. Absolutio quoad FF. n. 27. Et, V. Absolutio quoad Sæculares n. 50. atque in addit. ad eund. locum. Ne quidem Iubilæi tempore satis tutò Regulares extra suum ordinem confiteri posse, propter Decreta Clem. 8. & Urbani 8. qui quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ seu Confessionis, Regulares omnimode volunt esse subiectos dispositioni suorum Prælatorum &c. inuitis suis Superioribus &c. Factæ sunt iteratis vicibus in Generalibus Capitulis definitiones id expressè prohibentes in primis Anno 1637. his formalibus: Capucinus copiam non habens Confessarij Capucini, & in mortali existens &c. & extra Monasterium, an teneatur vel possit sæculari Presbytero, vel alicui aliorum Regularium confiteri? cum pendeat ex voluntate Superioris Capucini, Iurisdictionem concedentis externo super nostris; consultus M. R. P. Generalis illius temporis respondit: facultatem huiusmodi tantum abesse, vt præstares, quod insuper prohibeat.

XIV.

An tempore Iubilæi, vel in itinere.

beat. Huiusmodi ergo se gerere debet, sicut cui
deest Confessarij copia. Similiter & An: 1650.
super facultate confitendi peccata extra or-
dinem, iterum declaratum est fore licitum
& validum, si quis nostrum cum facultate
expressa seu interpretatiua sui Prouincialis
id faceret. Definitio tamen Generalis cen-
suit non esse concedendam eiusmodi licen-
tiam à Prouinciali, & interpretatiuæ nul-
lum dari locum, cum Superiores semper re-
nuant. Ac demum An: 1662. decisum ha-
betur: *Concionator ex nostris tempore Quadra-
gesime absens à Conuentu cum socio Laico, in-
cidens in peccatum mortale vel reseruatum, non
debet patefacere sacramentaliter sua peccata
Presbytero seculari, iuxta morem Religionis,
qui est; vt se gerat, ac si Confessarij copiam non
haberet, & Pater Generalis huius Capituli nul-
li licentiã impartitur confitendi Presbytero &c.
An hæc legitimè fiant à Superioribus, cum
habens conscientiam peccati mortalis ex
jure Diuino teneatur confiteri ante Comu-
nionem, vid. P. Cyprian, in c. 7. Reg. lect.
24. & Summula huius n. 96. in fine.*

XV.
*Requisita
pro Con-
fessario
Eratrum.*

5. Quantum ad ipsos pœnitentes intrã
ordinem confiteri volentes, ait noster Sor-
bus in *Comp. Priuil. ad V. Absolutio ordin.*
quoad FF. in § 5. & 7. multos Summos Pon-
tifices nostræ Religionis concessisse, vt Fra-
tres

eres possint de materia peccati mortalis confiteri cum quouis Ordinis Sacerdote, etiamsi à Prælatis suis licentiam nõ petant, cum omnes pro fratribus sint idonei. P. Cyprianus in Reg. 6. 7. lect. 25. Et si concessionem hanc seu concessionem nullibi se inuenire dicat, ait tamen, authoritati istius Patris inniti hac in parte tuto quem posse. atqui factæ, post illorum PP. scripta, quos paulò ante recensui, declarationes Generales, apertè significant non omnes Sacerdotes pro fratrum confessionibus excipiendis esse idoneos, sed approbatos tantùm à Generali vel Provinciali. Imò ne tales quidem adhuc esse Idoneos audire Cõfessiones fratrum, nisi quãdo in aliquo cõuentu fuerint deputati Confessarij vel à Capitulo vel à Guardianis illius conuentus, docet P. Gesuald. p. 1. Theol. Moral. tr. 24. c. 1. n. 37. Non enim approbatio dat Iurisdictionem, quia simplex approbatio est solùm declaratio de sufficientia talis Sacerdotis, vt possint deinde deputari à minoribus Prælatis in Confessores idoneos. Hoc expressis verbis declaratum est in Ordin. Gen. Anno 1633. quæ ita sonant: *nouerint etiam fratres vniuersi, Sacerdotes à P. Provinciali admissos non posse confessiones excipere, nisi ad hoc particulatim deputati sint, quia Iurisdictionẽ actualẽ non habent, quæ illis confertur, dum à Superiori Confessores pro aliquo Conuentu deputantur, quæ &*

Cj aufferri

aufferri rursus ab eis potest, quantumuis aliquando deputati fuerint &c.

XVI.
Confessario deputato pro sua familia Penitentes confiteri debent.

Vtrum in itinere possint Confessiones audire, dicam inferius. Interim ad Penitentes quod attinet, qui non sunt Itinerantes, alteri confiteri nequeunt, quam deputato pro sua familia, nisi expressam habeat a suo Superiore licentiam, iuxta dicta *V. Confessarius* n. 95. Ex deputatis autem, Superiori non licet suis Subditis assignare Confessarios, sed liberum omnino manet, iuxta declarationem Papæ per Card. Toletum datam P. Anselmo, facta postmodum etiam Cardinali, cuius Subditorum pro suo libitu aliquem eligere, electum tamen mutare non potest absque licentia Superioris loci. Putant aliqui etiam tum necessariam esse licentiam Superioris, cum quis absente Confessario iam electo, vult alteri similiter deputato confiteri ut celebret Missam quotidianam; sed verius est oppositum, quod tradit P. Cyprianus l. c. & probat usus, in tali casu non esse necessariam Superioris licentiam, cum enim absit eius Confessarius, se habet ac si nullum adhuc in familia haberet Confessorem, qui proinde aliquem ex deputatis potest ad libitum eligere. Vtrum valida sit Confessio, si quis mutato Confessario alteri sine causa & licentia confiteatur vide *V. Confessarius*.

fessarius. n. 94. Qui Guardianum in Confessione accepit, licet ei semper liberè nulla petita licentia transire ad alium ex deputatis, cum Bulla Clem. absolutè velit non licere Superioribus audire Confessiones Subditorū, nisi cum habent reservata aut quando spontè aut proprio motu id expetunt. P. Cypr. *vbi supra lect. 17. & 25.* An autem Guardianus teneatur audire Confessionem sui subditi? Responsum fuit in Capit. Gen. 1650. negatiuè, quando ex Confessione sibi timet manus fore, ob sigillum ligandas in exteriori regimine, modò prouideat. 6. Iurisdictionem voluntariam, qualis est potestas absoluendi, dispensandi & c. cū terminetur ad personas, non ad loca, exercere potest etiam in alieno territorio non solum, qui Iurisdictionem habet ordinariam, verum etiam delegatus circa subditos ipsius delegantis. Iurisdictionem voluntariam vbique & extra proprium territorium exerceri posse, comunem esse sententiam omnium Scribentium in l. 2. ff. de officio Procons. & c. Nouit. de offic. Leg. testatur Sanch. de Matrim. l. 3. disp. 19. n. 8. Idipsum ad Iurisdictionem delegatam extendit *ibid. disp. 34. num. 2.* quodd nulla irrogetur iniuria Iudici alieni territorij, cum absque strepitu & figura Iudicij exerceatur; quæ ratio militat æquè in Iudice ordinario

XVII.

*Iurisdictione
Voluntaria
& extra
territorium
exercere
potest.*

ac delegato. Ex quo consequenter infert non solum ordinarios, sed & delegatos Confessores posse audire confessiones subditorum diœcesis, in qua expositi sunt, extra illam diœcesin. Itemque Religiosos expositos virtute Clem. Dudum, posse audire confessiones Sæcularium extra diœcesin, cum tamen delegati sint. Non obstante, quod ibi dicatur, posse audire intra diœcesin &c, quia sensus est, vt nō possint extra diœcesin audire illos, qui nō sūt illius diœcesis, in qua sunt præsentati, ne putarent se, vbi semel præsentati sunt, esse totius orbis Cōfessores,

XVIII.
Confessarius regularis subditum sui Conuentus ubique absolueret potest.

De Confessariis Regularium ait Sot. in 4. dist. 18. q. 4. a. 3. conformiter dictis; Religiosum, qui facultatem habet sui Prælati audiendi Religiosorum Confessiones, absolueret posse, vbiunque terrarum, quemcunque subditum sui Conuentus, perinde ac Prior ipse, præterquam in casibus reseruatatis, Idem de nostris asserit P. Coriol. de casib. reseru. p. 1. sec. 3. a. 11. De casibus tamen reseruatatis addit benè hic Pater, cum in nostra Religione statutum sit, vt Confessarij deputati etiam à reseruatatis absoluant, cū onere se præsentandi, quod poterunt etiam à reseruatatis absolueret, dum modo penitentes acceptent obligationem se præsentandi. Quid in hoc possint nostri Confessores erga hospites

hospites seu peregrinos, vide *Summ. V. Absolutio quoad FF. n. §. 3.* Remittendi sunt autem tales etiam ex alia Prouincia venientes, pro reseruatis ad Prouincialem illius Prouinciæ, sicut proprij huius Incolæ. *Vide eund. Cuius. cir. n. 10.*

Confessoribus nostris ad Sæcularium confessiones expositis idem conceditur per Decisionem Capit. Gen. An: 1650. quod scilicet possint audire confessiones eorum, qui subditi sunt Diœcesis, in qua fuerunt approbati, in aliena diœcesi. Itē quod iuxta priuilegium relatum *V. Absolutio quoad Sæcul. n. 51.* possint audire confessiones in itinere, quando se nequeunt præsentare ordinarijs, vbi priuilegium illud reuocatum nō est: Additur autem limitatio; ne in aliena diœcesi audiant Sæcularium confessiones, nisi in illis locis, vbi fratres nostri soliti sunt audire: etiam si admittantur ab Episcopis, nisi & Superiores nostri consentiant. Tum quia sic statuit Iul. 3. quando ait: licentias audiendi confessiones emanatas ab Episcopis esse nullas, si sine Superiorum consensu impetrentur; tum quia per Greg. 14. nobis interdicuntur confessiones Sæcularium: Et si indulgit Clemens 8, remisit tamen Capitulis Generalibus tantum & non alio tempore, vt habent Decisiones Gen. 1633. & 1637. His enim

XIX.

Confessorij nostri in aliena Diœcesi Sæcularium Confessiones quando excipere possint.

enim tantummodò conuenit vsum audien-
 di Sæculares Prouincijs concedere, cum ex
 communibus Ordinis statutis aliàs prohi-
 beatur. Vni tamen vel aliquot fratribus
 particulariter talem facultatem dare solent
 P. Generalis, & P. Procurator Curiaë, etiam
 soli. Porrò Prouinciæ, quæ talem vsum ha-
 bent, differenter illum habent, ad personas
 & loca, magis minúsue restrictum. Per no-
 stram Helueticam Prouinciam peræquè
 omnes nostri munus illud administrant,
 quocunq; deuenerint aut morentur, intra
 terminos Prouinciæ. Fratres itaque in ex-
 teris Prouincijs ad Sæcularium confessione-
 nes simpliciter admissi absque restrictione
 ad certas tantùm personas vel loca (his
 enim limitibus facultas eorum terminaretur)
 quando nostram Helueticam transe-
 unt, tam ex præfato priuilegio, cum de jure,
 quorumcunq; Sæcularium confessiones
 excipere valent, cum licentia tamen nostri
 P. Prouincialis (ad quem spectat Confesso-
 res sæcularibus exponere) si hanc habere
 queunt, aliàs non; multo minus, si aliquan-
 diu comoraturi sunt, vel omnino perman-
 suri in nostra Prouincia Episcopali præsen-
 tatione non egent, supposito, quod DD.
 Ordinarij Confessariorum approbationem
 nostris Prælati commiserint, alioquin ijs-
 dem

dem quoque sese præsentare tenerentur, secundum dicta in Summula V. Confessarius n. 100. 101. & 102. Itē V. Absolutio quoad Sæculares. n. 51. Econtra si nostrates in alienam proficiscantur Prouinciam, pro more illius Prouinciæ sese gerere debent, petitâ scilicet, si fieri potest, P. Prouincialis vel etiam Ordinarij (si hanc sibi referuant) licentiâ: seruata quoque determinatione tum personarum, tum locorum, extra quæ si proprijs Prouinciæ fratribus audire sæculares non licet, multo minus exteris,

7. Ex parte Pœnitentium, Sæculares cū iter faciunt, sicut retinent domicilium, etiam si extra illud incedant, ita etiam eundem semper retinent Sacerdotē proprium & Confessarium; vnde in rigore juris non videntur posse confiteri alieno Confessario sine licentiâ proprij, & olim fideles facultatē petebant à suis proprijs Sacerdotibus ad agendum iter, & in illa facultate censebatur dari licentiâ consistendi alteri in itinere: modò tamen omnium locorum spectata consuetudine & tacito consensu Parochorum, probabilis & vera sententia est, vt loquitur Bassæ 10. 1. V. Confessarius. 1. n. 16. posse has personas confiteri peccata sua vel Parocho illius loci, ad quem perueniunt, aut etiam alteri Sacerdoti approbato ad confessiones

XX.

*Saculares
itinerâtes
cuiuslibet
pro tali
loco ap-
probato
in eo con-
fiteri pos-
sunt.*

siones in eo loco audiendas, ex implicita licentia proprii Sacerdotis propter occurrentes causas maximè rationabiles & moraliter necessarias, vti sunt variz itinerum occasiones & pericula. Vasq. Soar. Syluius, ad hoc requirunt de necessitate bonã fidem, nam si quis ad hoc iter ageret, vt habeat occasionem confitendi alteri & non proprio Sacerdoti, iam illa non esset necessitas, sed voluntas, & nõ esset iuxta intentionem Pastorum, nec iuxta consuetudinem Ecclesiæ, per quam à Summo Pontifice confertur iurisdictione ad absoluendum iter agentes, & ideo non esse validam confessionem. Sed hoc nil impedit, quin possint confiteri Regularibus habentibus liberam facultatem quorumcunque vtriusque sexûs fidelium ad eos vndecunque accedentium confessiones audiendi, etiam contradicentibus Parochis, vt dixi *V. Absolutio quoad Secul. n. 31. & 51.* cum ad hoc sufficiat illis licentia obtenta à Pontifice, qui absolutam habet iurisdictionem in omnes fideles omninò independentem ab omni potestate humana. Conin.

XXI. superius allegatus.

*Licer ea
intentione à sua
Parochia
discedat.*

Quin etiam non obstante quacunquentione, Peregrinum posse confiteri cuiunque Parocho, in cuius Parochia habitat, nõ quidem ex commissione Proprii, sed tan-

tanquam proprio Sacerdoti, etiamsi quis
 animo solum confitendi illi Parocho ed ac-
 cedat & à sua Domicilij Parochia recedat,
 tenet absolutè Pontius de Matr. l. 5. c. 9. n.
 6. quem sequuntur Filliuc. & Diana, quos
 refert Bassæ. vbi supra. Contra quos nouissi-
 mè Cottonius l. 2. controu. celebr. 7. c. 2. n. 26.
 cum Card. de Lugo, contrarium vt probabili-
 us sustinet, meo iudicio, minus conformi-
 ter suo principio. l. 5. controu. 6. c. 2. num. 77.
 quod, vs leges presertim spirituales, que ordi-
 nantur ad faciendos subditos meliores, vt ser-
 uandi festi, aut Ieiunij vel ad cauenda pericula
 subditorum, vt non loquendi cum monialibus
 &c. obligent peregrinos, sufficiat subiectio
 actualis pro rata téporis quantūuis exigua.
 Quidni etiam in fauorabilibus? prout Co-
 nin. q. 74. n. 101. discedentem, ait, è loco, in
 quo est festum vel Ieiunium in alium, in
 quo nec est festum nec Ieiunium, eo animo,
 vt possit ibi laborare, aut vesci carnibus, li-
 citè vtrumque facere, statim ac limites loci
 sui egressus est; nec ita discedendo peccare,
 quia vitat lure suo, quærendo modum, quo
 licitè se legibus eximat, sicut qui petit secum
 in legibus dispensari: Nec illud vllibi pro-
 hibitum esse, nec etiam legi vllam fraudem
 facere, vt patet ex Regula, Nullus viderur. 55.
 ff. de Reg. iur. Cum ergo non pro sanitate
 D
 corporis

corporis tantummodò, verùm etiam vt liberè quis carnibus vescatur &c. aliò licitè se confert, non liceat pro salute animæ Medico spirituali extraneo se committere? fraudis certè, quam Cotonius cit. *controu. 6. n. 87.* præterdit, immunem potiùs, quàm obnoxium facit, quem *ibid. n. 61.* allegat, textus *ext. l. 1. §. Item, de aq. plu. arc.* Ita relatus: *Marcellus scripsit, cum eò, qui in fundo suo fodiens, vicini fontem auerterit, nihil posse agi, nec de dolo actionem dari, si non animo Vicino nocendi, sed suum agrum meliorem faciendi fecit &c.* si iure licet (vt concedit ipse Coton.) ad meliorandum fundum proprium vicini fontem auertere, modò non fiat animo nocendi; prohibitum sit, absque vllius præiudicio, ac proprio loci Parocho, ad alium pro beneficio absolutionis accedere? Et si iuxta doctrinam Cotonij *eod. l. controu. 1. c. 4. n. 213.* validum est matrimonium, neque peccant Coniuges, se transferentes extra locum domicilij, vt contrahant coram Parocho illius loci, si hoc faciant ex motiuo honesto maioris vtilitatis vel necessitatis, non autem in contemptum Parochi domicilij, vel ob alium malum finem. Id ipsum dixerit de Sacramento Pœnitentiæ. Peccabit equidem quisquis contemnit Parochum, vel opus etiam bonũ quoduis ex intentione ma-

Additamenta.

51

la facit. Ita tamen præsumendum non est de illo, qui ex maiori confidentia, vel motivo bono, Confessorem alium quærit, peccabit alioquin etiam, qui in loco proprii domicilij Priuilegiato confitetur. Ad hæc longè maius proprio Parocho facit præiudiciũ, maioremq; causat deordinationẽ aliorum Sacramentorum administratio, quàm Pœnitentiæ ob maiorem solennitatem, quâ fit, vt cum æquẽ sint voluntariæ Iurisdictionis, Sacramentum tamen Pœnitentiæ possit à proprio Parocho administrari etiam in alieno territorio, non tamen cætera, prout de Matrimonio singularitè ex diuersis S. Congregationis decisionibus probat Cotonius *tit. Controu. l. c. 4. n. 208. & seqq.* concludens inde *n. 213.* validum non esse matrimonium contractum coram Parocho Domicilij extraparochiam suam. Mihi aded sententia Pontificij magis probatur, vbi consuetudo seu manifesta Superiorum voluntas non resistit, præsertim in locis sibi vicinioribus.

8. De Religiosis itinerantibus, docet Lezan. *ro. l. c. 18. n. 27.* quod possint confiteri cuilibet Confessario, siue Regulari, siue Seculari, quia per licentiam itinerandi conceditur illis implicite talis facultas. Quod si percingant in aliquem conuentum sui Ordinis, debere confiteri Prælato illius conuentus

XXII.

Religioses itinerantes quibus confiteri possunt.

D 2

uentus

uentus vel alteri, qui ab ipso habeat licentiam, cum ille Prælatus sit velut Ordinarius illius loci, si tamen Religiosus habeat facultatem à proprio Prælato confitendi, cui voluerit, posse id facere etiam in alieno conuentu. Denique Prælatos Regulares posse suis Subditis dare licentiam confitendi extraneo Religioso, quia, quicumque potestatem habet ordinariam, potest illam delegare alteri, si sit idoneus.

XXIII.
Capucini
iuramentum
res quibus
confiteri
possunt.

P. Cyprianus in e. 7. Reg. Lect. 25. de nostris quærens, an fratres in itinere constituti possint confiteri socio Sacerdoti &c. respondet eiusmodi resolutionem pendere à consuetudine approbata vel saltem tolerata per Superiorem: unde quamdiu prohibitum non sit, licitum esse putat fratribus, in itinere confiteri socijs Sacerdotibus, etiã necdum ad Confessiones audiendas admissis: nec solum in itinere extra Conuentus nostros, sed etiam in Conuentibus, per quos transire contingit; in quibus tamen possint etiam vni ex deputatis confiteri, si volunt. Hæc ille pro tempore suæ scriptionis, Anno 1625. à quo præter superius iam recensitas, factæ sunt sequentes ordinationes Generales, quarum ista peculiaris pluries confirmata Anno 1633. 1643. 1650. 1656. & tandem 1662. sic statuit; *Fratribus, qui cum obedientia suorum*

Superiorū iter faciūt, & alias ad confessiones audiēdas admissi sunt, cōceditur, vt in locis intermedijs suis itineris vnus alterius confessionem excipere valeat. Quando autem ad loca destinata peruenerint, siue vt ibi sint de corpore familia, siue causa cuiusdam negotij commoraturi, facultas hac sibi vnicem confitendi, adimitur. Quare quamprimū teneantur confiteri deputatis illius Conuentūs Confessarijs, qui cum ad conuentum ex aliqua causa proficiunt, nullius fratris confessionem in eo conuentu excipiendi facultatem habent, nisi specialē idcirco acceperint &c.

Circa præsentem ordinationem plura notatu digna occurrunt. 1. Eam potissimū concernere fratres subditos, præsertim verò ex diversis familiis simul itinerantes; habent enim ipsi superiores, vt sæpius iam dictum est, confessarium eligendi ex approbatis tamen seu admissis vbique liberam facultatem. 2. Subditi eiusdem conuentūs, si ambo sunt deputati Confessores, sibi mutuo quoque possunt confiteri, vbicunque extiterint, vel etiam deputatis illius conuentūs, ad quem peruenerint. 3. fratres alii similiter deputati Confessores, sed ex diuersis familiis, suas inuicem confessiones audire possunt, non solum in itinere extra conuentus, verum etiam in locis seu conuentibus intermedijs ab eo, vnde discesserunt, & illum ad

quem finaliter pergunt; id enim significant
 verba, locis intermedijs & ad loca destinata, &
 infra referenda decisio sic expressè declarat.
 4. Secundùm P. Corial. p. 1. Sec. 3. a. 11. suffi-
 cit, quod tales aliquando admissi fuerint,
 quamuis de facto deputati non sint, pro vlla
 familia. 5. In nostra Prouincia Heluetica,
 pro talibus haberi illos quoque qui exposi-
 ti pro sæcularibus, nunquàm aliàs ad fra-
 trum confessiones designati fuerant, per De-
 clarationem Patrum Prouinciæ confirma-
 tam à M. R. P. Marco Antonio Generali in
 Capitulo nostro celebrato Solodori Anno
 1663. 6. Quando autem ad loca destinata
 peruenerint, siue vt ibi sint de corpore fami-
 liæ, siue causa cuiusdam negotij, commo-
 raturi, facultas hæc sibi inuicem confitendi
 admittitur &c. Intelligenda hæc sunt iuxta
 communes interpretandi Regulas & doctri-
 nam de obligatione Peregrinorum seu fo-
 rensium, qui domicilium vel quasi domici-
 lium in loco aliquo constituunt & Viatorũ,
 qui cogitant solum breui tempore in vno
 loco subsistere. Sicut ergo hi, qui ad ali-
 quem locum perueniunt absque intentione
 ibi constituendi domicilium vel quasi do-
 micilium, ex communiore probabilioriq;
 doctrina, quam refert Bassæ to. 1. V. Lex. n. 5.
 non ligantur legibus locorum, in quibus
 pro

pro tempore reperiuntur: ita & fratres cum per conventus transeunt paruo ibi tempore absque intentione manendi, mutuo sibi cōfitendi libertatem retinent. Et contrā, quemadmodum forenses & aduenæ, ut loci alicuius legibus obstringantur, satis est, ut illuc confluant animo ibi habitandi aliquo tempore diuturno, ut pro maiori parte anni vel ad expediendam aliquod negociū, quod breui tēpore expediri nō solet, ratione cuius quasi domicilium contrahere & forum sortiri dicuntur, Bassæ. to. 2. V. Dispensatio. n. 22. cum Lesio, Henriq. Sanch. &c. sic à pari, fratres nostri cum ad locum aliquem perueniunt, ut sint de familia, vel causa alicuius negocij non tam citò perficiendi, mox plenè videntur eo ipso, Superiori loci illius subijci, ut secundum leges illius vivant &c. secus autem si ex intentione illuc non veniant, licet per plures quoque dies ibidem commorentur, ut vel recolligendi vires, quiescendi, vel etiam occasionaliter quidpiam agendi &c. animo semper iter suum prosequendi ulterius, quo pacto facultas sibi inuicem confitendi salva permanet, prout ex aliqua decisione Cap. Gen. 1650. manifestè colligitur, quæ habet: *An qui ad aliquem nostrorum Conuentuum diuertuntur per vnum vel plures dies commorantur hospites seu aduenæ,*

possint inuicem confiteri, sicut in via? 2. an ad-
 orum exterorum audire confessionem licitè &
 validè? 3. vel saltem de licentia Superioris loci?
 Responsum fuit ad 1. licitè & validè, si con-
 uentus est intermedius, 2. Nequaquam. 3. validè
 & licitè. Porro Sacerdotem quemlibet à
 Prouinciali suo ad Confessiones audiendas
 admissum, etiam extra Prouinciam audire
 posse confessiones cum licentia Superioris
 loci, decisum 1643.

XXIV.
 Cognitâ
 mutatio-
 ne an cõ-
 tinuò ces-
 set facul-
 tas in no-
 stris Con-
 fessiones
 excipien-
 di in eo
 loco.

9. Dictum est superiùs num. 3. Con-
 fessarios nostros ad audiendas confessiones
 admissos, audire non posse confessiones fra-
 trum, nisi pro loco & tempore, quibus deputati
 sunt. Quæritur hinc an continuò facultas ista
 cesset cognita mutatione? siue quousque
 duret? Solutio huius pendet à communi
 doctrina de legibus, iuxta quam, quodcun-
 que præceptum Superioris, seu vniuersale
 communitati datum, vt est lex: seu particu-
 lare cuique singulariter impositum, vt vim
 obligandi habeat, legitimè debet ijs, qui-
 bus instituitur seu imponitur, voce aut
 scripto inotescere, quia cõtra rationem est,
 vt quis obligari possit ad faciendum aut vi-
 tandum id, quod nullo modo implere po-
 test, nemo enim potest velle id quod prorsus
 ignorat, quia voluntas non fertur in inco-
 gnitum. Dixi, legitimè &c. non enim sus-
 ficie

ficat quæcunque auditio & relatio, sed requiritur talis, quæ inducat vel inducere debeat fidem & credulitatem in audiente, iuxta ea quæ ex *Nau. l. 1. conf. de Constit. conf. 1. n. 9.* tradit Rodriq. *to. 1. q. 6. a. 3.* Itaque qui ex ordine Superiorum alicui Conuentui adscriptus est, tamdiu manet illius membrum, quousque migratio authoritatiuè illi indicta fuerit, quod apud nos contingit affixione tabulæ Capitularis conuentuum, traditione obedientialium &c. tametsi quandoque hebdomades & menses vsque ad ipsum discessum interueniant. Quo tempore non aliter pro illo priori conuentu, quam velut hospes æstimabitur, & si quis illi confiteri interea voluerit, licentiam ad hoc superioris necessariam habet. Hoc in exemplo Discreti demonstrat decisio Capit. Gen. 1650. *Frater, inquit, qui accepit obedientiam se transferendi ad aliud monasterium, si se detineat in priori, non potest ibi concurrere ad Discretum &c.* Priusquam ergo talem obedientiam recipiat, aut quod à loco isto destinatus alid sit, autoritate & nomine Superiorum certior fiat, conuentum priorem mutasse non videtur, quantumuis in Capitulo familiarum omnium distributio publicata fuerit, idque qui interfuere publicationi, fide bona sed priuata eidem retulerint.

Df

Petesi

Petes; si quis post acceptam migrandi obedientiam, vel sufficientem huius notitiam, bonâ fide pergat audire confidentes sibi eosque confiteri solitos, nunquid ex tacita saltem Superioris licentia confessiones eiusmodi valorem habebunt? Supposito, bonam fidem esse, quando quis probabiliter, attentis rei & personæ circumstantiis, putat esse licitum, quod agit, vel iustum quod possidet &c. Sanch. l. 2. Mor. c. 23. n. 158. Respondeo, talem quidem Confessariû propter bonam fidem excusari à peccato, & confessiones ob errorem communem esse validas, atqui per se loquendo, si bona fides verè non adsit, sed ignorantia culpabilis, crassa vel supina, confessiones eiusmodi ex licentia tacita vix posse saluari, quòd licitè & validè fiant. Prima pars probatur ex c. si Virgo. 34. q. 2. vbi S. Augustinus l. de fide & op. c. 7. Si virgo, inquit, nescia, viro nupserit alieno, hoc si semper nesciat, nunquàm ex hoc erit adultera. Si autem sciat, iam hoc esse incipiet, ex quo cum alieno viro sciens cubauerit: sicut in iure pradiorum, tamdiu quis bona fidei possessor rectissime dicitur, quamdiu se possidere ignorat alienum: cum verò scierit, nec ab aliena possessione receperit, tunc mala fidei possessor perhibebitur, tunc iuste iniustus vocabitur. 2. pars de communi errore probata est V. Electio.

v. 169. 3. & 4. pars probatur; quia non sufficit semper, quod Superior videat me audire suum subditum & non contradicat, nec inde possum certè colligere eum in hoc consentire. Nam potest fieri, vt non contradicat, quia falsò putat pœnitentem solùm confiteri venialia, aut quia non audet contradicere, ne lites aut iurgia excitentur, aut scandalum fiat. Quare vt eius non prohibitio habeat rationem veræ concessionis, necesse est, vt constet mihi ipsum scire vel saltem credere me carere omni iurisdictione, eumque esse talem, qui liberrimè contradiceret, si factum meum non approbaret: aut qui me ita amet, vt libenter habeat me ipsius consensum in similibus rebus præsumere, vt docet *Con. d. 8. dub. 5. n. 35. Mor. p. 1. tr. 24. c. 4. n. 41.* difficillimum reputant, præsumptionem eiusmodi explicare, & vix in praxi posse admitti, nisi alioquin habeatur expressa significatio voluntatis Superioris de præsentem talem esse, vel consuetudo practica declaret tacitum Superioris consensum.

Hanc praxi incertitudinè Definitio Provincialis Capituli huius anni 1665. habiti sequenti declaratione sustulit. *1. Vicarius pro tempore Capituli familiae alicui præpositus, licet obedientiales ab illa familia recedendi accipiat, in hac præfectura*

XXV.

Declarationes Capituli Provincialis in hac materia.

praefectura tamen sua potestate retineat, quousque vel ipse à loco illo abscedit, vel illius loci Superior superueniat.

2. Confessarij fratrum similem recedendi obedientiam obtinentes illius familia fratrum Confessiones excipere amplius non valeant absque licentia Superioris eius Conuentus, nisi ex aliquo casu occurrente eam commodè habere nequeant.

3. Fratres aduena, si cum fratre aut fratribus alicuius Conuentus, in quo diuersantur, exeant foras, mane eodem reuersuri, non valent horum Confessiones audire.

4. Quando itinerantes loco aliquo extra Conuentus nostros forte conueniunt, liceat peccata sua confiteri prohibitu cuiusque Confessori ad fratrum Confessiones anno illo exposito.

Seclusis istis Declarationibus nostrae Prouinciae Helueticae particularibus, aliisque aliarum Prouinciarum vsibus seu Statutis, quid iuxta communes nostras Ordinationes fieri possit, sequenti numero discutitur.

XXVI.
Itinerantes sibi
inuisicem
possunt
confiteri,
quisque
suo socio.

10. Aliàs attentà ordinatione Generali An: 1633. superiùs recitatà: ad tollendos abusus in hac materia Confessionis, declaratur Confessarios pro vno aliquo conuentu deputatos, facultatem excipiendi confessiones alibi nō habere, quàm vbi sunt de familia &c. cū exceptione vnicà Itinerantiū, vt suas mutuo excipere confessiones

fessiones valeant, si aliàs ad hoc admisi fuerint
 &c. licet in his abusus nulli speciatim expri-
 mantur, tales tamen iudicandæ sunt, quæ-
 cunque confessiones, non factæ secundum
 illam dispositionem, nisi aliud statuatur aut
 specialis detur à Superiori facultas. Videtur
 autem data licentia eos tantum Itinerantes
 afficere, qui ex obedientia Superiorum in
 vnam Societate congregati simul iter faci-
 unt, non qui casu aliquo secundum alias
 obedientias fortè viam eandem progredi-
 untur. Ita namque sonant primum Ordina-
 tio An: 1618. *Concedimus, vt Itinerantes sibi
 inuicem possint confiteri, quisque suo Socio &c.*
 Tum alia An: 1633. *licet fratribus, qui cum
 obedientia suorum Superiorum iter faciunt suas
 mutuo confessiones audire &c.* An: 1643. 1650.
 1656. & 1664. *Fratribus, qui cū obedientia Su-
 periorum iter agunt, dummodò ad confessiones
 audiendas admisi sint, conceditur, vt sibi inui-
 cem confiteri possint in locis intermedijs sui Iti-
 neris &c.* Quæ satis apertè indicant facul-
 tatem illis tantum competere in assignatum
 sibi ex obedientia Superiorum socium, non
 alios qui forsan simul iter incedunt. Quare
 si sub vna obedientia incedunt, v. g. P. Pe-
 trus & P. Paulus, sub alia P. Andreas & P.
 Philippus, non poterit P. Petrus alij confi-
 teri quàm P. Paulo, neq; Paulus alteri quàm
 P. Petro,

P. Petro, neutiquam P. Andreae vel P. Philippo. Dato etiam quod P. Paulus non sit Confessarius admissus, P. Petrus nequibit propterea confiteri vni alterius Societatis, eò quod secundum ordinationes Confessarij pro vno aliquo conuentu deputati facultatem excipiendi confessiones alibi non habeant, quam vbi sunt de familia, vel in assignatum sibi socium itineris. Quanquam verò etiam Superiores audire non possint subditorum confessiones, nisi de reseruatis, aut spontè volentiũ illis confiteri, adeoque subditus in conuentu libertatè habeat etiã sine alia licentia confiteri alteri ex deputatis, pro illo loco, extra tamen illum absque speciali facultate sui Superioris, subditus cum suo Guardiano iter faciens confessionem facere nequit alteri quem fortè in via conueniunt. Idem dicas, si quis non cum suo Superiore, sed alio suae familiae Confessore peregrinetur, vel si cum aduena aliquo mittatur foras ad dicendam missam in vibem, aut locum alium vicinum, ex quo eodem manè redire possint in conuentum, non licet confiteri aduena, cum hic facultatem alibi non habeat, quam vbi est de familia, vel cum iter facit erga socium; Qui autem manè egrediuntur, vt Missa foris dicta mox redire valeant in Conuentum, itinerantes

nerantes dici nequeunt. Circa eandem ordin. Gen.

Dubitabis 1. Si fratres aliqui sub diuersis obedientijs eandem viam incedentes permutent socios, atque exinde seorsim progrediantur, possint confiteri mutuo, qui nõ per visã obedientiã sed spontaneã associatiõnẽ simul vadunt? R. si verba ordinationũ strictẽ sumamus, videtur fieri nõ posse; attamẽ si talis fiat permutatio, quã probabiliter credi possit, esse potiùs secundũ voluntatem Superiorum, quã contrã, sicuti contra obedientiam non faciunt, ita videntur eãdem libertate frui, vt sibi mutuo confiteri valeant.

Dubitabis 2. Dato quòd Itinerantibus liceat audire Confessionem non solũm assignati socij, verũm etiam illorum, quos fortẽ in itinere habet obuios, si quis cũ suo Superiori vel Confessore sui monasterij peregrẽ profectus incidat in Confessorem aduenam similiter iter facientem, huic possit Confessionem facere relicto suo Superiori vel Confessore proprio? R. negat: iuxta doctrinã Conin. de Saer. disp. 8. n. 16. quòd quando adest proprius Confessarius vel etiam ex priuilegio habens audiendi confessiones, nullus possit audire, qui non nisi ratione necessitatis facultatem habet, prout itinerantibus

tibus hæc solum conceditur in eos, qui non sunt suæ familiæ, deficiente proprio. Quin etiam licet de peccatis venialibus, aut etiam de mortalibus aliàs confessis & absolutis, vnusquisque Sacerdos possit absolutionem Sacramentalem de illis dare, cum ad talia peccata absoluenda non requiratur aliqua iurisdicção, Regulares tamen, qui per obedientiæ votum non habent velle neque nolle, non posse licitè & sine nota culpabili confiteri aliis Sacerdotibus non expositis, etiam de venialibus, tradit P. Gesualdus *vbi supra*, n. 47. post Nauar. D. Anton. Palud. Angel. &c.

XXVII Potest hîc etiam quæri, 1. num Capucinus Confessarius existens in Monasterio alterius Ordinis seu virorum seu mulierum, possit audire Confessiones Regularium illius conuentûs? 2. num famulos domesticos? 3. num Sæculares alios? Ad 1. Resp. posse cum licentia Superiorum tam Confessarij, quàm Pœnitentium, aliàs non, secundum dicta *V. Absolutio quoad Sæcul.* n. 32. & n. 50. Item *V. Confessarius.* n. 104. Ad 2. & 3. Resp. validas quidem fore tales confessiones, inconuenienter tamen omninò fieri in quacunque aliena Ecclesia, insalutato illius Rectore, nisi probè habeatur perspecta illius beneuolentia, quòd ægrè laturus non sit.

Capucinus
Confessarius
existens in
Monasterio
alterius
Ordinis
quando
possit
audire
confessiones
Regularium
illius
conuentus.

fit. In loco autem non publico audire nulum apparet inconueniens, &c.

Absolutio quoad Sæculares.

28. *Regulares an sine licentia suorum Superiorum tempore Iubilæi extra suum Ordinem confiteri valeant.*
29. *Sub generali concessione non veniunt specifica vt est reſeruariſ Casuum.*
30. *Declarationes Capituli Generalis in hac materia.*
31. *Pralati Regulares ſuis Subditis promulgare non poſſunt Iubileum, niſi Episcopus non fungeretur ſuo officio.*

N *Vm. 35. lin. 7. Dicitur hoc loco occultum*) hæc verba omittantur vsque ad verbum: *Interim &c.* excluſiuè & ponantur ſeqq. *Quid hic dicatur occultum, vide V. Occultum, n. 42. in fine, adde: P. Baſæ. 10. 1. V. Censura. n. 39.*

Ad n. 50. Quoniam dum hæc ſcribo, occasione Iubilæi vniuerſalis, quod ad implorandam Diuinam opem contra Turcas SS. D. N. Alexander 7. conſeſſit, in controuerſiam denud vocatur conſeſſio Regularium extra proprium ordinem, prætereunda non eſt plenior huius rei dilucidatio

E

tio

XXVIII.
Regulares
an sine
licentia
suorum Su-
periorum
tempore
Iubilaei
extra su-
um Ordi-
nem con-
fiteri Ga-
leant.

tio ad satisfaciendum, quæ in oppositum afferuntur, authoritatibus & fundamentis.

Regulares itaque sine licentia suorum Superiorum tali casu confiteri posse Sacerdotibus etiam Sæcularibus, ex relatione R. P. Gobat in tr. de Iubilæo. c. 31. n. 225. docent Diana, Bossius, Leo, Soar. Lugo, Filliuc, Peyrin. Sanctarellus, Nauar. Portel. quibus adde nostrum P. Gesuald. p. 2. Theol. Moral. de Iubilæo. c. 2. n. 43. cum P. Coriolano; Nititur P. Gesualdus potissimum declaratione Cardin. de mente, ut ait, Pontificis factâ An: 1581. die 19. Non. Melius alij, verbis ipsis Bullar. Pontificiarum, quæ non solum dant potestatem omnibus & singulis Regularibus cuiusvis Ordinis, Congregationis & Instituti, eligendi sibi Confessarium quemlibet tam Sæcularem quàm Regularem, qui ab omnibus casibus eos absoluat &c. sed etiam hanc potestatem concedunt: non obstantibus quibuscunque privilegijs ipsius Ordinis concessis, etiamsi de illis specialis mentio facienda esset, ut ex Bulla Innocentij 10. refert P. Gobat (moderna Bulla Alexandri 7. addit etiam Constitutiones & Ordinationes Apostolicas) qui propterea in hanc etiam sententiam valde propendet, ita tamen ut nihil determinare velit, sed iudicio plus Sapientiam submittat. Ex horum numero licet ego minime

nime sim, neque vlli Doctorum me com-
parare vel opponere auisim; alteram tamen
sententiam vt firmiter adhuc & constanter
retineam, confirmat dispositio Iuris com-
munis c. *Inter cunctas*, de Priuil. Extrau. com.
Ne quis Religiosos absoluat inuitis eorum Su-
perioribus. Quæ Constitutio licet reuocata sit
per Clem. 2. de Sepulturis. Non tamen in
omnibus; Alagona, in *Epitome Iur. Can.* n.
2295. sed ijs tantum, quæ in illa Clementina
expressa sunt (*correctio enim tantum extendi-
tur, quantum se extendit dispositio correctæ.*
Barbos, axiom. 60. n. 4.) quantum ad Præ-
dicationes, Confessiones & Sepulturas re-
spectu Sæcularium, non autem respectu su-
orum fratrum, quorum nulla omninò sit ibi
mentio, vt videre est in ipsa Constitutione &
Summariè in *Glossa V. Statuimus*. Alagona
cit. n. 1442. Quod proinde plures Pontifices
innouarunt scil. Sixt. 4. Innoc. 8. Alex. 6.
Iul. 2. Leo 10. Pius 5, &c. non tam Ius con-
dendo nouum, aut priuilegium singulare
conferendo, quam declarando Ius anti-
quum, ne quis alterius subditi confessio-
nem excipiat inuito Pastore proprio (de quo
Vidè sis *Absolutio quoad Itinerantes*) præfer-
tim Regularium, vtpote contra Regularis
Ordinis instituta, vt ait Leo 10. apud Mi-
rand. 10. 2. *Manual. Pral. q. 34. a. 15. concl. 2. &*

E 2

propter

propter inconuenientia quamplurima, quæ
 ibid. enumerat, necnon & Rodriq. *to. 1. qq.*
Reg. q. 21. a. 10. Peyr. in *Constit. 13. l. 2.*
Collector Priuileg. V. Cruciatæ. cum Cordu-
ba & P. Sorbo, qui de hoc latè defferunt, ut
 qui legerit, mirari desinat, cur P. Balsæus
 dixerit, tutum non esse ab hac sententia re-
 cedere, maximè propter Constitutiones
 Clem. 8. & Urban. 8. (relatas in ista Sum-
 mula. *V. Absolutio quoad. Sacul n. 50.* ubi tamè
 illud incidenter corrigendum est, quod pro
Dispositioni, positum est, *Dispensationi*) quas
 cum vidisset Diana, mutata sententia, prio-
 rem quam ante docuerat, negauit esse pro-
 babilem, teste Lezan. *to. 1. Summa qq. Reg.*
6. 19. n. 29. vnde pro nostra sententia idem
 P. Gobat citat eundem Dianam, insuper
 Lezan. Tamburin. Molfesum &c. Aufoniu-
 um Nottinot omittere licet, cum verus
 author Summæ Dianæ Antonius Coton. in
 alio opere celebr. Controu. illam tanquàm
 adulterinam expressè repudiet, sibi tamen
 sententiam illam priorem, quam Diana
 tradiderat *p. 5. tr. 12. Ref. 37.* etiam in isto
 opere nouo *l. 2. controu. 12. n. 32.* placere
 dicit; sed hoc is ipse limitat *l. 2. controu. 7.*
n. 52. & restringit ad Prælatos tantum, quia
supradictum Decretum (Clem. 8.) ait, non
procedit in Prælatiis, sed tantum in subditis, &
quoad

quoad hos renunciatur ibi tantummodo Priuilegijs Cruciate, Iubilæi & similibus eligendi Confessarium in scio Superiori. His addunt plures alios Barbosa in Collect. Decis. Apostol. V. Cruciate. & V. Iubilæum. & Nouarius in Lucerna Regul. iisdem titulis, qui V. Iubilæum. ita scribit: Iubilæum licet concedatur cum facultate, vt etiam Saculares quàm Regulares possint quemcunque idoneum Confessorem eligere, non per hoc licebit Religiosis extra Religionem confiteri. Ita ex Decreto Clem. 8. præ ceteris determinarunt Vgolin. de Potest. Episc. c. 7. §. 2. Villalobos. in Summa. tr. 9. diff. 59. n. 2. cum seqq. p. 1. Mirand. in man. Pralat. 10. 2. q. 34. a. 15. Homob. in Exam. Eccles. tr. 5. c. 2. q. 13. Molles. in Sum. Theol. Moral. tr. 2. c. 16. n. 26. 10. 1. vbi restatur multoties extitisse iudicatum, Religiosos vt non posse Iubilæi aut Cruciate Bullis, quoad finem eligendi sibi Confessarios, nisi expressè in illis fiat mentio: ad quod secum vehit per plures & specialiter ex Neotericis Reginald. in Praxi fori Pœnit. l. 8. n. 37. & iunge videntem Bullam Clem. 8. Incipit: Romani, editans sub anno 1599. die 23. Nou. Ex qua patet facultatem eligendi Confessarium concessam in Bulla Cruciate, & alijs indultis, minime suffragari Regularibus. Hæc ille, qui quod ait, nisi expressè in illis fiat mentio &c. Vt intelligatur.

Sciendum est, sicuti Regulares, vt vali-

dè Confessiones aliorum excipiant, duplici facultate indigent 1. *Summi Pontificis*, deinde *sui Pralati*, per quem tantummodò, non aliter Papa Iurisdictionè in alios conferre solet, etsi per se posset absque interuentu, atque de facto præstet, vt nullà etiam petità Parochorum licentiã possint ipsorum subditos audire; ita vicissim (licet Papa, si voluisset aliter disponere, absolutè potuisset) vt Subditi Regulares Extraneo confiteri valeant, duplicem similiter facultatem interuenire necesse est, scil. ipsius *Papa & Pralati* proprii, siquidem, vt *V. Absolutio* quoad *FF. n. 27.* dixi, per generalè concessionem Papa nolit derogare particularibus statutis rationabilibus. *c. Licet Romanus. de Constit. in 6.* atque in casu nostro singulariter decretum sit *c. Inter cunctas. de Priuil. Extrau. Com.* Ne quis Religiosos, qui secundùm Statuta suorum Ordinum proprijs Pralatis confiteri debent, aut ab eis, ne confiteantur alijs prohibentur, absoluat &c. nimirum absque consensu Prælatorum (id enim insinuat quod dicitur; *aut ab eis prohibentur*) ob singularem curam, quam Ecclesia semper habet conseruandi regularem obseruantiam, quod proinde specialiter exprimi debet, si quid aliter Pontifici placeat, vti fecisse pium 4. testatur *P. Sorbo in Comp. Priuil. Mendic.*

ad

ad V. *Cruciata.* quòd concesserit in Bullis suo tempore publicatis, Mendicantibus, cum clausula, *ve absque suorum Pralatorum licentia possent accipere Bullam Cruciatam,* cuius tamen successores Pius 5. & Greg 13 in Bullis à se datis, hanc libertatem non dederunt, quin potius ad communem juris dispositionem, & speciales alias Constitutiones Apostolicas reduxerunt, vti videre est apud *Solar. de Relig. to 4. tr 8. l. 2. c. 6. n. 15.* Esto autem talis vtrinque facultas obtineatur tam à Papa scilicet quàm Pralato proprio, ad casus tamen reseruatōs non extendetur, nisi hoc ipsum specificè concedatur, ita statuente *c. 2. de penit. & remiss. in 6.* vbi Bonifacius 8. rē sic expressè decidit: *Si Episcopus,* inquit, *hoc sub titis cōcesserit, vt sibi quis possit idoneum eligere Confessorem; ille quem is elegerit, in casibus, qui eidem Episcopo specialiter reseruantur, nullam habet penitus potestatem: Quum in generali Concessione illa non veniant, qua non esset quis verisimiliter in specie concessurus. Nullā quoque potest consuetudine introduci, quòd aliquis prater sui Superioris licentiam Confessoreus sibi eligere valeat, qui eum possit soluere vel ligare.* Ita Canon, quem declarans Glossa: *Sic Episcopus, inquit, dedit mihi facultatem eligendi Confessorem sub hac forma per Verba Generalia: Damus tibi facultatem eligendi Confessorem*

XXIX.
Sub generalis confessione non veniunt specifica.

rem idoneum, qui te possit & valeat absoluere de quibuscunque peccatis tuis: non tamen apposuit istam clausulam, etiam nobis reservatis. Iste Confessor meus non habebit aliam potestatem quam haberet Rector meus Parochialis. Quibus verbis generalis datur Regula, tam pro Sæcularibus, quàm Regularibus. Quod sub generali confessione non veniant specifica, ut est reservatio casuum &c.

In nostro igitur proposito ut Religiosus vigore Iubilæi aut similis Indulti ut vocant, Confessionalis, absque licentia sui Prælati confiteatur, atque à reservatis absolvaatur, debet utrumque per clausulam exprimi, quæ ambo specialiter concedat, aliàs nihil valituram confessionem, stante Iuris ordine & alijs Pontificum constitutionibus præmemoratis, præsertim Clem. 8, supra relatâ; Concessionem Bullæ Cruciatæ & aliorum privilegiorum seu indultorum, quibus ab Apostolica sede facultas dari solet eligendi Confessorem & absoluendi à reservatis, cum Religiosis viris usque sexûs, quorumcunque ordinum ac instituti, locum minime habere, sed quod quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, seu confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum simpliciter subiecti sint &c. Tū etiâ Urbani 8, qui quod Clementinam illam Constitutionem minùs diligenter observari animad-

Es

uerteret,

uerteret, in maximum, vt ait, status & obser-
 uantia Regularis praiudicium, non obstante
 quod paulo antè, nimirum Anno 1629. 22.
 Orob. Bullam Iubilæi cum iisdem planè
 verbis & clausulis non obstantiarum &c. cum
 præfatâ moderni P. Alexandri 7. edidisset,
 mox anno subsequente 1630. die 19. Iul. mo-
 tu proprio & ex certa scientia &c. deq; Aposto-
 lica potestatis plenitudine, Clementinam illam
 declarationem, perpetuò valiturâ constitutione
 factam, innouauit ac quatenus opus sit, amplia-
 uit pro vtriusque sexûs Regularibus &c. Quic-
 quid Peyrin. tom 3. Priuil. c. 4. super constit.
 Leon. 10. n. 4. & eum secutus noster Gesual-
 dus part. 2. Theol. Mor. de Iubileo tr. 2. c. 2. n.
 50. pro indubitato habeant, Moniales tem-
 pore Iubilæi posse confiteri cuicunque
 Confessario approbato ab Ordinario
 loci, qui possit eas absoluerè ab omnibus
 excessibus & peccatis etiam reseruatis, per
 expressam concessionem Urbani 8. quodd, vt
 verum fateor, mea tarditas non capit, siqui-
 dem concessio illa Urbani 8. Pontificia solli-
 citudo, quam vnâ allegant, edita Anno
 1625. 28. data fuerit solum ad lucrandum
 Iubilæum tum temporis concessum Vrbi,
 qui fauor specialis (siquidem concessum ad
 tempus limitatum, vltra id non extenditur,
 quin potius post illud censetur denegatum:

l. si vnus. §. 1. apud Barbos. Axiom. 46.) tam authenticæ declarationi vniuersali ac perpetuò valituræ Constitutioni, qualis est illa Clem. 8. innouata per Vrbanum 8. post illam: *Pontificia sollicitudo &c.* præiudicare nõ potest, quin potiùs magis confirmat in contrarium, quã, vt vidimus, vterque Pontifex, vt omnem ambiguitatem tollerent, tam fratres, quàm Moniales, quantum ad Sacramenti confessionis administrationem, ordinariæ suorum Prælatorum dispositioni subiacere voluit, ob causam, vt ait Vrbanus 8. *vt in ordinibus disciplina regularis obseruantia facta tecta conseruetur &c.* Ex quo illud consequenter hoc loco deducere licet, si forsàn seu Religiosi seu Religiosæ præter consuetum, aliundè sibi dari Confessorem petant, aut similia aduersus Regularem disciplinam, non teneri Superiores inordinatæ cuiusque petitioni seu cupiditati condescendere. Porro nihil iuuare P. Gesualdum DD. Cardinalium declarationem factam Anno 1581. vel obesse posterius editis Pontificiis Constitutionibus, satis ex antedictis liquet. Neque item textum Bullæ Iubilæi, præsertim quoad approbationem Confessoris ab ordinario &c. quæ, ut idem Gesualdus *cit.* 42. & alij fatentur, intelligenda sunt secundum expositionem accom-

modam,

modam, ita vt nomine Ordinarij intelligatur *Episcopus*, si agatur de approbatione *Confessarij* pro audiendis confessionibus *Sæcularium*: si verò agatur de approbatione *Confessarij* pro audiendis confessionibus *Regularium*, intelligatur *Prelatus* ipsorum: siquidem, vt rectè notat *Cotonius* *suprac.* Pontifices cupiunt *Regulares* in his quæ ad *Sacramenta* pertinent, à suis *Prælati* priuatiuè pendere, saltem non necessariò ab alijs. Quapropter, & quod cateroqui *Regulares* *Prælati* facultatem habeant interpretandi dubia, vsum priuilegiòrù quorumcunque limitare seu restringere, vel etiam penitus tollere, iuxta tradita *V. Priuilegium. n. 414.* Congregatio nostra circa præsentem materiam, in *Ordinationibus Generalibus §. de Confess.* An: 1650. 1656. & 1662. confirmauit imprimis vsum, fratribusque inculcat obseruantiam sæpemenoratæ Declarationis *Clem. 8. & Urban. 8. de quo l. c. n. 416.* Specialiter autem in *Capit. Gen 1633. & 1637.* decisum fuit *ad lucrandum Iubileum, cum dicitur Pœnitentes absolui debere ab aliquo Confessario approbato ab Ordinario, non esse necessarium consreri approbato ab Episcopo, sed sufficere esse approbatum ab Ordinarijs, suis scilicet Superioribus.* Anno postmodum 1643. declaratum insuper fuit ipsum quoque Superio-

rem

XXX.
Declaraciones
Generales
Capitales.

rem Conueniūs, si tempore Iubilæi Indulgentiam lucrari velit, debere confiteri alicui à P. Prouinciali admissio & approbato.

XXXI.
Prælati
Regulares
non possunt
suis
subditis
promulgare
Iubilæum,
nisi
si deficiente
Episcopo.

An Prælati Regulares possint suis subditis promulgare Iubilæum? Affirmat Sa. V. Iubilæum. n. 12. negat P. Gobat n. 67. nisi casu quo Episcopus non fungeretur suo officio. Quod Bulla promulgationem committat Ecclesiarum Prælati, quo nomine venire non soleant Prælati Regulares in communi, qui non habent propriam Diccelsin, seu jurisdictionem quasi Episcopalem in subditos sæculares, ab Episcopi jurisdictione exemptos. Fauet huic Praxis, qua Regulares non aliundè quàm per Episcopos accipiunt & in Iubilæo lucrando se se horum dispositioni conformant.

Altare.

Huius generis Priuilegia plura recenset P. Augustinus à V. Maria de Priuileg. Religios. V. Altare.

Benedicere.

32. Regularis qua vestimenta, ac paramenta pro alienis Ecclesijs benedicere possit. Item Sacerdos Regularis quando Corporalia.

XXXII.
Qua Vestimenta, ac paramenta

Ad n. 59. Ut Regulares possint benedicere quæcunque vestimenta ac paramenta

menta Ecclesiastica, exceptis tamen illis in quibus Vnctio intervenire debet, nõ solum pro Conuentibus & Ecclesijs proprijs, sed etiam pro alijs, tam Sæcularibus, quàm Regularibus, Pius 2. concessit Minimis, Bulla: *Dudum ad Sacrum*, Anno 1506. Pius 5. Prædicatoribus, An: 1571, die 25. Jun. Gregorius 13. Prælati Ordinis SS. Trinitatis, Bulla: *Exposcit*, An: 1575. apud August. à V. Maria. *De Priuil. Relig. n. 12. 17. 18.* Ex Priuilegio Sixti 5. concessio Minoribus, simplices etiam Sacerdotes cuiuscunque ordinis habentis communicationem, posse benedicere omnia ornamenta Ecclesiastica, exceptis corporalibus, pro quibus tamen benedicendis possint ex eadem concessione accipere licentiam à suis Prouincialibus, tradit Aluifet. *de Priuil. Reg. f. 3. c. 2. n. 16.* pro cuius priuilegij validitate & vsu licito allegat familiam PP. Recollectorum, Portel, Sa, Corras, Cruz, Possen, Chassain. Bañ, Cordub, Molph, Mirand, & Rodr. *Quorum omnium auctoritas, inquit, facit mihi hanc opinionem indubitatam.* Quam vim habeant Constitutiones editæ à Cardinalibus, habito verbo cum SS. mo tradit *ibid. f. 4. d. 3.*

Capitulum.

33. *Capitulum Prouinciale expleto tempore.*

Pro-

ta pro alijs Ecclesijs Regularibus benedicere possint.

Prouincialis, si adest causa, de consensu Definitorum ad duos, vel tres menses prorogari potest.

XXXIII. 34. Capituli culparum vtilitas.

XXXIII.
Capituli
Prouinci-
alis dila-
tio.

Capitulum potest validè celebrari à Prouinciali absque licentia P. Generalis tempore consueto: nihil enim de hoc habet vel Regula vel Constitutiones, vt habet Declaratio Capituli Gen. 1643. dummodò tamen ei non fuerit positiuè prohibitum, vt dicit alia Decisio 1650. Expleto autem triennio solari Prouincialis nequit proprià auctoritate differre Capitulum sine licentia; si adest causa, potest de consensu Definitorum ad duos vel etiam tres menses prorogare. Capit. Gen. 1656.

Fol. 103. pag. 1. lin. 1. pro Tit. 3. lege,

XXXIV. Fit 3.

Capituli
culparum
vtilitas.

Capituli culparum vtilitas perspecta habetur ex Doctrina communi Patrum, qui Religiosorum correctionem maximè commendant. Hi sunt, S. Basilius in Regul. Brev. Inter. 47. & in Regul. fusior. Inter. 46. S. Hieron. in Regul. S. August. in Regul. S. Cæsareus in Monial. Regul. Antiochus Monachus hom. 97. Hugo Victorin. in Comm. Regul. S. Aug. Smaragdus Abbas in Reg. S. Benedicti. S. Thom. quodlib. II. art. vlt. Humbert. super Regul. S. Aug. Commendatur etiam ex

visione

uisione facta Patriarchæ S. Dominico, in qua vidit diabolum nolentem intrare locum, in quo Capitulum fieri solebat, ob magnam iacturam, quam ex illo sibi comparare dicebat. Simile quid refertur de Abbate de Mâburgo *Alphab. 12. c. 9. memb. 4.* Quod in Capitulo diabolus amittit, quicquid alijs locis lucratur. Lezan, in *Mare Mag. & Reg. Carmel. n. 117.*

Casus Reseruatus.

35. *Bulla Cœna D. an sit recepta.*
 36. *Casus Regulares ex Decreto Clementis 8. qui reseruari possint.*
 37. *Dubia exorta circa hoc Decretū resoluta.*
 38. *Decisiones Ordinis circa casum furti, & lapsus carnis ac Presentationem.*

AD n. 71. Hæc DD. ibi allegati ore tenus; scripto autē in publicā lucē edito, auctoritate Vniuersitatis Salisburgensis vir Religiosissimus & SS. Canonum ibidem Professor eximius, D. P. Lud. Engel. Cellissimi & Reverendissimi Principis Archiepiscop. Salzburg. necnon & Illustrissimi ac Reuerendissimi Principis Episcop. Vien. &c. Consiliarius & Consistorialis, in Manuali Paroch, p. 2. s. 2. n. 24. in fauorem potius anterioris opinionis pronunciat; quo loco cum ostendisset multas Excommunicationes,

XXXV.
Bulla Cœna D. an sit recepta.

cationes, quas Authores longâ serie recen-
sent, in Germania receptas non esse, vel cer-
tè contrario vsu abrogatas, allegato in
stem Henr. Magnigart. in *Paruis Résolur.*
Moral. c. 5, §. 9. legem autem non receptam
non ligare, per communem DD. sensum.
Itemque receptam, per contrariam consue-
tudinem tolli posse. *ex c. fin. de Consuet. spe-*
cialis est difficultas, subiungit, quid censendû
sit de Casibus Papalibus in Bulla Cœne D. reser-
uatis, ane etiam illa Bulla possit dici non esse re-
cepta, cum tamen singulis annis rigorosè Roma
promulgetur? audiui à viris fide dignis, quòd
aliqui Magni Principes Germania non sint passi
illam Bullam in suis territorijs promulgari, sortè
quia plurimum defendit immunitatem Ecclesia-
sticam. Sed an id iure fecerint, alijs disputan-
dum relinquo. Interim ad nostrum proposicum
dicendum viderur, subditos habere iustam Igno-
rantia causam & consequenter non incurrere
cenfuras predictæ Bullæ, si in aliqua Dicecesi non
promulgetur. Text. notab. in c. Cum infirmi-
tas. 13. de Pœnit. & remiss. ibi: postquam per
Prelatos locorum fuerint publicatâ & c. & re-
net Caiet. 1. 2. q. 90. a. 4. ac in specie, quod
Bulla Cœne non recepta non liget, aserit Nauar.
Conf. 1. de Constit. n. 74. in summarijs Layman.
de Excom. c. 5. sub. n. 2. vbi refert Becanum
idem sentientem; quicquid sortè sit de alijs cau-

Additamenta.

81

sis Civilibus, & Iudicialibus, qua periculum animarum non ita immediatè tangunt, in quibus ex stylo Curia omnes hoc ipso Roma tantum promulgata Bulla etiam in partibus obligant, Chockier: de Iurisd. ord. in exempt. p. 1. q. 50. a. n. 5. Hac ille.

Decretum SS. mi D. N. Clementis Papæ 8. supra Casuū Reseruatione ab omnibus Regularium Superioribus observandum.

SANCTISS. D. N. qui iam pridem accuratè perpendit, ac re ipsa comperit, quòd reseruatione facultatis absoluendi Religiosos penitentes à peccatis quibusdam grauioribus, nisi Superiores admodum prudenter ac moderatè illà vsantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientia maculas detegere formidant, adducere posset in aeterna damnationis periculum, & spiritualis remedij desperationem aded vti huic malo Sanctitas S. opportunè prospiceret, decreuit, vt nemo ex Regularium Superioribus peccatorum absolutiones sibi reseruet, exceptis his, qua sequuntur, aut omnibus aut eorum aliquibus, prout subditorum vtilitati expedire prudenter in Domino iudicauerint.

XXXVI.
Casus Regulares reseruatione ex Decreto Clementis 8.

F

1. Veneficia,

1. Veneficia, incantationes, Sortilegia.
 2. Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, quando eò peruenit, vt extra septa Monasterij seu conuentús fiat egressio.
 3. Nocturna ac furtiua è Monasterio seu conuentu egressio etiam nõ animo apostatandi facta.
 4. Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale.
 5. Procuratio, auxilium seu consilium ad abortum faciendum post animatum factum, etiam effectu non securo.
 6. Iuramentum falsum in iudicio Regulari seu legitimo.
 7. Falsificatio manús aut sigilli officialium Monasterij aut Conuentús.
 8. Furtum de rebus Monasterij seu Conuentús in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale.
 9. Lapsus carnis voluntarius opere consummatus.
 10. Occisio, aut vulneratio, seu grauis percussio cuiuscunque persona.
 11. Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad Inferiores, & ab Inferioribus ad Superiores.
- Præterea si quod aliud peccatum graue pro Religionis conseruatione, aut pro conscientia puritate reseruandum videbitur, id non aliter fiat, quàm Generalis Capituli in toto Ordine, aut Prouincialis in Prouincia maturâ discussione & consensu.

Non

Additamenta.

83

Non liceat Superioribus Regularium confessiones audire Subditorum, nisi quando aliquod peccatum reseruatam admiserint, aut ipsimet subacti spontè, aut proprio motu id ab his petierint.

Superiores in singulis domibus deputent duos, tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero maiori vel minori, hi que sint docti, prudentes & charitate praditi, qui à non reseruatim eos absoluant, & quibus etiam reseruatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse in primis Confessarius iudicauerit.

Tam Superiores pro tempore existentes, quam Confessarij qui postea ad Superioris gradum fuerint promoti, caueant diligentissime, ne eam notitia, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerint, ad exteriorem gubernationem utantur. Licet tamen Superioribus determinare graues penitencias quibusdam peccatis, etiam non reseruatim, à Confessarijs imponendas, que subditorum animos ab huiusmodi perpetrandis cohibere possint. atque ita per quoscumque Regularium Superiores, quicumque illi sint, obseruari mandauit, non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac cuiuscunque Concilij, etiam Generalis Decreti, necnon Consuetudinibus etiam ab immemorabili tempore obseruatim, aut Regulis in Generalibus, seu Provincialibus

F 2

uincialibus

uincialibus Capitulis editis, statutis ac Constitutionibus etiam Apostolicâ authoritate confirmatis, Priuilegijs, Indultis & Concessionibus quibuscunque, quorum tenores hic pro expressis haberi voluit, ceterisque in contrarium factis, etiam in contrarium factis quibuscunque.

Datum Roma apud S. Petrum die 26. Mensis Maij Anno 1593.

Andreas Sorbolongus Secretarius
Visitationis.

Dubia emergentia in Decreto SS.^{mi} DD. Clementis 8. super casuum reservationem.

- XXXVII. *Dubia Gratia circa hoc Decretum resoluta.*
1. AN liceat in Capitulo Generali toto Ordine, & in Prouinciali Prouincia, pro Religionis conseruatione, referuare aliquod peccatum, etiam in materijs casuum in Decreto contentorum maturâ discussione & consensu, vt puta in materia carnis, sollicitationem; nam An per verba Decreti videtur quod non, dicitur enim, si quod aliud præterea peccatû graue & veniale per quæ verba videtur licere in alijs materijs, sed nõ in materijs in Decreto expressis.
2. Quid intelligatur nomine Superiorum.

an Superiores locorum, an *Prouinciales*, an illi (siue Superiores locorum sint, siue *Prouinciales*) quibus erant prius reseruati, vel de Regula vel de Constitutione vel de consuetudine.

3. Dato quòd nomine *Superiorum* intelligantur Superiores locorum: quæritur an absolutio reseruatorum possit fieri etiam à Vicario loci in Superioris absentia?

4. Dato quòd Superior loci (quod absit) committat aliquod peccatum ex reseruatis, an poterit absolui à quocunque cui confessus fuerit, vel tenebitur confiteri suo Superiori, puta, *Prouinciali*?

5. Assignatis Confessariis in loco, an possit Superior assignare suos pœnitentes determinatos cuilibet Confessario? an erit ad libitum pœnitentium eligere quemcunque Confessarium?

6. Dato quòd sit ad libitum pœnitentium, si eligit sibi Vnum, an erit etiam ad suum libitum illum relinquere, & alium eligere?

7. An quando Confessarius iudicat sibi debere committi absolutionem alicuius reseruati, tenebitur Superiori dicere causam, ob quam iudicat sic faciendum? an solum dicere, quòd sic iudicet sine expressione causæ?

F 3

8. Circa

8. Circa casus ipsos dubitatur in sexto: Falsificatio manûs aut sigilli Officialium Monasterij aut Conuentûs. An nomine Officialium Monasterij & Conuentûs intelligantur Prouinciales & Generales? & dubitatur in septimo: Furtum de rebus Monasterij seu Conuentûs in ea quantitate, qua sit peccatum mortale, an nomine rerum Monasterij seu Conuentûs intelligantur etiam res ad vsum fratrum particularium assignatæ, vt puta liber Concionum & aliquid aliud simile?

Ego F. Anselmus Monopolitanus missus ab A. R. P. Generali nostræ Congregationis Capucinatorum proposui R. P. Toletico coram P. Syluestro de Alisio Capucino suprascripta dubia, & ipse R. P. Toletus respondit.

Ad 1. Dicens licere in Generali Capitulo pro toto Ordine, & in Prouinciali pro tota Prouincia maturâ discussione & consensu, vt supra, reseruare casus, etiam in materijs casuum in Decreto contentorum, vt puta in materia carnis sollicitationem factam.

Ad 2. Quod nomine Superiorum, penes quos remanet auctoritas absoluendi, intelligantur illi penes quos antè decretum erat, & qui in nostra Congregatione, in qua ad Prouinciales pertinebat, & ad eosdem nunc pertinet à reseruatis absoluere: & per hoc responsum, tollitur 3. & 4. dubium, vt patet. Ad

Ad 5. respondit, quod deputandi sint Confessarij secundum numerum, proportionatum numero poenitentium, ita quod ubi pauci sunt poenitentes, poterit sufficere vnus, & ubi erunt plures, erit ad libitum poenitentium eligere vnum ex illis, sed electo vno non poterit mutare sine licentia Superioris loci, & per hoc tollitur 6. dubium.

Ad 7. respondit, quod quando Confessarius iudicat sibi debere committi absolutionem alicuius reservati, debet (saluo sigillo) si potest dicere causam ob quam iudicat sic faciendum, quia sic inducet facilius Superiorem ad assentiendum, vel Superior cognita causa foris leui, inducet Confessarium ad oppositum iudicandum. quod si non potest exprimi causa sine praesudicio sigilli, debet stare conscientia ipsius Confessarij.

Ad 8. Circa casus ipsos reservatos respondit: quod in 6. nomine officialium Monasterij seu Conuentus intelliguntur etiam Prouinciales & Generales ordinis: Et in 7. nomine rerum Monasterij intelliguntur etiam res ad vsum fratrum particularium assignatae, & denique quidquid intra Monasterij septa continetur, maxime apud fratres S. Francisci Capucinos, qui nihil extra Monasterium habent. Et haec dixit de mente summi Pontificis.

Decisiones Ordinis.

XXXVIII. **C**irca casum furti, & lapsus carnis, factæ
Decisiones **C**onsunt in Cap. Gen. 1633. sequentes deci-
Ordinis siones. 1. Furantes comestibilia inscio superiori
circa ca- & maiori conventus, si id faciant in magna
sum fur- quantitate, & vt dent extra conuentum, viden-
ti, & la- tur incidere in casum reseruatum. Si verò id fa-
psus car- ciant tempore recreationis ad comedendū, stan-
nis, & i- dum erit iudicio prudentis. 2. Lapsus carnis ex
& Pra- solo visu proueniens vel ex imaginatione, est
sentatio- mortale peccatum sit, non est tamen reseruatum.
nem. 3. Non est peccatum reseruatum, cum quis ante
 consummationem lapsus carnis siue operis, verè
 pœnitet voluntateque renititur, est causa dederit
 vero opere peccaminoso. His adde 4. Cap. Gen.
 1643. Religiosus recipiens aliquid sine licentia
 Superioris, quod sit materia peccati mortalis, &
 postmodum auctoritate propria illud restituens
 ei, qui dederat, duplex peccatum mortale com-
 mittit reseruatum, si huiusmodi res est, cuius Re-
 ligio sit capax. 5. Pœnitens, qui onus suscepit se
 presentandi, potest ab alio Confessario, cui denud
 confectur, eximi ab onere illo, si Confessario sic
 expedire videbitur. Anno. 1637. 6. Confessarius
 non dispensatur ab onere se presentandi pro suo
 Pœnitente, si post superueniente solemnitate Su-
 perior dederit suam facultatem absoluendi &c.
 nisi ei certò constet de voluntate Superioris, vel
 pœnitens

- bus. Monialibus alterius Ordinis iter agentibus. Infantibus. Fatuis.
44. Qui licentiam concedere possunt ingrediendi.
45. Qualis licentia, & qua causa requiratur.
46. Confessarius infirmæ confessionem audiens in Monasterio quomodo se gerere debeat.
47. Nobis Capucinis prohibitus ingressus in quamcunque domum seminarum regulariter cohabitantium, etiamsi dua sola sint.
48. Casus, quibus specialis facultas FF. Minoribus concessa est ingrediendi Monasteria Sanctimonialium.
49. Ab Illustrissimis DD. Nuncijs Apostolicis FF. deputati Visitatores Monialium ingredi possunt septa Monasterij pro causis necessarijs.
50. Decretum circa allocutionem Monialium obligat sub peccato mortali.
51. Licentia loquendi extenditur ad socium.

XXXIX.

Oratoria
nostra ex-
tra Clau-
suram.

AD n. 80. Quoad nostros Conuentus sciendum est 1, licet oratoria nostra post altare maius sita, Coriolanus noster de Cas. reseru. p. 2. casu 3. ponat extra Clausuram, & partem Ecclesiæ, ad quam possint ingredi mulieres absque censura; cum sit locus apertus omni suspitione carens, eo vel ma-
ximè,

ximè, quia ad talem chorum accessus fit continuatè per eandem Ecclesiam. Prout etiam ipso facto in Italia vidi pranobilem quandam Dominam in Chorum nostrum admitti absque vlla contradictione. Cum tamen in Prouincia nostra consuetudo fœminas ab illius ingressu penitus arceat, sine scandalo nemo talem in huiusmodi chorum intro- miserit.

2. Quamvis Horti communiter nomine Monasteriorum non veniant, iuxta declarationem quandam factam ab Innocentio 4. super illud nostræ Regulæ; *Fratres non intrent in Monasteria monialium.* Per nomen *Monasterij*, intelligi solum dormitoria, claustra & officinas interiores; apud nos tamen receptum est, vt clausura se extendat etiam per hortum clausum, ita quod sepes seu muri hortorum faciant clausuram; quod indicare quoque videtur Greg. 13. dicendo: *Monasteria, domus & loca sua, vbi per loca sua* P. Coriol. *cit. casu 2. n. 18.* & P. Sorbo in *Comp. Priuil. ad V. Ingredi Monasteria.* declarantes Bullam Greg. 13. versu, *Ex verbis;* intelligi volunt etiam hortos, quando sunt ipsi monasterio contigui. Sanch. *l. 6. Moral. c. 17. n. 15.* tametsi ex verbis illis Gregorij 13. id euinci neget, eiusmodi tamen hortos siue Religiosorum, siue Monialium, esse intra

tra Monasterij clausuram, illiusque partem dicit, ac Pontifices illos nomine officinarum interiorum comprehendisse, utpote qui re-creationi Montalium & Religiosorum, manendo intra clausuram deseruiant. Idem tenet Cottonius l. 4. controu. 7. c. 1. n. 14. si tamen muri diruantur & solo æquentur, clausuram desinere.

XL.
Mulieri-
bus quã-
do licitũ
sit ingredi
Monaste-
ria.

3. Exceptionem quandã liciti ingressus fecit Pius 5. in Bulla: *Decret Roman. Pontif. An. 1590. apud Cherub. n. 20.* his verbis expressis. Significamus nihilominus, quod propter predictas nostras litteras non intelleximus nec intelligimus mulieribus precludi aditum ad Monasteria & loca Regularia, & eorum claustra, quando in eis Missæ & alia diuina officia celebrantur, ac dum processiones fiunt, & quando Christi fidelium cadauera ibi sepeliuntur, ac etiam pro eis suffragia fiunt, sed liberè perpetuò concedimus eisdem mulieribus omnibus facultatem, vt ad illa loca, in quibus dicta pia opera exercentur, cum alijs personis catholicis accedere licitè & liberè possint & valeant: ac similiter quod quando diuinum Verbum in Claustris Monasteriorũ & Regularium locorum proponitur, vel per aliam quamcung, causam cantus concursus populi fuerit, quod commodè ingredi non possint per portam Ecclesie, perpetuò concedimus, vt dicta Mulieres, vna cum alijs Sæcularibus

*Secularibus personis, possint ingredi per portam
Clausri Monasteriorum & locorum Regulari-
um, dummodò recto tramite accedant ad por-
tam, qua exitur è Monasterio &c.* Rodriq. 10.
1. qq. Reg. 48 a. 3. refert similem declara-
tionem factam in fauorem FF. Minorum,
ac prædictam Pij. declarationem aliquot
illustrat annotationibus. Noster Coriol.
exindè infert tempore Consecrationis Ec-
clesiæ, mulieres posse ire ad omnia illa loca,
ad quæ vadit Episcopus cum processione,
dum tamè eant simul cum processione: non
autem si peractum sit officium: quia si am-
plius non sit processio, non licet mulieri-
bus ingredi clausuram. Vnde illæ mulie-
res, quæ tunc ingrederentur in dormitori-
um, incurrerent in Censuram, cum per ta-
lem locum non fiat processio. Idem ego
dixero de casu, qui contigit me præsentè,
cum post consecrationem alicuius nostræ
Ecclesiæ, angustia templi multitudinem ho-
minum non capiente, Reuerendissimus D.
Episcopus Sacramentum Confirmationis
contulit in clauastro monasterij; licet tum
fuerit, qui factum minus probaret.

4. *Monasterio nondum perfecto, introdu-
cto choro, constituta familia, non potest Prouin-
cialis prolongare clausuram, licet horri clausu-
ram possit, quando muris necdum vallatus est.*
Decis. in Cap. Gen. 1643.

XLI.

*Provinci-
alis pro-
longare
Clausuram
horri ali-
quando
potest.*

XLII.
*Prohibetio
 ingrediendi
 de septa
 Monasterij
 Monialium.*

Ad n. 83. Quibus interdictum sit ingredi ad Monasteria Monialium? & quis talem ingressum valeat concedere? ac quibus? decernit S. Trident. Synodus *sess. 25. de Regul. c. 5.* his verbis: *Ingressi autem intra septa Monasterij nemini liceat, cuiuscunque generis aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerint, sine Episcopi vel Superioris licentia in scriptis obtenta, sub Excommunicationis pœna &c.* Huius Decreti obseruantia cum in dies maius in regione nostra sumat incrementum, & propter Moniales, quæ aliquatenus nostræ curæ commissæ seruant clausuram Canonicam, hoc loco paucis, iuxta magis receptas Doctorum sententias, declarare abs re non fuerit.

*Nomine
 septorum
 que intel-
 ligantur.*

Dicitur ergo *in Septa Monasterij*. Quid nomine *Septorum Monasterij* debeat intelligi, patet ex Summ. n. 84. nempe spacium illud, in quo continentur cellulæ, dormitoria, claustra, officinæ interiores, horti & alia loca, in quibus Moniales ordinariè commorari & versari solent. Huiusmodi clausura licet in Monasterijs, qualia modò constructuntur, vel etiam ab antiquo regulariter ædificata sunt, difficile non sit internoscere cum ordinariè locus habitationis Regularium diuidatur aliquo murorum sepimento à locis, in quibus possunt commorari Sæculares,

lares, aliqua tamen sunt adedò irregulariter
 constructa, vt tota Regularium habitatio
 non sit vnico muro continuo ac indiuiduo
 circumsepta, sed in vna parte claustrum, in
 alia officinæ, alibi etiam horti & alibi col-
 locutoria, in his vix dici potest, quis sit ter-
 minus localis, in quo compleatur ingressus
 sufficiens, ad peccandum contra legem Ec-
 clesiasticam, de qua hîc sermo est. In hoc
 tamen etiam casu subuenire potest, & quan-
 doque solet Superiorum, ad quos spectat
 clausuræ terminos designare, auctoritas.
 Quid verò tenendum de domibus Tertiari-
 arum, quæ more Sæcularium ædium con-
 structæ, confusa habent Regularia, Sæcu-
 laribusque hospitibus deputata habitacula,
 absque clausura, nobis autem minoritis
 æquè interdictæ sunt ingredi? Sane si ad il-
 la hospitum diuerticula alius ingressus non
 est, nisi per ea loca, quæ moniales illæ seu
 Sorores communiter inhabitant, omninò
 vitandus est introitus, etiam ad ea loca, quæ
 hospitibus Sæcularibus recipiendis inserui-
 unt, sed maximè, si non inter sit sepimen-
 tum seu paries, qui habitacula ista discernat
 ab invicem, & ostio clauso separet.

Dicitur 2. *Nemini cuiuscunque generis vel* XLIII.
conditionis, Reges igitur, Reginas, Impera- *Quibus*
tores, Imperatrices, aliasque cuiuscunque *ingressus*
digni- *prohibe-*
ius est.

dignitatis Personas non posse monasteria monialium ingredi probabiliter dici posse censet Bonacina penes Barbof. in dictum l. Trid. contra Rodriq. & Sanch. existimantes Regibus, Regina, Imperatori & Imperatrici, eorumque filijs ac filialibus, interdictum non esse ingressum in Monasteria monialium. Cum his tenet Urban. ab ascens. *Theol. Moral. tr. 2. p. 2. dist. 1. c. 5. Reg. 4.* & extendit etiam ad fundatrices, quæ tanquam Dominæ Monasteriorum arceri non debeant. Idem de Cardinalibus docuerat, sed retractavit postmodum Diana, quem refert ac sequitur Cotonius *Controu. 7. n. 34.*

Dicitur 3. *Sexus.* Fœminis proinde quibuscunque, etiam fundatricibus, aut Donatricibus, ad breue, vel ad longum tempus id licere negat Barbosa, cit. n. 48, ob Constitutionem Pauli 5. de Anno 1612. de quibus, vt iamiam dixi, Urbanus oppositum scripsit An. 1649. Meminit Lezana *to 1. qq. Reg. c. 25. n. 31.* alicuius declarationis S. Congreg. per quam; non licet Episcopo licentiam dare matri, sororibus, & consanguineis monasterium ingrediendi, causa visitandi filias, vel sorores, etiam si sint in mortis periculo, Addit *ibid. n. 32.* posse moniales pro totius monasterij obsequio, vt in officijs culinæ, & alijs inseruiant, vel

vel etiam priuato grauius infirmæ ministerio famulas sæculares habere, quando non sunt conversæ, quæ istud ministerium exercere possunt, dummodò foras non exeant, & admittantur de licentia Superiorũ. Monialem iter agentem admitti posse in hospitium cuiuscunque monasterij, siue eiusdem siue alterius ordinis, quod hoc non sit contra clausuram, sed valde decens honestati monialis egressæ, tradit Lamas, quem refert Sanch. l. 6: Mor. c. 16, n. 9. & cum hac distinctione sequitur. 1. Admitti posse monialem eiusdem ordinis & habitus etiam nõ petita Superioris licentiã, etiamsi animi recreandi causã tantum, aut Moniales inuisendi in eo loco esset. 2. Monialem iter agentem in hospitium alterius ordinis admitti posse, si non esset monasterium eiusdem ordinis vel habitus in eo loco; aut si esset, Moniales nollent eam admittere, neque reperiretur domus, in qua commodè noctem ducere posset. 3. Admitti non posse, quando solùm gratiã animi recreandi aut Monialis cognatæ inuisendæ vellet illud diuersi ordinis aut habitus Monasterium ingredi, quod ad hoc causa iusta non adsit.

Dicitur 4. *Ætatis*. Moniales idcirco puerum, puellamue infantem intra Monasterij septa recipientes esse excommunicatas existimat Comitulus & sel. referens S. Cõg. Episc,

G

Episc,

Episc. ita censuisse in *Crem. 12. febr. 1585*
 Contra hos allegat quamplures oppositum
 docentes Barbof. *vbi supra n. 55.* afferendo,
 Infantes discretionem carentes admitti posse
 ad claustra monialium, nec illas eos admit-
 tentes incurrere aliquam Excommunicati-
 onem, cum nec ipsi ad peccandum incitare
 possint. Etsi Concilium in presenti exclu-
 dat omnes cuiusvis ætatis, loqui de habentibus
 vsum rationis, & de illis, qui ad pec-
 candum mouere possunt, vt sunt fatui, qui
 licet intrando non peccent, peccant tamen
 Moniales eos admittentes. In dubio, an
 pueri habeant vsum rationis, nec ne? do-
 cet Sanch. *cit. n. 7.* si septennes sunt, com-
 prehendi hac prohibitione; secus si non-
 dum septennes, quod vsum rationis commu-
 niter septennio completo accidat. Idem de
 puellis tradit *c. 17. n. 3.* Recipi possunt pu-
 ellæ non minores octo annis in Monasteriis
 Monialium, cum licentia Superioris in scri-
 pto, & de consensu Superiorissæ ac Monia-
 lium simul, modò id non repugnet instituto
 Regulari Monasteriorum, tum ad illas ho-
 nestè educandas vsque ad annum 25. tum ad
 probandum (si velint) num ferre queant
 iugum vitæ Religiosæ. In eiusmodi tamen
 receptionibus cauendum est, vt nec ancillas
 habeant priuatas, nec regrediantur, si semel
 exeant,

exeat, nisi propter infirmitatem cum licentia exiissent; teneantur etiam ad clausuram sicut Moniales, modestè vestiantur, non sint etiam viduæ, nisi velint fieri Moniales, nec aliàs inhonestè vixerint in sæculo. Urbanus *cit. Reg. 8.* ex pluribus, vt ait ipse, Cong. Card. Declarationibus fusè relatis à Rodriq. *to. 1. qq. Reg. q. 46. a. 10. & Confett. tit. 22. Summarij c. 8.*

Dicitur *¶. Sine Episcopi vel Superioris Licentia in scriptis &c.* respectiue, nimirum ad subiecta sibi Monasteria; ita quod Superior Regularis, respectu Monialium sibi subditarum, plenū ius habeat independētē ab Episcopis, concedendi hanc licentiam, vt ex quadam declaratione S. Congreg. resoluit Lezan. *V. Clausura. n. 24.* atque hunc Prælatum Regularem esse quandòque Generalem, quandòque Prouincialem, seu ipsorum Vicarios, quandòque Prælatum Conuentualem, iuxta morem & statuta Religionum & ipsorum Monasteriorū Monialium; Illorum enim est hanc licentiam concedere, quorum interest clausuram Monialibus indicere, quod ad dictos Prælatos spectare solet, Episcopi eam licentiam concedere auctoritate Ordinariâ, quando Monasteria sunt ipsis subiecta; auctoritate delegatâ, quândo sunt immediatè subiecta

Gz

Sedi

XLIV.
Qui licentia concedere possunt ingrediendi.

Sedi Apostolicæ, tradit Sanch. *vbi supra*. n. 13. & Barbos. n. 57. Si quid aliud in particularibus Religionibus sit, lege, vel consuetudine receptū, huic standum esse scribit Lezan *to. 1. c. 25. n. 25.* In casibus etiā extraordinarijs facultatē ingrediendi huiusmodi Monasteria concedunt Nancij Apostolici, etiam nostris fratribus.

XLV. (saltem quoad genus personarum, quibus conceditur scil. Medicis, Chirurgis &c; Lezan. *V. Clausura. n. 25.*) & in scriptis, colligitur ex Trid. *cit.* nisi periculum grande sit in mora. Causam verò requiri non solum rationabilem, verum etiam manifestam, nimirum Superiori licentiam concedenti, habetur ex Decret. *Periculoso.* Hanc licentiam pro Medicis, operarijs & alijs casibus ordinarijs dandam, committi posse ipsi Superioriffæ & quidem oretenus, quia Trid. & Bullæ scripturam exigunt in licentia, non in huiusmodi commissione, ad cautelam tamen melius dari scriptam, asserit Cotonius *vbi supra* n. 47.

Quæ causæ legitimæ sint, attigi in Summula n. 86. esse utilitatem, aut necessitatem, Spiritualem, vel corporalem. De Spirituali,

quæ

quæ potissimum Visitatores, & Confessarios concernit, sufficienter actum est ibid. & alibi, Corporalis attingit Medicos, Chirur-
gos, & operarios quoscunque pro opere ex-
ercendo, ad quod non sufficiunt Moniales,
nec fieri potest exterius, vt ait Collector
Priuil. V. *Ingressi Monasteria. in casu 7.* quam
explicans Corduba; hoc, inquit, *habet locum
in quocunque opere adificij, aut resarcimenti,
aut plantationis arborum, aut cuiuscunque al-
terius rei seu operis intra Monasterium faciendi,
quod extra seu ab extra non potest commodè fieri,
aut si opus est industria seu adiutorio, ita quod
ipse Monacha per se, sine tali adiutorio, vel in-
dustria, aut opere nequeunt, aut nesciunt com-
modè facere.*

Pro isto casu aduertendum ex eodem
Collectore *ibid.* Quando artifex fuerit Sæ-
cularis, debet ingredi absque socio, ita quod
nec Confessor seu Vicarius, nec aliquis So-
ciorum eius poterit ingredi cum huiusmodi
Sæculari, nisi opus esset ad dandum ordi-
nem & industriam in opere faciundo. Si fra-
tres deputati seruitio Monialium fuerint
artifices idonei, poterunt ipsi ingredi ad labo-
randum in tali opere, etiam si inueniantur
Sæculares; Fratres autem non deputati ad
seruitium Monialium, quamuis sint arti-
fices,

fices, non poterunt ingredi, quia pro ipsis non habetur licentia specialis, prout requiritur in Regula. Addit ad hæc Corduba, quod quamvis pro Sæculari possit dici, quod debet intrare solus, si solus potest facere quod faciendum est, vt dictum, tamen si Religiosus intrat, non debet intrare solus, cum istud nec Prælato, nec Confessori liceat. Similia dicit Sanch. l. 6 mor. c. 16. n. 46. de Sacerdote Sæculari ac Regulari; si Regularis sit, iustam esse causam, vt vnico socio comitatus accedat, quod & consuetudo & decencia religiosa postulat, vt hi nunquam soli, sed bini saltem incedant; ad hoc autem, vt socius ingrediatur, sufficere licentiam, quam habet sacerdos principalis. Sæcularem absque socio debere ingredi, quãdo ipse solus rem agere potest, v. g. ad audiendam Confessionem; pro administratione S. Eucharistiæ & Extremæ Vnctionis posse secum accipere socium, cum indecens sit & à more Ecclesiastico alienum, fæminâ huic ministerio inferuire. Nouarius in Lucerna Regul. V. Clausura. Decisum refert à S. Cong. 1583. 13 Sept. quod valeat administraturus Sacramentû Pœnitentiæ, Eucharistiæ vel Extremæ Vnctionis, ingredi absque Socio. Quomodo sese debeat gerere eo casu Confessarius, ex eadem decisione recitat

XLVI.
Confessarium
infirmum
ma confes-

tat Barbosa l. 1. Iuris Eccles. c. 44. n. 131. videlicet vt Confessario infirmæ Confessionem audiēte, cellæ ianua aperta remaneat, & ambæ comitatrices ad eiuſdem cellæ ianuam morentur, ita vt & Confessarius & infirma ab eis comōdè cerni possit. Sciens infirmam ad Confessionale Ecclesie accedere posse, nullo modo audeat monasterium ingredi, vt Pœnitentiæ Sacramentum ei ministret. Ingressus ad administranda Sacramenta, rectâ viâ & absque diuerticulo eat, redeâtque, nec in aliam Monasterij partem diuagetur, etiam occasione vifitandi alias infirmas, quibus Sacramentorum administratio maximè est necessaria, administrato Sacramēto Extremæ Vnctionis Monialibus infirmis, ac animabus earum Altissimo commendatis, Confessarij non amplius sibi morētur, sed & hortari eas ad benè moriendum alijs Monialibus sit cura. Vnde non liceat Confessori, nec alijs Regularibus ingredi Monasteriū sub prætextu Sepulture tradendi cadauer alicuius Monialis, aut officia funeralia peragēdi, sed hoc officii, si intra clausurâ sepelienda est, ab alijs monialibus, vel à duobus operarijs ab Ordinario approbâdis peragatur, vel si in Ecclesia exteriori humandum cadauer fuerit, ad portam clausuræ referatur, receptūque à Regularibus ibi sepeliatur. &c. Quod in hac Decisione dicitur, vt ingressus ad administranda Sacramēta rectâ viâ & absque diuerticulo eat, redeât-

sionē audiens in Monasterio quomodo se gerere debeat.

que, nec in aliam Monasterij partem diuagetur
 &c. aiunt communiter authores, P. Poli-
 tius in c. ii. Regul. n. 13. P. Gefuald, Th. Mor.
 p. 2. tr. ii. n. 2. de Extom. tr. 7. c. 2. n. 13 &
 14. ex Collectore Priuileg. P. Sorbo, & alij,
 non metaphysico sed morali modo intelli-
 gendum esse, neque aded peccare, saltem
 lethaliter, si aliquantulum amplius ibi de-
 moretur ex quadam curiositate videndi of-
 ficinas, infirmariam, totam domum, aut
 colloquendi cum aliquibus Monialibus.
 Rodriq. to. q. 48. a. 3. Idem asserit cum fæ-
 minæ ingrediatur Monasteria virorum oc-
 casione processionis, seu diuinorum officio-
 rum, iuxta declarationem Pij 5. suprarecita-
 tam, quas ait non ita statim finitis dictis
 officijs esse à claustris eijciendas, ne possint
 ibi per breue temporis spacium permanere.
 Cottonius l. 4. controu. 7. n. 49. breuitatem
 illam temporis ait non improbabiler exten-
 di ad quadrantem horæ. Si quis non ex
 mera curiositate, sed corrupta intentione,
 & si cum licentia ingrediatur, aut vltra tem-
 pus concessum intra clausuram persistat,
 aiunt quidam tale nō solum peccare mor-
 taliter, verum etiam Censuram incurrere.
 Verum quia hic reuerà non dicitur ingres-
 sus absque licentia, & censuræ contra hunc
 solum latæ sunt, Sanch. vbi supra n. 69. Zerola

la in praxi Episc. p. 1. V. Moniales. ad 8. quæst.
Coton. l. c. negant vllam censuram con-
trahere.

Ad n. 84. Prohibetur nobis è contrà in-
gressus in quamcunque domum famina-
rū regulariter cohabitantium, quales sunt
quamplurimæ per nostram Prouinciam
Tertiariarum S. Augustini, S. Dominici, S.
Francisci &c. etiam si dux solūm cohabi-
tent. *Monasterium* enim dicitur quæcunque
Ecclesia siue domus, vbi Regularium Con-
gregatio residet personarum. Vt post Hu-
gon. tradunt Politius & P. Sanctes in c. 11.
*Regul. Et pluralis locutio duorum numero est
contenta.* Vt habet regula Iuris 40. in 6. &
l. vbi numerus. 12. tit. de resib. Barbof. axiom.
179. Quantumuis Clausuram illæ non ser-
uent, & in hæc loca liber etiam Sæculari-
bus pateat ingressus & transitus, quando-
quidem quæcunque facultas, quâ generali-
ter tantū omnibus Christianis, Clericis
aut Religiosis, in aliquo seu aliquibus casu-
bus præfata Monasteria introire posse con-
ceditur, nullâ specialiter de FF. Minoribus
factâ mentione, minimè sufficit, vt ea licitè
intrare valeant. P. Polit. cit. n. 11. Multò er-
go minus licebit hæc ingredi, vbi nulla ex-
tat facultas, sed merus abusus, contra quem
adeò clamant SS, Canones, quos refero V.

Gf

Sorores

XLVII.

Nobis Ca-
pacinis
prohibitus
ingressus
in quam-
cumq; do-
mum Fe-
minarum
Regulari-
ter coha-
bitantium.

Sorores. n. 441. Imò secundùm S. Bonau, *ibid.* cum sicut Monachi sunt non solum collegiati, verùm etiam Solitarij, sic Monachæ & Moniales sunt non tantùm collegiata, verùm & quæ inclusæ dicuntur, & solitariam vitam agunt. Et hæ vitandæ sunt sicut collegiata, propter maius periculũ solitudinis, ex tenore præcepti. Hanc doctrinam licet impugnet P. Politius, eo quòd Solitaria, licet Monachæ sint, earum tamen habitadines non sunt propriè Monasteria seu Canobia Monacharum, quæ denotant Collegium seu habitationem communem Religiosarum Mulierum ad simul habitandum; In ipsa verò regula non nisi ingressus ad monasteria Monialium fratribus interdicitur, adhuc tamen putat ille Auctor, saltem ex intentione huius præcepti minimè fratribus licere talia Religiosarum Solitariarum loca ingredi, propter eandem, periculi scilicet & scandali rationem, quæ æquè in istis & fortè magis in Solitarijs quàm illis collegiatis militat monialibus. Quamvis stando in rigore litteræ, oppositum probabiliter teneri possit. Idem tenet Sanctes cum Corduba in *Comp. Priuil. Mend. V. Ingressi Monast. § Quoad tertium Not.* Vbi de hoc dissentens; Videtur, inquit, saltem ex intentione Regula nostra, prohibentis ingressum ad Monasteria

seria Monacharum, prohibitum esse nobis, ratio
 loca Solitariarum Religiosarum intrare. Nam
 totum intentum S. P. N. Francisci in hoc
 fuit amouere scandalum & periculum, quod sa-
 cile sequi potest ex tali ingressu, seu conuersa-
 tione cum feminis Religiosis in domibus earum,
 ut ait Bonau. de quo crederem, quod bene noue-
 rit intentionem B. P. N. Francisci, qua ratio
 habet locum in domibus Solitariarum Religiosa-
 rum, sicut in Monasterijs Religiosarum in Congre-
 gatione uiuentium; & forte magis in illis, quam in
 istis. Ideo non videtur omnino securum, recedere
 ab opinione & sententia predicta Bonau. quã-
 uis stando in rigore & sonitu litteræ, de quo B.
 P. Franciscus non multum sepe curauit, aliud
 posset quis opinari, ut dictum est, sed in dubijs &
 periculosis tutius eligendum est cum uiris Sanctis.
 Hæc ille, non immerito; Sæpe enim ubi Con-
 gregatio minor, ibi suspicio maior consistit, &
 maioris peccati oportunitatem ipsa solitudo mini-
 strat. ait prudenter ibid. Collector Priuil. V.
 Terio notan. Quid liceat in casu necessitatis,
 dicam n. seq.

Ad n. 86. Casus quibus specialis facultas
 FF. Minoribus concessa sit ingrediendi Mo-
 nasteria Sanctimonialium, Collector Pri-
 uil. Mendic. V. Ingredi Monasteria &c. enu-
 merat duodecim, quos ibidem diffusè discus-
 sit Corduba in annor. & ex nostris approba-
 re

XLVIII.
*Casus quibus
 specialis
 facultas FF.
 Min. concessa
 ingrediendi
 monasteria
 Sanctimonialium.*

re videntur P. Sorbo *ibid. vers. Casus verò.* & P. Sanctes *in c. 11. Reg. P. Politius ibid. n. 12.* recenset septem. P. Cyprianus *in eundem locum pag. 1060.* ad quatuor reducit. Primus est, quando à superioribus suis, quicumque illi sint, etiam Guardiani mittuntur, possunt ingredi chorum ad prædicandum, celebrandum, communicandum & spargendam aquam benedictam, si Monialium Regula aut Constitutiones id exigant; non tamen ibi tunc loqui possunt cum Monialibus, nisi fortè ad petenda necessaria pro celebratione. 2. Quando fratres sunt Confessores Monialium ægotantium, quæ propter infirmitatem ad cratem deferri nequeunt, possunt eiusmodi Confessarij cū socio maturo & honesto Monasteria Monialiū intrare. 3. Quando fratres inuitantur à Prælati sive Sæcularibus, sive Regularibus, licitè ob visitationem eiusmodi claustra intrantibus, possunt & ipsi fratres intrare, de licentia tamen proprij Prælati, si Subditi sunt, *Quartus casus* est extrema necessitas. Exempla huius ponit P. Politius *in casu 6.* si Monialis aliqua moriatur, vel ratione incendij vel ruinae, vel pro tuendis à quorumlibet violentia, Monasterio vel personis ibi degentibus, quando nullus inueniretur Confessor pro audienda eius Confessione, vel aliarum personarum

sonarum copia sufficiens, quæ in tali necessitate possint, & velint succurrere. Quia ubi adessent, qui sufficienter succurrerent, non possent fratres, nisi illius Monasterij obsequijs deputati sint, septa Monasterij ingredi. Eadem dicit Rodriq. *to. 1. qq. Reg. q. 47. a. 5.* & quoad casus alios a. 4. extensè referens, qui Pontifices facultates tales concesserint. Horum casuum partim expressorum, partim insinuatorum; secundum à P. Cypriano nominatū, duntaxat nobis in usu esse, in Summula dixi, non quia solus liceat, sed quia reliqui vix aut nunquam occurrant.

Primus casus eatenus contingit, quod Moniales aliquæ in eoipso loco, in quo divinas decantant laudes, sitam quoque habeant aram principem, ordinariæ Missæ deputatam, iuxta quam sacræ quoque exhortationes ad illas fieri solent. Verùm hæc templi pars seu chorus licet à reliqua parte ostio singulari aliàs communiter occluso distinguatur, dubium tamen est, num veræ clausuræ rationem habeat. Ut nihil dicam de nostris oratoriis, quæ, ut supra visum, P. Coriolanus extra clausuram esse iudicat, idem etiam de Monialium choro sentire videtur Coton. *l. 4. controu. 7. n. 9. arg. c. 2. de Constitut. ibi: Claustra Ecclesis vel quibuslibet locis*

locis religiosis piè conferuntur. Sed canon al-
 legatus (perperam, de Confit. pro, de con-
 fuer.) ad rem nihil facit; neque enim hoc
 dicit, quod *Claustra conferuntur Ecclesiis*, sed
 quod *donationes, quæ sub obrentu consuetudinibus*
Claustri, Ecclesijs &c. piè conferuntur, irrevoca-
biliter obseruentur. Quæ donationes fieri
 possunt, siue claustra & Ecclesiæ distingua-
 tur siue non distinguantur. Esto verò etiam
 chorum indistinctè nomine *Ecclesia* compre-
 hendamus cum Sanch. de Matr. l. 9. disp. 15.
 n. 33. licet solum habeat distinctum & mag-
 nis editum ac pars videatur diuisa ab Eccle-
 sia, vt in monasterijs esse solet, atque idcir-
 co vtrumque simul extra clausuram ponatur
 in conventibus Religiosorum, non tamen
 hoc locum haberet in Ecclesijs monialium
 secundùm omnes illarum partes, quarum
 clausura strictius semper ab Ecclesia vrge-
 tur, tam quoad ingressum ad illas, quàm il-
 larum egressum; aded vt non tantùm viros,
 sed etiam mulieres ab ingressu cohibeat,
 cum tamen viris pateat aditus ad Religio-
 sorum Monasteria; & quoad egressum
 Religiosi cum licentia saltem suorum
 Prælatorum possint foras exire quam-
 cunque ob causam, imò si duo Reli-
 giosi simul exeant per communem ianuam
 absque scâdalo, statim postea reuersuri, etiâ
 sine

line Superioris licentia, venialiter tantum peccent secundum Urbanum ab Ascens. *Theol. Mor. tr. 2. p. 2. dist. 2. c. 7. Reg. 6.* Cum è contra Monialibus egressio sit omnimodè prohibita nequidè vnum alterumue pedem; quod Castitas & interna mentis abstractio, vanitatumque mundanarum contemptus & obliuio, difficilius in fæminis propter Sexus fragilitatem, quàm in viris conferentur. Hancigitur Ecclesiæ mentem & intentionem attendendo, dicendum est, sicuti iuxta Cotonium, sacristia intra Claustrum terminos includitur, quando per eam fit transitus in Claustrum, nisi portam habeat semper oclusam, ita multo magis id verum erit (haud dubiè de sensu etiam Cotonij, licet aliud verba præferre videantur) de choro, ad quem è claustro liber semper patet monialibus accessus & communis conuentio. *Monasterium enim ait Collector. Priuil. V. Ingressi Mon. Vers. Tertio not.* non facit domorum ambitio, sed continua Regularium habitatio personarum, Ecclesiasticis maximè seu diuinis officijs deditarum, Ob hoc fratres discreti omnè libenter Monialium locum vitant: qui cauet laqueos tutus est. Quodsi aliubi in eodè Choro consistat ara, ad quam SS. Missæ Sacrificium offerri solet, & ipsis Monialibus in eodem Choro presentibus fieri

fieri sermones facti, non propterea clausuræ rationem non habebit, sed ad istos casus censebitur facere Declaratio Pij 5. aliàs recitata, quæ licet viris tantummodo facta sit, in his tamen occasionibus locum quoque habere, quoad alios, ob consuetudinem & rationis paritatem iudicare licet; quoad Frânciscanos autem licentia specialis memorata in casu 3. per concessionem Pij 5. & Nicol. 3. quarum meminit P. Politius *l. c. n. 12.*

Casum tertium reprobatur Gauantus allegans Barbosam, quod in Regula FF Minorum, S. Pontificis licentia requiratur. De Barbosa hoc primum dico quod in loco allegato per Gauantum, scil. *Iuris. Eccles. l. c. 44. n. 110.* solum loquatur in casu quo Cardinalis quispiam, Episcopus aut alius habens priuilegium ingrediendi Monasteria Monialium cum Socijs, quos secum assumere voluerit, talia intrat, quos negat assumere posse FF. Minores, excipit autem FF. Minores rogatos à Prælatis curam Monialium habentibus, vt sibi opem in eo Monasterio ferant, iuxta terminos casus tertij, quem noster Politius *l. c. casu 4.* extendit etiam ad hoc, vt cum ipsis Prælatis seu Visitatoribus ingrediantur ad videndû officinas, & totum interius Monasterium, cum licentia tamen, vt dixi, sui Prælati, si fratres fu-

erint subditi. Verùm vt hoc liceat, illius ta-
men vsus nobis non æquè probatur, ex re-
latione certè didici hanc vnam ob causam
Superiorem quendam nostræ Prouinciæ fu-
isse à M. R. P. Generali Guardianatu priua-
tum, quia cum Visitatore quodam Conuen-
tum eiusmodi Monialium intrauerit. Exci-
perem tamen ego casum infra referendum,
quando Monialis propter infirmitatem ad
crates venire nequit, vt, si alij non adessent,
vnus fratrum ad scrutinium Electionis ad-
hibitus Visitatorem comitari possit ad ex-
cipiendum votum ex ore Monialis infirmæ.

Quartus casus reijci non potest, quòd ex-
trema necessitas legem non habeat, cui ac-
cedit specialis potestas Pontificia; atqui sci-
endum est, expressam hinc interuenire limi-
tationem, si non sit sufficiens copia aliarum per-
sonarum, que in tali necessitate possint & velint
succurrere. Quia vbi adessent qui sufficien-
ter succurrerent, non possent fratres, nisi,
illius Monasterij obsequijs deputati sint, se-
pta Monasterij ingredi. Quoniam illis tan-
tùm à Gregorio 9. fit ad hæc specialis facul-
tas, & Minores Fratres absque speciali Sedis
Apostolicæ concessione, Monialium Mo-
nasteria ingredi non possunt, vt ex Regula
constat & cum Collect. Comp. noster Poli-
tius vbi supra in casu 5. singulariter annotat.

H

Rarissi.

Rarissimus igitur apud nos est casus iste, quia rarissimè desunt alij, qui tali necessitati succurrere possint, vel etiam teneantur. Vocantur quidem sæpiùs Confessores nostri ad Sanctimonialia ægrotantes, Tertiarias præcipuè, quæ sine Clausura cæteroqui viuunt, sed ad has in claustrū intrare nequeunt, nisi, vt dictum, extrema necessitas sit, & alius non sit, qui possit aut velit succurrere. Alij casus Franciscanos ferè tantùm concernunt, qui gubernatione quoque externam talium Monialium exercent, aut aliàs earum seruitio addicti sunt, quæ apud nos locum non habent, præter Confessionis vsum.

XLIX. *Ab Illustrissimis, &c. DD. Nuncijs Apostolicis deputatis FF. Visitatoribus Monialium ingredi possunt septem Monasterij pro causis necessarijs.* Commitunt quandoque Illustrissimi ac Reuerendiss. DD. Nuncij Apostolici nostris Patribus officium visitandi monasteria Sororum S. N. P. Francisci, quarum aliàs curam Confessionis gerimus, quibus hoc ipso facultas Apostolica competit etiam septem Monasterij intrandi pro causis necessarijs, Cum qui officium aliquod confert, simul etiam censeatur concedere omne, quod necessarium est ad executionem illius, Visitatoribus ad visitandum, & Confessoribus alijsque ad seruitium Monialium deputatis in casibus certis & determinatis, vt ait Collector Comp. nor. 1. casu 11. Dixi, pro casibus necessarijs; nam vltra casus necessarios

cessarios nullius roboris & vigoris essent cō-
 cessiones & indulta, si quæ essent, fauentia
 facultatem ingrediendi monialium Mona-
 steria, vtpote abrogata & annullata per S.
 Conc. Trid. & Greg. 13. teste P. Politio *cit.*
 n. 13. In quem finem aduertendum venit
 quod ab Urbano Papa ordinatum refert
 Collector vbi supra, quod Visitatores Monia-
 lium possint ingredi ad tenendum Capitulum vi-
 sitationis, vel aliud simile tangens suum officium,
 quod de foris nequit fieri. Et tunc cum duobus Re-
 ligiosis ac idoneis, id est, exemplaribus Socijs, &
 non cum pluribus debent ingredi: Qui videlicet
 socij simul maneant, & dum fuerint intra clau-
 suram, ab inuicem nullatenus separentur. Hæc
 Urbanus. In quibus verbis nota, tangens su-
 um officium, quod de foris nequit fieri. Quare
 rarior etiam est in isto casu ingressus Mona-
 steriorum, cum omnia fieri soleant ad cra-
 tem, nisi quæ ad officinarum &c. visitatio-
 nes spectant. De Electionibus singulariter
 disposuit Conc. Trid. Sess. 25. c. 6. de Regul.
 ne fiant intra Clausuram, cū vota colligi pos-
 sint extrinsecus per crates. Exceptionem ta-
 men fecit S. Cong. eiusdem, Si Moniales lecto
 propter morbum affixa ad crates venire neque-
 unt, quo casu declaratum fuit, non posse votum
 suum mittere ad electionem Superiorum, sed quæ
 accipiendis custodiendisque votis præsecti erunt,

H 2

hos

hos debere accedere, & ab eis vota accipere. Ita testatur Fagnan. inc. Quia propter. de Elect. n. 52.

L.
Decretū
circa al-
locutionē
Monialiu-
um obli-
gat sub
peccato
mortalī.

Ad n. 89. Declarat hæc Epistola peroptimè nostri Ordinis Constitutiones, quæ circa præsentē materiā ita statuunt: Et quoniam ad veros Religiosos & Christi seruos spectat sumgere non solum euidenter mala & peccata, verum etiam quodcumque aliquam mali speciem prætereundum potest, volumus idcirco ne fratres vadant ad quodcumque monasterium, seu domos alias, in quibus Religiosa mulieres congregatae viuunt, ad loquendum cum illis absque licentia P. Prouincialis, qui sedulo inuigilet, aduertatque ne facile facultatem talem concedat, nisi fratribus maturis, vitæque probata, & in casu necessitatis, aut magna pietatis, Itemque cum licentia Superiorum aliorum, prout necesse fuerit &c. In his verbis, quod nulla esset mentio præcepti, sed simplicis desiderij, volumus. &c. & aliàs Statuta de se non obligarent ad peccatum, cum dubitaretur de illius obligatione, Ordinatio Generalis Cap. Anuo 1613. circa Monialium allocutionem ita statuit: Cre- dunt aliqui Decretum de non loquendo cum Monialibus sine licentia, non inferre nec includere peccatum mortale, sed S. Cong. Regul. decla- rauit includere.

Petes

Petes, an licentia concessa Regulari, vt loquatur cum Sanctimoniali, extendatur ad socium? Negat Cotonius l. 4. Controv. 7. n. 88. quòd hoc fiat sine necessitate, cum socius, interim dum alter loquitur, possit recitare Rosarium &c. Verùm quia sæpenu- merò contingit, vt iunior aliquis frater cum tali licentia veniat ad nostros conventus, cui Guardianus ad maiorem cautelam assignat socium seniore & magis maturum, nunquid hic in angulum cedit oraturus, quo liberior Iuuenis sermocinetur? aut mutus attendet iuuenili discursui? apud nos certè talis non est Superiorum nostrorum voluntas, quare sententiam affirmantem, pro qua Cotonius refert Rodriq. Peyrin. Pellizarium, Tamburinum, & Lezanam, improbandam non puto, quorum auctoritati nostræ regionis accedit consuetudo.

LI.
Licentia
loquendi
excipi-
tur ad
socium.

Confessarius.

52. Guardianus non tenetur semper excipere Confessionem subditi.
53. Licentia Superioris requiritur pro excipiendis Confessionibus secularium.

H 3

54. Instructio

54. *Instructio Confessariorum.*

55. *Confessione facta Regularibus etiam contradicente Parocho satisficit precepto annua Confessionis.*

PRæter ea quæ de absolutionibus, dispensationibus &c. varijs habentur titulis, videndus pro præsentis titulo peculiariter est titulus nonus de absolutione quoad Itinerantes. *In addis.*

LII.

Guardianus non tenetur semper excipere confessionem subditi.

Ad n. 94. Confessionem sui subditi non tenetur audire Guardianus, quando ex Confessione sibi timet manus fore per sigillum ligandas in exteriori gubernio, modo provideat. Decis. Anno 1650.

LIII.

Licentia Superioris requiritur pro excipiendis confessionibus secularium.

Ad n. 102. Quod alias dictum fuit V. Absolutio quoad Secul. n. 32. ad confessiones secularium excipiendas non sufficere, quod quis approbationem habeat ordinarij, nisi & licentiam habeant nostri fratres à suis superioribus, hoc fuit confirmatum in Cap. Gen. Anno. 1633. & 1638. auctoritate Iulij, & Greg. 14.

LIV.

Instructio Confessariorum.

Ad n. 103. Breuiter & sapienter inclyta Societas Iesu p. 4. Constitur. c. 8. litt. D. suos Confessores his verbis instruit: In Confessionibus, præter studium Scholasticum & Casuum Conscientie, præsertim Restitutionis, conueniet compendium aliquod casuum & censurarum, qua reseruantur habere (vt videat, quò pertinet

gat ipsius Iurisdictione) & simul formulas que minus vsitata sunt quarundam absolutionum, que occurrunt ac breuem interrogandi methodum de peccatis & eorum remedijs, & instructionem ad bene ac prudenter in Domino, sine damno suo & cum Proximorū vtilitate hoc officium exercendum; & aliqua confessione auditā, præsertim in principijs, Confessarius apud se consideret, num in re aliqua defecerit &c. Istud consilium prudentissimum qui sequi velit, reperiet Interrogatorium breue simul & exactum apud Bassa. to. I. V. Interrogatorium. De Restitutione autem V. Restitutio. Cætera in præsentī Summula, summarie autem in Breuiculo. Pro reliquo remitto Confessorem ad communes tractatus Casisticos, Vnam duntaxat admonitionem addo ex Rituali Romano Pauli 5. iussu edito, quia breuis est & maximè necessaria: Videat diligenter Sacerdos, quando & quibus conferenda, vel neganda, vel differenda sit absolutio, ne absoluat eos, qui talis beneficij sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris, qui odia & inimicitias deponere, aut aliena, si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deserere, aut alio modo peccata derelinquere, & vitam in melius emendare nolunt, aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publice satisficiant, & scandalum tollant: neque etiam eos absoluat,

soluat, quorum peccata sunt Superioribus referuata. Alia monita saluberrima vide tumetipse ibid. de Sacram. Penit. Et apud S. Bonau. in Confes. de Vsu Clau. c. 4.

LV.

Confessione facta Regularibus etiam contradicente Parocho satisficit præcepto annua Confessionis.

Ad n. 104. *Ut* mandatum illud Episcopale nuper innouaretur, inter alias causa quoque fuit, quod essent, qui in dubium vocarent, vel etiam damnarent Confessionem factam Regularibus, velut inuvalidam ad effectum satisfaciendi præcepto. *c.* Omnis vtriusque de Penit. & remiss. *vt* omnis vtriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis peruenerit, omnia sua solus peccata confiteatur fideliter, saltem semel in anno, proprio Sacerdoti &c. *vb* illud insuper additur, quod si quis alieno Sacerdoti voluerit iusta de causa confiteri peccata, licentiam prius postulet & obtineat à proprio Sacerdote, cum aliter ipse illum non possit absolueri vel ligare, &c. Mirum est rem toties motam, toties decisam, toties reuiuiscere. Mouit hanc primus contra Religiosos Medicantes Guilielmus de S. Amore damnatus ab Alexandro 4. in Bulla, *Non sine multa*. Tum Ioannes de Poliaco tres in hac materia Propositiones erroneas asserens. 1. Quod confessi fratribus habentibus licentiam & potestatem generalem, teneantur ad eadem peccata, quæ confessi sunt, iterum confiteri proprio Sacerdoti, quem dicebat esse Parochiale Curatū. 2. Quod stâte statuto: omnia

viti-

trinsque sexus. Romanus Pontifex non po-
 test facere, quòd Parochiani non teneantur,
 semel in anno, proprio Sacerdoti confiteri;
 imò nec Deus hoc possit facere. 3. Quòd Pa-
 pa non potest dare licentiam & potestatem
 generalem, imò nec Deus, quin confessi tali
 habenti, generalem licentiam, teneantur
 eadem confiteri proprio Sacerdoti, &c.
 Itaque Ioannes 22. ad annum 1316.
 Pontificatum adeptus, citato, audito &
 examinato dicto Ioanne de Poliano, istos
 tres eius articulos condemnauit, eum ad re-
 uocatonem eorum coëgit, & contrariam
 doctrinam vt catholicam vniuersæ Ecclesiæ
 sequendam mandauit, vt videre est in Ex-
 tra. quæ incipit: *Vas Electionis*. quæ habetur
 inter Extra. eiusdem Pontificis in 6. Cum
 non cessarent etiam alij errores istos resus-
 citare, maximè Richardus Archiepiscopus
 Armacanius, Primas Hybernix, illud dolo-
 se asserens, tutius & securius esse proprio
 Parocho confiteti. Coactus est Eugenius 4.
 An; 1446, iterum omnes illos articulos tan-
 quàm hæreticos damnare & ferid decerne-
 re, vt quicumque inuenirentur tales articulos
 tenere, contra eos, communiter, vel diuisim, tan-
 quàm hæreticos & de fide Catholica suspectos pro-
 cederetur, &c. Bulla ad omnes Ecclesiæ Præ-
 latos directâ incipit: *Gregis nostri, dat. Roma*
 1446. quam iterum innouauit & de verbo

Hs

ad

ad verbum illam referens confirmavit Nicolaus 5. per aliã Bullam: *Prouisionis nostræ*. An. 1448. Similiter Pontifices alij, Alexand. 5. Calixtus 3. ad instantiam Ducum, Alberti Austriæ, & Alberti Bauariæ, Communitatisque Argentinenf. apud August. à V. Maria. in Priuil. Relig. V. Confessio sacul. Priuilegia circa hoc vide apud Lezan. to. 5. 99. Regul. in Mare Magnum Prædicatorum. §. 51. Minor. §. 50. Eremit. S. August. §. 50. Carmelit. §. 12. & 69. Seruit. §. 42. Speciale Decretum Clem. 8. recentius apud P. Bassæ. to. 2. V. Parochus. n. 6. quo tam FF. Prædicatoribus & Presbyteris Societatis Iesu, quàm alijs Priuilegiatis indultum refertur, quibus Sæculares peccata sua etiam quadragesimali & Paschali & quouis alio tempore confiteri possint. Occasionem huius controuersie & acta, necnon & auctores hanc tractantes materiã vide apud eundem Bassæ. cit. & to. 1. V. Confessarius. 2. n. 19. Nouissimam huius decisionem Innocentij 10. An. 1644. refero infra. V. Eucharistia. n. 196. Aduersantium obiectiones cum suis solutionibus habes apud Azor. to. 1. l. 13. c. 2. q. 2. Miranda to. 1. Man. Prælat. q. 45. a. 3. exactissimè quæstionem eandem resoluit, & qui quàmplurimas instantias dissoluit, Chassain. de Priuil. Reg. tr. 5. c. 2. prop. 5. Ex quibus demum

mum duo hæc tanquam manifestissima de-
 ducit. 1. Regulares habere priuilegia ad
 confessiones Sæcularium vbilibet & quouis
 anni tempore, etiam Paschali, independen-
 ter à Parocho, & aliquo modo ab Episcopo,
 audiendas. 2. Etiam manifestè, inquit, constat
 hanc facultatem audiendi confessiones non pen-
 dere à beneplacito Parocho, ac proinde posse Re-
 gularem audire illas, tum in districtu totius
 Parochia, tum in Ecclesia Parochiali, contra-
 dicente etiam Parocho: quoniam verba conces-
 sionis illius facultatis sunt vniuersalia, absoluta
 & ad omnia penitus loca extensa, & sic absolu-
 te & vniuersaliter intelligenda; alioquin priui-
 legium Apostolicum contradicente Parocho non
 haberet effectum, quod esset contra c. In his, de
 Priuil. Adiunge, quòd vbicunque sit Regularis
 Confessarius, est delegatus à Papa ad audiendas
 confessiones, delegatus autem sic potest vbique su-
 am Iurisdictionem exercere, sicut delegans. Non
 consulerem tamen (prudenter adiungit.) Re-
 gulari, illo contradicente, eo in sua Ecclesia vi-
 cum multa liceant, que non expediunt, nisi non
 vsus in damnũ Ecclesia vel animarũ & in mag-
 nũ Regularis Instituti preiudiciũ verteretur. Et
 hæc sententia, quòd vsus illius facultatis non pen-
 deat à Parocho, infinitis ferè DD. auctoritati-
 bus firmatur, de quorum numero sunt Gerson. l.
 2. in Euangel. Marci. & de Scatibus Eccles. 1.
 p. 218.

p. tit. 3. q. 5. & de potest. Eccles. consider. 12.
 Rebuff. in c. Omnis utriusque Bonacin. q. 5 de
 S. Penit. s. 2. p. 4. prop. 7. Gamach. 10. 3. p. 2.
 de Penit. c. 18. assert. 2. Ant. Andreas in 4. d.
 17. q. vn. a. 3. §. Quantum autem. Almain.
 ibid. q. 1. a. 3. Vinald. Iuriscons. in Candel. aur.
 tit. de Confess. n. 27. & 28. Taceo DD. Thomam
 & Antoninum; omitto Scotum, Maior. Adrian.
 Panormis. Toler. Azor. Suar. Medin. Mirand.
 Sylvest. Angel. Sotum, Henriq. Valent. Vasquez,
 Moronū latè Resp. 99. latè & doctè alios viros
 doctos & pios instituti regularis professores, qui
 hęc sententiã enixè defendunt. Hucusq; Chaf-
 fain. De Auctoribus, qui primò hasturbas
 mouerint, & quos insuper alios articulos in
 materia Sacramenti Pœnitentię & Prædi-
 cationis contra FF. Minores & Mendican-
 tes suscitârunt, agit compendiosè p. Mar-
 chant. in 12. fundam. Ordin. Min. fund. 10. §.
 6. fusius historico stylo Wading. in annal.
 Min. ad An. 1357. n. 6. vbi etiam refert, qui
 nostra ætate eosdem errores resuscitarint,
 quibus alios insuper accenset Arturus in
 Martyrolog. Minor. in Prolog. a 13. quàm-
 que gloriosè N. P. Iuo Parisiens. eosdem
 conpescuerit tractatu eruditissimo, cuius In-
 scriptio: Felices pietatis successus seu vitareli-
 giosa Triumphus. &c.

Consti-

Constitutiones.

96. *Peregrini an patriæ legibus, vel loci in quibus versantur, vel nullis teneantur?*

QUæ materiam Constitutionum, præsertim Apostolicarum, generaliter concernunt, ex instituto continet Isagoge huius Summulæ, Specialia huic loco reservata sunt, peculiaria singulis habentur titulis.

Circa quæstionem in fine motam, & aliàs frequenter tactam, cum sit casus quotidianus, & controversiæ Idcirco agitentur celeberrimæ, quantum leges obligent peregrinos & vagos? sciendum est varias hac in re Doctõrum esse, sibi que aduersantes opiniones, quarum Sectatores tamen ita suam quisque propugnat, ut nemo ferè sit, qui reliquas etiam non, ut probabiles, admittat.

Probabiles igitur habentur omnes istæ assertiones. 1. Peregrinos, qui & aduenæ & forenses dicuntur, qui extra Patriam & domicilium peregrè agunt, in alium locum per modum transitus & hospitij confluentes, dum à proprio domicilio absunt, teneri servare leges & consuetudines sui domicilij, quamvis in eo loco, in quo reperiuntur, non obligent.

LVI.

Peregrini an legibus patriæ & vel loci teneantur, & vel nullis.

2. Egressum

2. Egressum fines suæ Patriæ amplius non teneri illius legibus, nõ solum municipilibus & propriis proprij territorij, seu civilibus seu Ecclesiasticis, verùm etiam Iure comunitatis, quarum obseruantia viget in proprio territorio, non verò in loco, in quo pro tempore versatur: quòd leges obligent solum mediante territorio.

3. Qui territorio excedunt, sicut statim eximuntur legibus Patriæ aut domicilij, ita statim ac alienum territorium ingrediuntur, subiiciuntur legibus & consuetudinibus illius loci, siue diu ibi motentur & quasi domiciliũ acquirat, siue parũ, siue etiã transiẽter duntaxat, pro tẽpore quo ibi manent. **A**sseritur hoc maximẽ de Vagis seu Vagabundis, qui nullibi certam & constantem sedem ac domiciliũ habent, sed hinc inde vagantur; & illi qui prius domiciliũ relinquentes, quærunt vbi sedem sibi figant, qui tenentur ad leges & consuetudines loci, in quo etiam obiter inueniuntur, ne videantur exempti ab omnibus Statutis & legibus, quod Ratio abhorret, homo enim ratione præditus est, vt lege dirigatur eiusque ductum sequatur, præsertim in rebus animæ salutem concernentibus: Quælibet enim Christi ovis indiget semper pasturâ diuini Verbi & Sacramentorum, debetque dirigi
in

in lege Christiana & ad religiosos mores induci, etiam adhiberâ, cum opus est, feueritate censuræ.

4. Peregrinos nec Patriæ, nec diuersorij legibus teneri; frui tamen vtriusque Iuribus & priuilegijs; nempe Diuersorij, acceptatione fauorabilium absque oneribus: Patriæ; tanquàm breui redituros, adeoque moraliter præsentis, Vagos etiam nullis Statutis particularibus locorum teneri quidem asserunt, quòd incolæ non sint aut inhabitantes.

Ex his colligunt Doctores quamplurimas illationes & resolutiones casuum pro obseruantia Ieiunij, festorum & aliarum legum, etiam communi Iure latarum, quales in hac etiam Summula videre est plures titulo præsentis. *V. Absolutio quoad Itinerantes*, præcipuè *V. Diuinum officium &c.* quæ supra dixi *n. 115.* præ cæteris opinionibus suadent eam, quæ inter recensitas numero tertia est, habito tamen, quoad Regulares, respectu subiectionis quoad proprium Ordinem & exemptionis ab alijs.

Custos.

17. *Decisiones generales circa Custodes, & Vice Custodes.*

Circa

LVII.
Decisiones
generales
circa Cu-
stodes, &
Vice-Cu-
stodes.

Circa Custodes habentur aliquot Deci-
siones Generales. 1. An. 1613. Custodes
ad Generale Capitulum eligi possunt, qui sunt il-
lius Prouincia, etiamsi extra Prouinciam exi-
stant. An. 1633. factæ sunt duæ. 1. Custodes ve-
nientes ad Cap. Generale, sunt veri Custodes,
idè dum absunt, non potest alius Custos eorum
vices subire, sed Vice-Custos tantùm. 2. Delegare
non potest Custos, sed Prouincialis cum Definito-
ribus alios Vice-Custos constituet.

Definitores.

§8. Decisiones generales circa Definitores, quæ
non faciliè antecessorum conclusa re-
scindere debent.

LVIII.
Circa De-
finitores.

AD n. 123: Quod aliàs quoque definitum
fuerat, confirmatum rursus est in Ca-
pitulo Gen. 1656. Definitorem electum in Pro-
uincialem à Generali confirmatum in exterâ
Prouincia, non posse ampliùs exercere munus De-
finitoris in propria Prouincia, cum non possit esse
vnius Caput & alterius membrum.

Ad n. 128. Decisum hoc etiam fuit in Cap.
Gen. 1643. Definitorem qui ab alijs aliud sen-
tit, teneri subscribere sententiæ ab alijs prolatae,
dummodo sententiæ illa non contineat intolerabi-
lem errorem.

Ad

Ad n. 129. Animaduertant etiam Patres omnes Definitionis, ne facilè suorum antecessorum conclusa rescindant, quod admodùm reprehendit D. Gregorius *relatus c. si ea destruerem. 25. q. 2. si ea destruerem, inquit, qua antecessores nostri statuerunt, non constructor sed euerjor esse iuste comprobauer, restante Veritatis voce, qua ait: omneregnum in seipso diuisum non stabit, & omnis scientia & lex aduersum se diuisa destruetur &c.* Veruntamè sicut Decessorum Statuta legitima & iusta Successorem custodire conuenit, ira debet etiam male facta corrigere, vt ait *ibid. c. Decessorum. Gelasius P. sed ad vtrumlibet magna prudentia requiritur.*

Ad n. 130. In Capitulo Gen. 1643. determinatū fuit, secreta qua reuelari prohibentur esse illa, qua possunt inferre scandalum. Reuelatoribus infligendam esse panam in modo procedendi statutam.

Discretus.

59. Decisiones generales circa Discretum, & eius electionem.

Decrepium in loco Capitulari, qui non potest ambulare extra conuentum eligi posse in Discretum: Item, stante familia cum Guardiano si contingat monasterium adificari & per occupationes officium non possit cantari, in eo ta-

LIX.

Circa Discretū & eius electionem.

I

men

men fieri posse *Discretum*, decisum est in Capit. Gen. 1656.

Circa *Discreti* electionem extant Decisiones sequentes factæ in Capit. Gen. 1650.

1. In *Discreti* electione, qui suum suffragium studiosè dat, ut non eligatur *Discretus*, peccat mortaliter. 2. Si quis, cum adest tempus eligendi *Discretum*, circumgyret dicatque hæc vel similia verba: nescirem, cui meum suffragium darem nisi N. speciem habet subornationis. 3. In electione *Discreti* non potest *Provincialis* concurrere voce actiua. 4. *Definitor Vice-Provincialis* propter mortem *Provincialis*, potest, si est *Guardianus*, concurrere ad *Discretatum* voce actiua, modò in illo conuentu non fuerit alius *Guardianus* institutus. Vide plura V. *Electio*. in *Summ.* & additam.

Dispensatio.

AD n. 141. Circa casum 6. vide *Lezan.* in *Mare Mag. Prædicat.* §. 3.

Electio.

60. Decisiones generales circa electionem *Custodis* ad *Capitulum Generale*.
61. *Vicarius Provincialis* quando possit in locum *Guardiani* demortui vnum instituire.

62. *Guard-*

Additamenta.

131

62. *Guardiano, vel Discreto accedentibus ad Capitulum Prouinciale, quando equitatio permiffa.*
63. *Non licet vti Scientia peccati per confessionem haberi in electionibus.*
64. *Infamia à Regularibus quibus casibus contrahatur.*
65. *Decisiones Generalis Capituli circa exceptionem contra personam eligendorum admittendam. Circa renunciantes vocem actiuam, & passiuam. Circa prouisionem Guardiani. Circa absolutum triennium Prouincialis, & Guardiani. Circa electionem Destinatorum votis paribus.*
66. *Decisiones alia circa priuationem vocis actiuae & passiuae, Concursum Discreti &c.*
67. *Tempus à iure statutū in electionibus seruandum nos non afficit.*
68. *Decisiones Gen. Cap. circa non acceptationem Officij Prouincialatus; circa Guardiani cassationem.*

AD n. 155. Prouincialis electus extra Corpus Capituli, si in loco Capituli est, & eo anno eligantur Costodes ad Capitulum Generale, habet vocem actiuam in Custodum electione, cum fiat non solum de Corpore sed & Caput Capituli. Decis. Gen. Cap. 1650.

LX.

Decisiones generales circa electionem Custodis ad Capitulum Gener.

12

Se

LXI.
*Vicarius
 Prouinci-
 alis quâ-
 do posset
 in locum
 Guardia-
 ni mortui
 nouum in-
 stituere.*

Si contingat aliquem Guardianum mori ab-
 sente Prouinciali siue ad Capitulum Generale, si-
 ue aliarum causarum ergo extra Prouinciam
 agendarum, Vicarius Prouincialis, licet Defini-
 tor, non potest cum alijs nouum Guardianum in-
 stituere. Licet autem, si Prouincialis absit idem
 quod ex Prouincia extera electus, nondum ad su-
 um munus obeundum venit. Decisum in Capi-
 tulo Gen. 1637. Vicarium Prouinciale absente
 posse concurrere ad prouisionem Guardiani, si
 Prouincialis ei concesserit omnem auctorita-
 tem, præcipuè si ipse Vicarius sit simul Definitor,
 declaratum postea fuit in alio Capit. Gen. 1656.

Qui aliquantum desipiunt & patiuntur in ce-
 rebro, & non integre sapiunt, possunt concurrere
 in electionibus, dummodo Electionis tempore nõ
 appareat inhabilitas. Decis. Capit. Gen. 1643.

LXII.
*Guardia-
 no, vel
 Discreto
 accedent-
 ibus ad
 Capitulum
 Prouinci-
 ale quan-
 do equi-
 tare lice-
 at.*

Ad n. 159. Guardianus vel Discretus acce-
 dentes ad Capitulum Prouinciale & in itinere
 infirmati non possunt equitare, vt ad Capitulum
 accedant, nisi sint propè locum Capituli. Ita De-
 cisio Cap. Gen. 1650. Aliàs in Capitulo
 Gen. 1656. definitum fuit vniuersim: Qui
 habituali infirmitate ordinariè & perpetuò la-
 borat, ita vt necesse sit equitare eundo ad Capi-
 tulum, nec in Discretum, nec in Guardianum,
 nec in Definitorem posse eligi.

LXIII.
*Non licet
 vte scien-*

Ad n. 164. Ex hoc definitum habetur in Ca-
 pitulo Gen. 1637. si quis in electione duos præ se
 habeat

habeat aequalis meriti, vno tamen eorum cognitio per Confessionem in peccato mortali existere, vtrumlibet posse eligere, at nullo modo scientia illa Confessionis vni posse.

Ad n. 166, A Regularibus infamia tam Iuris quàm facti, non solum hisce casibus contrahitur, sed præterea ex detractione in carcerem, ex priuatione officij ac dignitatis, ex detractione à gradu professionis, & apud nos ex delatione Caparronis. Denique toties incurritur, quoties publica pœnitentia, per Iudicis sententiam, alicui indicialiter imponitur. Bouer. in Direct. fori Iudic. p. 1. c. 20. In nostro modo procedendi n. 107. infames declarantur, Periuri vel qui de Heresi suspecti abiurauerunt, de furto conuicti, aut de crimine pessimo, Apostata à Religione, qui in iudicio aliàs falsum testimoniū dixerunt, Malefici, falsarij litterarum, manus, aut sigilli Superioris, & qui condemnati fuerunt tanquàm Infamatores.

AD n. 168. Noster P. Bouerius in Direct. LXX. fori Iudic. p. 1. c. 10. Eum qui contra eligendum excipit, neque delictum saltem tempienè probata (ne calumniatoribus huiusmodi fores aperiantur) tradit plectendum esse aliquâ pœnâ, mitiori tamen, quàm si contra electum exciperet. At verò si contra electum & confirmatam excipiat, neque delictum

ria peccati per confessionem haberi in electionibus.

LXIV.

Infamia à Regularibus quando contrahitur.

LXX.

Decisiones Generalis Capituli circa exceptionem contra personam eligendum admittendâ.

delictum probet, pœnâ grauiori & extraordinariâ plecti debere, eò quòd ius acquisitum electo subripere voluerit. Capite porò 15. refert, lege in nostris Generalibus Comitijis latâ, sancitum esse; quòd qui semel impiam, tum apud Prouincialem Ministrum, tum apud Prouinciale Capitulum de aliquo certo crimine denunciauerit, amplius in ea Prouincia non audiatur, & post Generale Capitulum perpetuum illi silentium imponatur. Præterea ad viam malignantibus intercludendam, statutum fuisse; ne in Prouincialibus aut Generalibus Capitulis, contra personam eligendorum, de delicto vel aliquo impedimento canonico non notorio, propter denunciationem exceptio vlla admittatur, nisi in casu, in quo de consilio & consensu omnium PP. Definitorum, Prouincialis aut Generalis Minister talem exceptionem admittendam fore iudicauerit.

Circa renunciantes vocem actiuam & passiuam.

Ad n. 175. Renunciantes sponte vocem actiuam & passiuam, siue Generali, siue Prouinciali, non posse ad libitum concurrere in electionibus, si renunciatio fuerit acceptata, resolutum fuit in Cap. Gen. 1643. In alio An. 1656. facta est duplex decisio. 1. Si quis renunciauerit coram P. Generali, absque licentia eiusdem non potest concurrere. 2. Ex-Prouincialis, qui solenni-

ter

per renunciant voci passus ad electionem secundi Custodis & renunciatio fuit à Capitulo acceptata, potest adhuc concurrere & eligi in Custodem secundum consentiente Capitulo, quando res adhuc est integra.

Socius Prouincialis defuncti ubi debeat concurrere pro Discreto, vide *addit.* ad V. Prouincialis.

Ad n. 176. Si contingat, cum Conuentus congregatur pro Discreto eligendo, fratres omnes Canonico impedimento reperiiri irretitos, unico eorum excepto, hic potest pergere ad Capitulum absque alia electione. Decis. in Cap. Gen. 1643. plura V. Discretus

Ad §. 4. Cum ad provisionem alicuius Guardiani conuenire debeant Definitores, qui quacunque necessitate detinetur ad non conueniendum, non potest siue per litteras siue per Procuratorem dare suum suffragium, sed debet cedere suo iuri, ut ceteri possint eligere. Decis. in Cap. Gen. 1637. Prouincialem ac Definitores, non posse per litteras nouum eligere Guardianum, sed id fieri debere vnitim, innouatum est in *Ordinat.* Gen. An. 1643. cum addito, dato quod si quis in proximè antecedente Capitulo electus fuisset in Guardianum supra numerum necessarium, talis in illo casu substitui non poterit, nisi per nouam electionem denuò maiora obtineat. De hoc iterum in fine huius tituli.

Circa provisionem alicuius Guardiani.

*Circa tri-
enniu ab-
solutum
Prouinci-
alis, &
Guardia-
ni.*

In Oditionibus Generalibus An-
1650. 1656. & 1662. declaratum habetur;
si posteaquam Prouincialis vltra duos annos cum
dimidio Prouinciam gubernauit, contingat si-
Capitulū, perinde habendū esse, ac si totū trien-
nium absoluerit. Idemque intelligendum esse
de Guardianis, nisi tamen circa virosque aliter
P. Generalis ordinauerit. Ex eo quod circa
Prouincialis annos ibi additur, illum trans-
acto tempore dicto duorum annorum cum dimi-
dio, debere vacare annum vnum, non obstante,
quod duo duntaxat Capitula interea fuerint cele-
brata, colligere licet resolutionem quæstio-
nis nuper motæ, num scilicet, Ex-Prouincia-
lis post annum solarem à finito Prouinciala-
tu possit in Congregatione intermedia eligi
Guardianus? an verò debeat expectari tem-
pus Capituli post plures abinde mentes cele-
brandi? Siquidem iuxta prædicta, in pro-
posito spectandi sint potius anni Capitula-
res, quibus Capitula quandoque citius, quā-
doque tardiùs habentur, quàm solares. Cū,
inquam, dicatur debere vacare annum v-
num, etsi duo tantum Capitula intercesse-
rint, colligitur, in casu electionum eiusmodi
rationem habendam esse potissimum anni
solaris, ita tamen, vt si ob causam aliquā
contingat accelerari vel retardari Capitu-
lum, Regimen tamen non vacet aut inter-
rum-

rumpatur, in detrimentum Regularis obseruantiae; Sicut ergo in Prouincijs extra Italiam, quibus indulgetur celebrare Capitula de sesquianno in sesquiannum, præterlapsotriennio Prouincialatus expirat, quantumvis duo tantum anni Capitulares intercesserint, ita transacto vacationis anno solari, Ex-Prouincialis eligi potest in Superiore locale, licet annus Capitularis necdum transierit. Porro dicta Ordinatione Generali statutum insuper, habetur; vt, si contingat Prouincialem seu primo anno seu altero à Prouincialatu absoluti, per annum vacare debeat ab omni officio Pralaturæ illius Prouincia, quam administrauerat. Item quando mortuo Prouinciali succedit Vicarius Definitor existens Guardianus, & vsque ad Capitulum sex adhuc menses supersint, eligatur pro Vice-Prouinciali nouus Guardianus.

Si contingat ante Prouincialis electionem eligi quinque Definitores, à numero Definitorum exclusus habeatur, qui quinto loco electus est, ac post peractam Prouincialis electionem, si necesse sit nouum eligere Definitorem, noua fiat electio, ad quam concurrere potest, qui prius exclusus fuit. Quod si dicto casu quartus & quintus habeant vota paria, neuter electus habeatur, sed noua electio instituat, ad quam tamen vocem passivam non habeant nisi duo prædicti. Idem fiat, si, cum vnus tantummodò debet eligi, eligan-

*Circa electionem
Definitorum
vota paribus.*

tur duo vel plures paribus suffragijs. Ordin. Gen. Anno 1633.

LXVI.
Decisiones
alia Ge-
neralis
Capituli.

Circa præsentem §. factæ sunt insu- per determinationes in Capitulo Generali, quod Anno 1650. 1. Instante Capitulo non posse Generalem vocetenus, & sine scriptura quempiam priuare voce actiuâ & passiuâ. 2. Licet in Capitulario pro capitulo Prouinciali caueatur, ne illud se subtrahat à concursu ad discretatum, electio Guardianus tamen non debeat quem cogere, nisi id bonum publicum exposcat. Quodsi ob id præcipiat alicui & nõ obedit, etsi nõ impediatur electio, Definitio Generalis censuit eiusmodi ob obedientiam esse puniendum. 3. Vocalis, qui sciens & dolose sua suffragia dat in Capitulo Prouinciali omnibus quatuor Definitoribus clausi anni, peccat mortaliter: similiter & in electione Discreti, qui suum suffragium studiosè dat, vt non eligatur Discretus. 4. Suffragium dare per procuratorem in Capitulo, etsi de iure communi liceat, apud nos tamen non licet, obstantibus Constitutionibus. 5. In Capitulo Prouinciali nõ possunt Vocales sine consensu Prouincialis & Definitorũ aliquid proponere decidendũ, præsertim antequã fiant electiones. 6. Laicũ qui nescit scribere, nõ debere in Electionibus suũ suffragium committere alicui, qui scribat illud in sebe- dita, sed viuâ voce illud dare, quod secretum nõ esset.

esset, quando alij quàm disquitoribus reuelaret, neque securum, cum posset à scriba decipi.

Ad n. 183. Cum Clemens 4. in concessione, quòd tempus à iure statutum in Electionibus nostris non currat; Itemque Sixtus 4. in Mari Magno Minor. mentionem faciant solummodo electionis Generalis & Prouincialium, Lezana V. Electio n. 9. negat facere pro electione Prælatorum immediatorum seu localium; cuius oppositum isto numero tradidi, extendens illam concessionem vsque ad electionem Guardianorum inclusiue. Huius asserti rationem vt nunc paucis afferam, aduerto Canonem illum: Ne pro defunctis; quo electioni prescribuntur tres menses, vltra quos Cathedralis Ecclesia vel Regularis vacare non debeat, sub pœna devolutionis &c. concernere electionem illius Prælati Regularis tantum, qui ad instar Episcopi est Pastor Ecclesie principalis & perpetuus, vt dicit Abbas in illum Canon. & fuse deducit Fagnanus in Decretal. p. 2. in c. Quia propter de Elect. n. 9. quòd inter hos tantummodo cum Ecclesia, quæ per mortem huiusmodi Prælatorum viduata dicitur, matrimonium contrahatur spirituale propriè dictum & stabile, quod in Prælatis Regularibus non perpetuis minimè procedit, qui propterea neque sponsi sunt Ecclesie, nec per eorum mortem Eccle-

LXVII.

Tempus à iure statutum in electionibus seruandum nos non afficit.

sia viduata dicitur. Vnde & auctor iste por-
 rō deducit etiam in horum electione neces-
 sariam non esse formam præfinitam Capitu-
 lulo. *Quia propter* sed sufficere singularem
 consensum Capitularium, dum modò præ-
 stentur in communi & omnibus collegialiter
 congregatis, & electio fiat à maiori &
 saniori parte Capituli per vota secreta ad
 præscriptum Conc. Trident. *sess. 25. de Re-
 gul. c. 6.* & Constitutionum cuiusque ordi-
 nis, vt communiter seruetur & declarauit
 olim S. Cong. Card. eiusdem Conc. Inter-
 pretum. Tales igitur Prælati ordinis prin-
 cipales & perpetui ad instar Episcopi, cum
 ante Leon. 10. qui in Bulla: *ite & vos. Anno*
1517. edita, Generalatum restrinxit ad sex-
 ennium & Prouincialatum ad annos tres,
 essent solummodò Generales & Prouincia-
 les, horum tantummodò meminere præfa-
 ti Pontifices, neuiquam verò Guardiano-
 rum, qui cum infra se alios Superiores non
 habeant, æquiparantur potiùs Parochis
 quàm Episcopis. Vnde & nostræ Constitu-
 tiones, dum statuunt Guardianum alium in
 locum defuncti eligendum non esse, nisi ad
 Capitulum supersint adhuc minimùm 6
 menses, non tam respectum habent ad *c.*
Ne pro defectu. quàm ad *c.* *Nulla de conceß.*
Præbend. quo vniuersum decernitur, ne si
 Præbendas

Additamenta.

141

Præbendas Ecclesiasticas seu qualibet officia in aliqua Ecclesia vacare contigerit, maneant in suspenso ultra sex menses, sub pena devolutionis ad Episcopum &c. Cui decreto (quod ut ex textu liquet, cæteroqui sola sæcularia, non regularia, concernit) licet in hoc statuta nostra conformentur, ne ultra sex menses Guardianatus vacent, ab eo tamen differunt plurimum, quia nullum Electioni tempus præfigunt, neque devolutionis pœnam infligunt; esset enim utrumque inutile. Siquidem enim ad præscriptum Constitutionum annua celebrentur Capitula, elapso ad eligendum semestri, quod *c. nulla* conceditur, vix casus accidet, quo sex insuper menses ad Capitulum super sint, ac multò minus si devolutio fiat ad Generalem, qui nullibi stabilis tam citò certior reddi & providere non poterit, quàm ipsum Capitulum celebrandum instet aut præterierit.

Quibus ritè perpensis rectè licet inferre,
1. Præterquàm quod dispositio prætracta *c. Ne pro defectu*. Guardianorum provisionem non afficiat (imò neque Generales nostros, siue perpetui sint siue temporales, iuxta doctrinam Fagnani *cit. n. 18.*) ad horum tamen electionem meritò extensam esse concessionem Clementis 4. & Sixti 4. argumento sumpto à maiori ad minus.
quod

quod Iura & Iuriconsulti communiter
validum admittunt penes Barbos. *De locis*
comm. arg. tit. 67.

2. Quod n. 180. ex P. Sigismundo re-
tuli, statuta nostra contra jus commune cit.
c. Ne pro defectu. directè militare, melius
dictum fuisset, eo Canone non comprehendi.

3. Meritò Miranda, in *Man. Pralat. 10. 2.*
q. 23. agens de Electione omnium Prælatorum
in comuni. *a. 10.* simpliciter dicit, quod ob
præallegatam Clementinam Concessionem, in
Electionibus, tempus super hoc à Iure statu-
tum nobis non currat, nec in hac parte Iuris
huiusmodi Regulis coarctemur. Cui simili-
ter loquitur Barbos in *c. Ne pro defectu.* refe-
rens insuper Rodriq. & Peyrinis *de Rel. Subd.*
q. 1. c. 31. §. Nono nono. Licet Religiones quæ-
dam secus statuerint, ut vel citra tres aut v-
num mensem electio Superioris localis fiat,
in quibus nimirum electiones stant penes
Capitulares, ut ibidem de sua Religione re-
fert Peyrin. & habetur in *Constit. Ordinis*
Prædicat. tit. de Electione Prioris Conuentualis.
Hi cum præsens habeant remedium à suo
Prouinciali, qui quando Conuentuales Elec-
tores negligunt electionem noui Pastoris,
rerum & personarum suæ Prouinciæ probè
sit gnarus, mox idoneum substituere valet
non sic autem est penes nos, vbi deuolutio

hietis

feret ad Generalem, qui cum (vt supra me-
mini) nullâ sede stabili fixus, per orbem gy-
rare necessum habeat, personatum verò Pro-
uinciae cognitionem quasi nullam, non ita
providere valet Contentibus; vnde neque
satisfieret intentioni Canonis, quo deuolu-
tio introdueta est, vt celerius Ecclesijs
detur administrator, sed potius contra-
rium contingeret, ipsaque prouisio am-
plius procrastinaretur & damnum accresce-
ret; cessante autem Ratione, cessat etiam legis
dispositio. Barbos. Axiom 136.

4. Assertum Lezanæ vbi supra & in Scho-
lijs ad Mare Magnum Minor. n. 9. Priuilegium
Sixtinum esse solum pro electione Generali-
um & Prouincialium, idedque in electione
Superiorum localium Nostri Ordinis Regu-
las, quod Electio non fiat ante Sepulturam
prædecessoris, intra tres menses prouideatur
de Prælato, Electio præsentetur intra octo
dies ipsi Electo, qui porro intra mensem cõ-
sentire teneatur, & intra tres menses confir-
mationes petere, & solennitates alias acci-
dentales ex vi præcepti Iuris Canonici ob-
seruari debere, maximè cum in his non pro-
cedat ratio, propter quam Pontifex concedit
dictum Priuilegium pro Electione Genera-
lis & Prouincialium scil. quod in ipsis, fre-
quenter de remotis partibus oporteat con-
uenire

venire fratres. Et quia illi institui solent aliter quàm per Electionem &c. Hoc, inquam, assertum quoad electionem Guardianorum nostrorum apud nos locum nõ habere, quomodocunque prouiso istorum Definitioni commissa sit siue per electionem, siue per simplicem institutionem, satis ostensum est, sæpedito *c. Ne pro defectu.* cui ille innititur, Electionem talium non comprehendi, & vt comprehendatur, priuilegium illud (si tamen propriè tale est & noua concessio, ac non potius declaratio, Electiones nostras illo Canone non intelligi, iuxta dicta) merito extendi ad prouisionem Guardianorum.

Colligitur denique Prouincialem satisfacere suo debito, si cognita morte alicuius Guardiani, mox Vicarium idoneum substituat vsque ad consuetum ordinariæ Congregationis (nisi hac de facto celebrata, Capitulum ipsum proximè succedat) tempus, in qua si Definitio, semestri licet à cognita Vacatione præterlapso, nouum eligat Guardianum, prout Constituciones præscribunt, is verè talis erit, & in subsequenti Capitulo ad omnes Electiones habilis &c.

Ad §. 5. Vide tamen circa hæc, quæ dicta sunt n. 179. de concessione Clem. 4. cui nunc etiã adde Sixtũ 4. in *Mari Magno Minor. vt in Electionibus Generalium & Prouincialium rem-*

pus

pus à iure statutū nō currat, nec in hac parte Iuris Regulis coarctentur fratres &c. in quantum scilicet non præscribunt essentialia, sed tantum accidentalia Electioni, qualia sunt, quæ paulò ante recensui. Vt puta 1. quòd Electio non fiat ante sepulturam defuncti. 2. Quòd electio fiat intra tres menses computandos à die mortis, priuationis vel renunciationis. 3. Quòd Electores electione secutà teneantur intra octo dies eam præsentare electo. 4. Quòd Electus teneatur intra mensem computandum à die præsentationis electioni vel cōsentire vel discedere. 5. Quòd post consensū præstitū, teneatur electus intra tres menses, à die præstiti cōsensūs confirmationem petere. Lezan, in Mare Magn. Prædicat. §. Et Minor. §. 2. denique, Minimor. §. 2.

Notandæ sunt præterea sequentes Decisiones Cap. Gen. An, 1633. 1. si quis Definitorum in Prouincialem electus acceptare renuat, cogi non potest ad acceptandam dignitatem à reliquis Definitoribus, cum hoc spectet ad Generalem. 2. Electam Guardianum Prouincialis cassare nequit, etiamsi prius illum ante electionē exclusisset, quia nō penes eū solum, sed etiā penes Definidores hæc facultas viger. Bene autē id posunt Generalis & Visicator Generalis, quia supra Definitorii potestatem habent. Hoc restrictū fu-

LXVIII.
Decisiones
Generales
circa non
accepta-
tionē Of-
ficij Pro-
uincialis.
vís.

it in Cap. Gen. 1643. quoad Visitatore
 Generalem, quod excipere nequeat Guardianum post factam electionem à Definitorio, si facta fuerit de more ante prouisionem solita exclusua Guardianorum præteriti anni. Addita verò fuit declaratio alia, quod Guardianum in aliquo certo loco seu conuentu collocare contra vota Definitorum possit solus Visitator Generalis, & nullus eo inferior. Porro si supra numerum conuentuum electi fuerint Guardiani, Prouincialis & Definitores cassare possunt, etiam qui plura vota habuerit, quàm alius qui relinquitur, quia ex constitutionibus stat ad Arbitrium Patrum. Decif. in Capit. Gen. 1637. Addunt ordinationes nostræ Generales Anno 1656, & 1662. Si quando in definitione Capitulari eligeretur Guardianus supra numerum necessarium, & contingat infra illum annum aliquem Guardianum vita defungi, non posse illum prius electum substitui in locum demortui, nisi denuò collegialiter à Definitione in Guardianum eligatur. Item in Monasterijs necdùm perfectè constructis, in quibus neque regularis vita ducitur, neque diuinum officium persoluitur in choro, Guardianum præfici non posse, dato verò etiam institutus fuerit, in subsequente Capitulo cassandum esse sub pœna electionis invalidæ &c. Vide circa hæc addit. ad n. 168.

Eucharistia,

Eucharistia.

69) Regulares Sacramenta Eucharistia, & Extrema Vnctionis quibus moribundis administrare possint.

AD n. 196. Cottonius controu. celebr. lib. 4. controu. 8. c. 3. n. 119. Chassainū sugillat, qui ex familiaribus sibi, sed futilibus fundamentis doceat posse Regulares ministrare omnibus Communionem Paschalem & Viaticum, inuitis Parochis. Quidquid huic aliàs acuto, in Chassainum tamen, quaquâ occasione datâ, minus propitio Censori, secûs omninò videtur viris alijs doctissimis, quorum operâ, auctoritate & approbatione prostant priuilegia Fuliensium, S. Hieronymi, & Religiosorum communiter apud August. de V. Maria. V. Eucharistia. in fin. quibus nec incerta Chassaini opinio, neque futilia illius apparent fundamenta. Aluifet, de Priuil. Reg. sec 3. c. 7. n. 10. Omne dubium tolli, asserit per Priuil. Nicol. 5. & Jul. 2. pro Religiosis Monasterij S. Mariæ de Guadalupe, quo illis conceditur facultas administrandi Eucharistiam quibuscunque personis, sine alia Episcopi aut Parochi licentia, etiâ pro Communione Paschali, & ad satisfaciendum præcepto annuæ Communionis, &c. Quod priuilegi-

K 2

LXIX.

Regulares
Sacramēta Eucharistia & Extrema Vnctionis moribundis quando administrare possint.

uilegium cum postmodum fuerit extensum ad omnia alia eiusdem Ordinis à Paulo 3. Pio 4. & aliis, vt testantur Cruz in *epist. Priuil.* l. 2. c. 5. *dub. 4. conc. 3.* Beia in *Resp. Moral.* c. 4. p. 4. Rodertq. *to. 1. q. 56. a. 3.* Casar. *V. Communicatio.* Diana de *Celebr. Miss. Ref. 83.* Barbos. de *offic. Paroch.* c. 20. (adde August. *vbi supra*) infert exinde cum AA. istis idem posse Regulares habentes communicationem cum Ordine S. Hieronymi, atque ita contra quendam Parochum in quadam Diœcesi iudicatum refert ex *Dian. cit.* Ad Bullam ponit Innoc. 10. (maioris vtique auctoritatis & fidei, quàm responsum Card. Verospij, Archiepiscopi Neapol. datum sub die 20. Mart. 1638. vnicum fundamentum Cottonij) respondet illam non esse constitutionem propriè dictam, neque munitam clausulis & derogationibus requisitis, ideòque nec per illam euacuari Priuilegia Regularium, vel si quid operatur non se extendere vltra Diœcesin Burdegal. Hæc pro defensione P. Chassain. Sensem meum edixi *V. Eucharistia. num. 196.* quem hic suppositum volo.

Ad n. 189. In Comp. Societ. Iesu *V. Extrema Vnctio*, refertur priuilegium, quo possunt illi Patres Ihs, qui intra septa Collegiorum seu domorum infirmati fuerint *Extremam Vnctionem*

Aposto-

Apostolicâ auctoritate liberè & licitè ministrare.
 Ad usum huius indulti, Cottonius l. 2. *Con-*
trou. 15. c. 2. n. 56. notat ex Soar. sufficere, vt
 quis ægrotet intra Monasteria ex quauis oc-
 casione. Sed an hoc priuilegiû inter oracu-
 la viuæ vocis connumerandû sit atque aded
 modò inutile, dubitat cum Lezan. Aliud
 tamen simile cõcessum esse Religioni The-
 atinæ à Pio 5. quodd reuocatum non sit, re-
 fert ex Dian. verba formalia huius Bullæ,
 cuius initium: *Immarcesibilem sub dato An.*
1567. ita recenset August. à V. Maria. V. Eu-
charistia. n. 5. Eucharistiæ, etiam pro Viatico
ac etiam constitutis in articulo mortis, ac Extre-
mæ Vnctionis, ceteris Clericis & fratribus
Congregationis huiusmodi, ac etiam Mercena-
rijs famulis, operarijs & seruis eorundem, ac qui-
buscus hospitibus etiam secularibus & extra-
neis, quos in locis, vel habitationibus Congrega-
tionis huiusmodi tunc reperiri contigerit, etiam
in mortis articulo & quoties de illo dubitari con-
tigerit, etiam Diœcesanorum locorum, & Sacer-
dotum Curatorum quorumcunque etiam in quo-
rum Ciuitatibus & Diœcesibus, ac Ecclesiarum
Parochijs respectiue, Ecclesia & loca ipsorum
Congregationis, nunc & pro tempore fuerint,
aut aliorum quorumcunque licentiâ minimè pe-
tita nec obrentâ, ministrare possint, &c.

K 3

Exemptio.

Exemptio.

70. Exempti sunt Regulares à Jurisdictione Ordinariorum.
71. Ordo Fratrum Minorum est exemptus tam quoad personas, quàm quoad loca, sed non à Jurisdictione Legati à latere Sedis Apostolicæ.
72. Priuilegium Apostolicum quod vocant in Heluetia den Pfaffen-Brieff, nunquam fuit datum.
73. Consuetudines allegatas contra libertatem ecclesiasticarum personarum sustulit Concil. Trident.
74. D. Melchior Lusi Promotor Helueticæ Prouincia Capueinorum Legatus ad Concil. Trid.

LXX.
Exemptio
Religiosorum.

AD n. 201. Exemptionem Religiosorum ab Ordinariorum Jurisdictione priuilegia sine ambiguitate demonstrant; talem in lure communi, allegato c. Quam sit, fundari nisi pro vno tantum Monasterio SS. Ioannis & Stephani Rauenna, pernegat Barbofa in Institut. c. & in tr. de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 105. n. 11. Gratianumque in vnâ ferè inscriptione tres errores commisisse arguit. Est autem Inscriptio illius Cap. talis: Gregorius omnibus Episcopis de libertate Monachorum. Hanc, ait Barbofa, originaliter apud Regem

stum

stum D. Gregorij l. 7. Epist. 1. & 19. reperiti
 longè diuersam, scil. *Gregorius Episcopo Ra-*
uennati, Priuilegium dat Monasterio SS. Ioa-
annis & Stephani. Hinc primum errorem deducit,
 quòd Gratianus dicat Epistolam Gregorij
ad omnes Episcopos directam, cum tamen
 ex originali constet, ad *solum Episcopum Ra-*
uenn. missam. 2. Dum subdit, *de libertate*
Monachorum generaliter, cum tamen Gre-
 gorius ibidem libertatem seu priuilegium
 dederit *vni tantum Monasterio*, ex Verbis In-
 scriptionis & ipsius Epistolæ tenore. 3. Dum
 in plurali retulit, *Monasteriorum*, quod in ori-
 ginali reperitur tantum in *singulari* &c. Po-
 tuisset ac debuisset hic, cæteroquin Conqui-
 sitor Iurium & Iurisconsultorum exquisi-
 tissimus, suis ad hoc Capitulum prætermis-
 sissimum addere; Gratianum sua desumpsisse non ex
 Regesto, sed actis Concilij Lateran. 3. (ma-
 ioris utique autoritatis, quàm sit Rescrip-
 tum illud particulare) de quibus authenticè
 constat ex Tom. 2. Concil. & Baronio ad A.
 C. 601. Vbi gesta B. Gregorij M. recensens:
Cum autem, ait, aded, vt vidisti, Gregorius la-
boraret corporis morbis, nihil tamen reperitur
remisisse cura pastorali, prospiciens cunctis, in om-
nibus vigilans & laborans. Hoc namque anno
 collegit Synodum Episcoporum, in qua ante vitæ
 suæ exitum, quem proximè imminere ob iugem
 corporis

corporis malam valetudinem sentiebat, voluit
 consulere Monachorum quieti & indemnitati,
 probe sciens ipse iam antea Monachus id exper-
 tus, quantas interdum solerent ab Episcopis Mo-
 nachi molestias pati. Sic igitur collectis Episcopis
 viginti, Presbyteris pariter atque Diaconibus
 Cardinalibus, nonis Aprilis, pro Monachis edi-
 dit Decretum, quod appellari consueverat Con-
 stitutum. Desideratur quidem illud inter opera
 ipsius, sed inuentum à nobis in Bibliotheca Vati-
 cana, hic tibi describendū putauimus, nefas exi-
 stimantes vel apicem scriptorum & Decretorum
 tanti Pontificis sinere latere obliuione sepultum.
 Est autem huiusmodi: Gregorius Episcopus
 omnibus Episcopis. Quam sit necessarium &c.
 Integrum huius Constituti tenorem, cum
 Baronius recitasset, ijs planè verbis, quæ in
 suum librum Decretorum Gratianus absque
 vlla variatione vel immutatione transcri-
 psit, subiungit Baronius ad finem: *Vniuersi
 respondere: libertati Monachorum congaude-
 mus, & quæ nunc de his statuit Beatitudo vestra,
 firmamus.* Addit postmodum subscriptiones
 tam ipsius Pontificis Gregorij, tum alio-
 rum ibi concurrentium Prælatorum Eccle-
 siæ nominatim à singulis factas. Pro Gra-
 tiano stat insuper (quod mirū est fugisse aut
 non aduertisse Barbosā) *additio ad d. c. Quam
 sit.* Iuxta correctionem Greg. 13. quæ dicit,

CAPUS

Caput hoc haberi in Decreto Conc. Lateran. edito à B. Gregorio, pro quiete ac libertate Monachorum, quod extat, 2. tom. conc. inter Decreta Gregorij 1. qui magnam huius partem ipse referat l. 7. Regest. epist. 18. Hæc obiter dicta sunt tum pro defensione Gratiani, cum nostri asserti, quod ab antiquo fundamentum non solum in particulari, verum etiam communi Iure, Religiosorum Exemptio habuerit, & quam ob causam introducta sit &c. quæ utinam nostris quoque temporibus non extaret, & æmulatio tandem inter statum Clericalem ac Regularem, potissimas Ecclesiæ partes, cesset, quam ante annos sexcentos B. Petrus Damiani S. R. E. Cardinalis in suo Apologetico pro Monachis non leuiter perstrinxit.

De Exemptione Regularium speciatim opus integrum conscripsit Chockier, ubi de lege *Diaecesana & Iurisdictionis* singulariter agit p. 1. q. 15. Ad legē *Diaecesana* revocans hospitalitatē, itionē ad exequias, prædicationem, missarum celebrationem, legationem, Processiones, angarias. Agunt de eadem tam sæculares quàm Religiosi scriptores quamplures, quos enumerat Barbosa in *Collect. in c. Dilectus. de off. Iud. Ord. Et de off. & potest. Episc.* p. 1. c. 1. n. 15. Exemptiones singularium Religionum

ligionum quando & à quibus factæ sint, recenset Novar. in *Lucerna Regul. V. Exemptio.* fusius Barbofal. 2. *Iur. Eccles. c. 12.* alios insuper adducens hac de re tractantes. Summarie Chass. de *Priuil. tr. 2. c. 2. prop. 1.* Pontifices qui Minorum Ordinem exemerint, recenset Rodriq. *tom. 2. qq. Reg. q. 64. a. 3.* Præ cæteris memoratu digna sunt, quæ habentur in *Mari Magno Min. Sixti 4. apud Lezan. to. 5. vbi Constitutionem Innocentij 4. qui in aliquibus priuilegium Exemptionis limitauerat, sublatâ restrictione, ad priorem modum reducens, & priuilegium Exemptionis à Clemente 4. collatum iterum confirmans, sequentia dicit: Et ne prætextu Constitutionis Innocentij P. 4. prædecessoris nostri, quæ incipit: Volentes Locorum Diocesani, & alij ordinarij, & alij quicumq; in personas aut loca fratrum prædictorum (Minorum scilicet) contra eiusdem Clementis prædecessoris in fine litterarum prædictarum ordinationem, siue quamcumq; Iurisdictionem, aut superioritatem vendicare presumat, districtius inhibemus, ne quispiam absque dictæ Sedis speciali commissione, aut auctoritate, in personas, domos & loca dicti ordinis fratrum Min. vtpote prorsus exempta, aliquas excommunicationis, suspensionis & interdicti sententias generaliter & specialiter quomodolibet promulget, aut in Personas, domos aut loca huiusmodi aliquam*

quã præminentia, superioritate, & jurisdictionem quomodolibet exercere præsumant, etiam ratione contractus vel delicti, seu rei de qua ageretur, ubicunque ineatur contractus, committatur delictum, & res ipsa consistat. Decernimus quoque ex nunc quaslibet excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, & quoscunque processus, quasuis penas & sententias, generales vel speciales, continentes quos & quas promulgari vel haberi omnia, qua contra fratres, domos & loca dicti ordinis, quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione, utpote notoria, non aliter alligata, nullius roboris vel momenti esse, & pro infectis prorsus haberi debere &c.

Ex hoc privilegio deducitur 1. triplex illa distinctio, cuius in Summula memini, scilicet *Personalis, localis & uniuersalis*, quã non solum personarum & loca, verum etiam res aliarum eximuntur ab Ordinariorum Iurisdictione atque Paparum immediatè subijciunt. 2. Ordinem fratrum Minorum secundum hæc omnia penitus exemptum esse, dicitur enim: *In personas, domos & loca dicti Ordinis fratrum Minorum utpote! prorsus exempta &c.* etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei &c. expressius hæc idem Pontifex eximit in Mari Magno Minimorum (cui & totus ordo Minorum perarquet participat) apud

LXXI.

*Ordo FF.
Minorum
exemptus
quoad
personas,
& loca,
sed non
à Iurisdictione
Legati à
Latere S.
Apostolica.*

apud Lezan. to. 5. qq. Regul. 3. Ecclesias & Monasteria Regularium non esse solum exempta ratione personarum, ut voluit Soar. to. 5. de Censur. disp. 4. sec. 4. n. 6. Verum etiam ratione sui. Sic enim expressis verbis indicatur: aut loca fratrum. Et rursus: domos aut loca huiusmodi &c. Ex quo insuper colliges 4. quod in Summula dixi n. 112. contra eundem Soar. *Seculares intra Monasteria Regularium exemptorum existentes non teneri ad leges sua Diocesis: quia licet tales materialiter non sint extra Diocesis, sunt tamen extra eam formaliter. Quod porro Henriq. & Auila ibidem relati tradunt, neque etiam ligari excommunicatione sui Episcopi, pro tota Diocesi, lata, si commorentur in loco exempto intra Diocesis: Sciendum est, censuras & poenas alias dupliciter ferri, per modum statuti & per modum sententiae. Priori modo latae obligant solum existentes & delinquentes in territorio legislatoris, quia statutum respicit directe territorium: Posterior vero modus respicit & afficit personas secundum se, ac per consequens ubicunque existentes. Tandem inferitur, quod eodem numero 202. Summul. dixi; per Exemptionem Personalem, exemptos esse fratres Minores, etiam a Legato Sedis Apostolicae (nisi alius sint Legati a latere vel habeant*

habeant facultatem Legatorum à latere) vt probat Lezan. in Mare Magn. Praduat. n. 44. circa verba : • vel ordinarius Iudex. Quamquam secundum praxin velint ipsi à Religiosis obedientiã, tũ in alijs, cum in illis etiam quæ in priuilegio specialiter expressa sunt, Quod, inquit, ex eo procedere potest, quod litteræ ipsorum commissionis ad id extendantur (licet de hoc ipse viderit dubitare Roma quoque Papæ Ministros, ad quos spectat tales litteras consicere) illud credendum, ipsos, vt pote viros grauissimos, non extendere suam auctoritatem ultra id quod possunt, maximè erga Regulares, contra quos procedere sine legitima auctoritate est incidere in pœnas & sensuras, quas Summi Pontifices in ipsorum priuilegijs imponunt contra illa impediens, aut non exequentes. Hæc ille, quæ apud nos tanto minus in dubium vocari queunt, quòd DD. Nuncij Apostolici ad partes nostras destinati, ordinariè mittantur cum facultate Legati à Latere.

Speciales casus Exemptionis à potestate Iurisdictionis ordinariorum, tam directiua quàm coactiua, latè pertractat Chassainus tr. de Priuil. Regul. c. 3. & 4. Moderationes eiusdem Exemptionis ac derogationes à Concilio Trident. factas c. 5. Quæ si tam in praxi subsisterent, quàm operosè ac doctè Author ille pro Regularibus resoluit, isti mag-

magnam ad illum haberent obligationem. Veruntamen quod summis quoque terrarum Capitibus contingit, ut plerique prægrandibus Regnorum ac Principatuum titulis honorentur, quorum alij possessiones cum imperio & usufructu tenent, sic & Religiosi, quomodocunque pro suis priuilegijs legitimè, diversis temporibus, obrentis, acriter decertent, in factio tamen nec ab Ecclesiasticis, nec à sæcularibus tranquillè ijs uti permittuntur, ideò vel maximè, quòd Conseruatores pro defensione suorum priuilegi-
orum à Papa concessorum constituere negligat. Vult nimirum Gubernatrix Vniuersi, Dei sapientia pusillum Religiosorum gregem, quantalibet numerositate dilatatum, ac pro fidei dilatatione strenuissimè dimicantem, vsque ad finem mundi humilitate crescere, & ad promissum regnù humili-
tate peruenire.

LXXII.

Priuilegium Apostolicum quoad Vocant in Heluetia den Pfaffenbrief nunguam fuit datum.

Circa Exemptionem seu immunitatem Ecclesiasticorum à Iurisdictione Sæcularium, gloriatio frequens est quorundam Heluetiorum de, nescio quo Priuilegio Apostolico, quod vulgò vocant den Pfaffen-Brief, cuius indulto, propter fidei defensionem, & compressam Cleri vacillantem vel deficientem exorbitantiam valeat Magistratus sæcularis Personas Ecclesiasticas in Iudicium trahere, corrigere ac punire, ne vitia eorum impunita

nita maneant. Erat hæc persuasio Magnatum Heluetiæ iam ante sæculum, ad excusandum factum aliquod, intimata communi Cantonum Catholicorum nomine SS. D. Gregorio P. 13. qui Ann. 1573. die 9. April, inter alia rescripsit eisdem hæc formalia: *Excusari factum N. antiquâ isthic in Clericos animaverendi consuetudine* (nota quòd Cantones tum temporis allegarint, non Diploma Pontificium, cuius nihil penitùs extat, aut aliquando extitisse scitur, sed meram consuetudinem dico *Pontificium*, inter litteras enim Confœderationum Helueticarû habetur quidem Sanctio quædam, sub titulo: *der Pfaffen. Urteff.* qua tam Ecclesiastici quàm Sæculares cuiuscunque gradûs, qui aliquo Iuramento subdebantur priùs Domui Austriacæ, eo rescisso iurare iubentur nullum inferre damnum seu publico seu privato. cuius; neque vllum concitium ad alienum trahere forum, sub pœnis ibidem expressis &c. sed ea Sanctio purè laicalis est facta per Cantones Tygurum, Lucernam, Tugium, Vraniam, Suitium & Sublyuaniam Anno 1370. nihil valens contra SS. Canones; præterquam quod expressis verbis excipiat causas, *qua honorem & res Ecclesiasticas concernunt*, ibi: *es wäre dann umb dem Ehr oder umb Geistliche Sach ohne alle ge-
verdes*

verde) Scitote nullā omninō consuetudine, quā
uis vetustissimā & ipsorum etiam Clericorum
voluntate roboratā posse fieri, vt Laici de Clericis
iudicent: idque à veteribus sapius decretum fuisse,
perpetuūque retentum. Quid ergo? peccabunt
Clerici impune? minimè. Sed à Iudicibus Eccle-
siasticis punientur. Vos, si negligentiores illos
esse animaduertieritis, nos certiores facite, nullā
enim nos eos in re conuiuere patiemur, vobisque
nullam eos accusandi causam relinuemus. Quod
etiam fecissemus, si eam de qua conquerimini,
hactenus eorum negligentiam cognouissemus.

Hucusque Gregorius 13. Cum septenio pri-
ùs, casus alius contra Imunitatē eandem, in
quodam Helueticæ loco contingeret, Pius 5.
grauiter eā propter reprehendit Emin. D.
Cardinalem ab Embs Episcopum Constanti-
ad quem illius Papæ extat Epistola huius teno-
ris: Certiores facti sumus, non esse veritos
quosdam de Helueticis Catholicis, Ecclesiasticam
libertatem violare, coniectis in carcerem Sacer-
dotibus quibusdam Diæcesis tuæ, propter eorum
vitā turpitudinem. Talia non acciderent, si ij qui
Ecclesijs præsent, & qui Cleri mores corruptos
corrigenere deberent, sui officij meminissent, & ta-
lia Clericorum vitia seueritate debitā coercuis-
sent. Quia igitur in Oppido Diæcesis tuæ, quod N.
vocat, hoc admissum audiuimus fortasse ante-
quam Diæcesin tuam visitare potueris, admonen-
dum

dum te duximus: vt eam, cum primum poteris, visites: & cum alijs in locis tum ipso in Oppido N. qua emēdanda cōpereris, emendes: Clericos concubenarios, vel alijs vitijs inquinatos, pro modo & qualitate criminum, iuxta Sanctiones Canonicas puniendo. Ita ergo Dilecte fili, stude Clerum in officio continere, & omnia scandala remouere, vt zelum & diligentiam tuam laudare in Domino debeamus. Datum Roma apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 6. Iunij M.D. LXXVI. Pontificatus nostri anno primo.

Antonius Florebellus Lauellinus.

Hæc illi Pontifices, & merito, qualecunque enim seu priuilegium, seu consuetudo apud Heluetos vigerit valueritque, id omne sustulit Tridentinum Sess. 25. de Ref. c. 20. LXXIII. Consuetudines allegatas sustulit Concil. Trid. quod decernis ac præcipit SS. Canones & Concilia generalia omnia, nec non alias Apostolicas Sanctiones, in fauorem Ecclesiasticarum Personarum libertatis Ecclesiastica & contra eius Violatores editas, qua omnia presentieriam Decreto innouat, exactè in omnibus obseruari debere &c. Quod in Heluetia quoque locum habere validæ obligationis tanto minùs dubitari potest, quanto maiori cum deuotione ac reuerentiâ Cantones Catholici sacri illius Concilij Sanctiones, absque vlla exceptione suscepere per suum Oratorem virum præstantissimum D. Melchiorem Lussi (gratitudo

L

reti-

reticere non patitur) quem Annales nostri ad A. C. 1582. n. 8. inter primos Helueticæ nostræ Prouinciæ Promotores merito numerant, prout sequens apographum docet,

Exemplar

LXXIV.

Dn. Melchior Luffi Legatus ad Concil. Trident.

MANDATI SEPTEM CANTONVM Helueticorum Catholicorum in Personam sui Oratoris, exhibitum in Sessione 4. S. Concilij Trident. sub Pio IV. die 4. Iunij Anno 1562.

NOs Schulteti, Ammanni, atq; vniuersalis Senatûs septem celebri Helueticæ laudabilis Superioris Alamanicæ antiqua & magna Liga, veteris ac veteris Catholica Religionis Cantonum Lucernæ, Vrania, Suitiæ, Syluania super & infra Syluam, Tugium vnâ cum Territorio nostro extrafito, Friburgum & Solodorum &c. Recognoscimus cuilibet inspecturo per presentes. &c. Cum R. mus in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Antonius Vulpus Episcopus Comensis, sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Pij Papa eius nominis IV. & sanctæ Sedis Apostolicæ Nuncius cum Potestate Legati de Latere, Nobis in certis per nos passim habitis Dietis significârit, Quod S. mus Dominus noster Papa Diuino pariter & Paterno zelo adductus

us, ex officio, quo dignissimè fungitur, totum
 Christianissimum Paci, Tranquillitati, atque Ca-
 tholica & orthodoxa fidei per totum terrarum
 orbem promulgato Generali Concilio perque su-
 premos Christianissimos Proceres approbatum
 Generale Concilium Tridenti indictum, restitue-
 re intendat. Cumque Nos Sacrosanctæ Apostolica
 Sedis obedientes filios ac defensores ostenderit
 in antiquo, Sanctitatis sua nobis quoque hoc (vè
 recuit) significare volens, paternè nos admonu-
 it quatenus (quod vel precipuum Christi fideli-
 sum manus erat) non solum in Concilium huius-
 modi consentire, verum etiam Religiosos nostra-
 rum Ditionum Pralatos ad id visitandum adhor-
 tari, atque nos Sacularem Legatum, quemad-
 modum & ceteri Proceres facturi essent, eò mit-
 tere vellemus, ac emandare. Quamuis igitur Nos
 quicquid per Generale Concilium quod ad com-
 muni Pacem & tranquillitatem, atque almâ
 nostra Fidei vnitatem quomodolibet spectare pos-
 set, concluderetur, accepturos, tunc promptissi-
 mos ostenderit. Ad maiorem tamen obedien-
 tiâ propensa voluntatis, proinde animorum in
 Christianam nostram fidem, studij ostensionem, nõ
 solum penes nostrorum Dominiorum Pralatos, vè
 Nuncium suum ad Concilium mittant, obtinui-
 mus; verum etiã in Nostrum omnium nomine & singu-
 lorum verum & certum Legatum deputauimus, prout de-
 putamus per Præsentes, Nobile & Sreennu Melchi-

orem Lusi Equitè auratū, Ammannū in Syluania
 infra Syluam. Mandantes eidem, vt nostrum
 omnium nomine in Concilio huiusmodi Tridentino compareat, atque omnia & singula transigat & exequatur, qua nos, si presentes essemus, exequeremur. Quicquid etiam in dicto Generali Oecumenico Concilio pro Pace & Tranquillitate, atque etiam Reformatione Ecclesie, nostraque Religionis elucidatione, seu augmentatione, tuitione ac defensione statutum fuerit atque decretum; Nostro atque omnium nostrarum Ditionum nomine acceptandum, consentiendum, atque nos omnes & singulos, ea fideliter & strictè completuros promittendum. Promittimus insuper intercedentibus fide & honore nostris, nos omnia & singula, rata, grata, atque firma perpetuò habituros, quacunque in pramissis, seu aliquo pramissorum, per hunc nostrum Legatum acta gesta que fuerint, prout & quemadmodum deuota SS. nostra Matris Ecclesie (apud quam nos in perpetuum mansuros confidimus) memoria decebit. In quorum omnium & singulorum pramissorum fidem, robur & testimonium presentes nostras litteras exinde fieri, atque fidelissimorum antiquorum nostrorum Confederatorum Lucernensium nostrum omnium nomine fecimus sigilli appensione communiri, Datum XX. Februarij Anno Domini M. D. LXII.

Guardi-

Guardianus.

75. Decisiones Generalis Capit: de incarceratione subditi à Guardianò &c.
76. Guardianus est maioris auctoritatis conuentu, non tamen Prouincialis Prouinciali Capitulo.
77. Guardianis dantur documenta pro regi- mine rectè iustituendo.
78. Specialia documenta proponuntur.
79. Prelatus tenetur aliquando socium iungere alteri, qui actiones eius obseruet, & referat.
80. Subditus à Prelato quomodo corrigendus.
81. Cur Prelati quandoque impotentes ad corrigendum.

DE Guardianis reperio duplicem Decisionem Capit. Gen. An. 1633. 1. Guardianum non posse subditum suum incarcerare, ob id tantum quod per ordinarias poenitentias se non emendat. 2. Eiusdem Capituli Guardianus in alieno Conuentu, subditur Guardiano quoad Directionem, non quoad coactionem, non enim potest cogi; dummodò non ibi delinquat, quia per delictum subditur. His adde tertiam Capituli Generalis An. 1637. & 1643. de illorum Vicarijs: Vicarios locorum, siue à Guardiano, siue Prouinciali sint instituti, quoniam auctoritatem habent subordinatam auctoritati Guardianorum, te-

L3

neyä

LXXV:
Decisio-
nes Gene-
ralis Ca-
pituli.

neri in familia gubernio se conformare volunt. Guardianorum, vbi maioris Superioris voluntas aliud non innuit.

LXXVI. Notat insuper N. P. Politius in c. 8. Regula, n. 21. & 22. Quòd quamuis Capitulum Prouinciale sit maioris auctoritatis, quàm Minister Prouincialis, sicut & Capitulum Generale, quàm sit ipse Generalis, Guardianus tamen est maior toto Conuentu, etiam Capitulariter congregato; quia non habet potestatem à Conuentu, sed à Capitulo Prouinciali. Et Conuentus prædictus non habet talem auctoritatem à Capitulo superiorum, sed si inutilis probatur, per Prouincialem statim poterit absolui. Et idè qui voluerit sustinere, & pertinaciter asserere Communitatem Conuentus congregatam, esse maiorem suo Guardiano, tanquam subuersor Sanctæ Obedientiæ, & errans, secundum antiqua Ordinis Statuta incarcerari debet.

Quoniam ex hoc, quod Guardiani muneris suo quandoque non sufficiunt, aut minus satisfaciunt, frequens obmurmurandi & Superioribus, à quibus in Guardianos electi sunt; obloquendi ansa capitur, proderit ad excusandos Superiores illos meminisse quod contigit Samueli, quem cognouerunt omnes à Dan vsque Bersabee, quòd fidelis Prophe-

LXXVI.
Guardianus est
maioris
auctoritatis
conuentu, non
tamè Prouincialis
Capitulo
Prouinciali.

ta esset Domini; Iste tantus vir, tam fidelis
 Propheta Domino, cum senuisset, posuit fi-
 lios suos Iobel & Abiam, Iudices in Israel, non
 ex carnali affectu, sicut annotat Cornel. à La-
 pide in 1. Reg. 8. ex Dione, sed quia eos optimè
 erudierat, & præ cæteris dignos iudicabat. Quid
 porro? Et nõ ambulauerunt filij illius in vijs eius,
 ait S. Scriptura, sed declinauerunt post auariti-
 am, acceperuntque munera & peruerterunt iu-
 dicium. Audi nunc S. Gregorium in hunc
 locum; Ecce qui Prophetia spiritu plenus fuerat,
 quos Iudices Israeli ponebat, non cognouit. Quid
 ergo mirum, si tali in disponendis Ordinibus pos-
 sunt, qui prophetia gratiam non accipiunt; si ij
 prophetia spiritum habent, eundem spiritum ad
 disponenda cuncta non habent?

De Guardianorū Iurisdictione, & regi-
 mine rectè instituendo insignia documenta
 præscribit N. P. Iacobus Ragg us de Regim.
 Regular. centur. 2. toto tractatu 8. qui liber
 cum apud nos vix semel ac iterum extat,
 huc transcribenda non inconsultum duxi,
 quæ in fine illius idemmet author summa-
 riè contraxit. Superiores, ait, Subditorum ani-
 mos sibi quam maximè deuinciant, non solùm
 prouidendo eorum necessitatibus, sed etiam illas
 præueniendo, & pro statu Monasterij seu domus
 abundanter consulendo; omnibus aequè amicos,
 affabiles, ac beneuolos, absque vlla personarum

LXXVII.

Guardia-
 nis dan-
 tur docu-
 menta
 pro regi-
 mine re-
 ctè insti-
 tuendo.

L4

accep-

acceptione se exhibeant, ita ut unusquisque sibi
 persuadere possit se præ cæteris esse dilectum: suis
 temporibus debitas recreationes concedant, præ-
 fertim Iunioribus, qui vacant studijs: officialibus
 monasterij sedulo inuigilent, ut quilibet ipsorum
 munus suum ritè exerceat: ijs qui præ cæteris la-
 borant, sue in bonum spirituale proximorum, si-
 ve in commodum Religionis identidem & verbis
 & factis, ostendant sibi gratos & acceptos esse eo-
 rum labores, sicque illos hortentur: Subditis præ-
 cipiāt nō imperiosè, sed modestè, humaniter &
 potius cohortādo quā imperādo: It tractent cū
 suis subditis, ut hi magnam erga illos concipere
 possint confidentiam: se faciles præsent in conce-
 dendis ijs, qua licitè petuntur, & si quando co-
 guntur eadem negare, significant id sibi non pa-
 rum displicere, interdum etiam indicatā causā
 denegationis: In malis subditorum & præfer-
 tim in infirmitatibus, ijs viscera paterna osten-
 dant, illos sapius inuisendo, consolando, & debi-
 tis remedijs prouidendo, nullis expensis parcetes,
 nullum incommodum declinantes, quamlibet
 asperam difficultatem superantes: publicè & pri-
 uatim suos Religiosos adhorrentur ad perfectionis
 religiosa acquisitionem, ad regularem obseruan-
 tiam, ad exercitium virtutum omnium, idque
 non solum verbis, sed præcipuè exemplo: Iuxta
 leges prudentia & Charitatis illos reprehendunt
 de excessibus, ijsque salutare imponant pœ-
 nitentia.

nitentias, iratamen, vt ij certò sibi persuadere possint, illis iniungi non ex odio aut ira, sed ex amore & zelo regularis Disciplina, iuxta illud Sap. 12. cum tranquillitate iudicas. Ostendunt se de omnibus bene sentire, interim tamen obseruantes suorum subditorum mores, ac ingenia, vt sic tanto melius possint eos dirigere, eos subtrahendo ex occasionibus peccandi: Curent vs omnes quàm diligentissimè obeant exercitia spiritualia orationis, meditationis, examinis conscientie, & alia, siue priuata, siue publica, idq; maximè per Confessarios & Praefectos rerum spiritualium. Haec & alia similia, quae Vnctio spiritus sancti docebit, mirum in modum conferent ad rectam Regularium gubernationem. Sic ille summarie recapitulando quae fusius illo tractatu multiformi doctrina & Sanctorum autoritate corroborauerat, inter quae nonnulla tradit speciali nota obseruanda, ea praetermittere non potui, sunt autem conclusiones illius sequentes.

1. Guardianus seu Prior localis toto conatu curare tenetur 1. habere cum DEO pacem, quae consistit in obedientia legi diuinæ. 2. vt eadem pariter fruantur subditi. 3. vt cum his & ipse pacem habeat. Cum teste Aristot. l. 4. Polit. Quanto est maior vnio Principantis ad subditos, tanta sit politia securior, rectior & utilior.

L s

2. Vt

LXXVIII.
Specialia
documenta
proponuntur.

2. Vt hoc assequatur, 1. iuxta doctrinam S. Bonau. de sex alis Seraph, c. 6. communem vitam cum cæteris Prælatus obferuet in victu, vestitu & labore, vt non vacet conuiujs & potationibus, cum alijs sobrio cibo & potu vtatur, nec fit eis dissimilis in habitu, cum quibus est ei professio communis; nec à labore cæterorum se subtrahat, qui illos iubet in eisdem laboribus exerceri: Pastor si se à grege segregat, oves insidijs luporum exponit. 2. Conspiraciones subditorum à Cænobio pro viribus arceat. Charitatem quidem Monachi habere inter se mutua debent (S. Basil. in c. 30. *Constit.*) non ita tamen, vt duo, tresque seorsum à cæteris sodalitatē coëant; quandoquidem hoc non charitas est, sed seditio & diuisio, & eorum qui sic coëunt improbitatis indicium. 3. Non sit turbulentus & anxius; non sit nimis, non sit zelotypus & nimis suspiciosus. S. Benedict. c. 64. de *Abbat.* neque plus sapiat, quàm necesse est. *Eccles.* 7. *Id est,* inquit S. Bonau. *ibid.* Non debet Prælatus seu Iudex excedere in perscrutando culpam, quia qui vehementer emungit, elicit sanguinem; ideo dicebat Paulus ad *Rom.* 12. non plus sapere quàm oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem. *Neg. iustus nimium,* vt habet *ibid.* Sapiens, vbi S. Hieron.

ron. Si quem, ait, rigidum & truncem ad omnia fratrum peccata conspexeris, ut nec in sermone peccanti, neque propter naturalem pigritiam moranti det veniam, hunc sciro plus iustum esse, quàm iustum est; nam inhumana iustitia est fragilitati conditionis hominum non ignoscere: noli ergo esse iustus multum, quia pondus grande & pondus paruum abominatio coram Domino. Considerandum quoque est (ait S. Greg. l. 14. Moral. c. 24.) quodsi qui fortasse sint, qui asperitate correptionis indigeant, tunc eis correptio à nobis admouenda est, cum Dei manus cessat à verberare: cum verò superna flagella insunt, non iam à nobis correptio, sed consolatio debetur: ne dum in dolore increpationem iungimus, percussione percussioni sociemus. 4. facile proindè non præbeat aures murmuranti, ac secreto & leuiter confratres deferenti; illius linguam, ut Ioanni Constanti-nopolit. scribit D. Gregor. epist. 52. l. 2. Regist. noli recipere, ille ad consilium vestra sanctitatis debet dirigi, non autem sanctitas vestra ad verba illius flecti, si enim illum audit, scio, quia pacem cum suis fratribus habere non poterit. 5. In rebus ac negocijs parui momenti, quæ passim occurrunt in cœnobijs, non tenetur Superior aliorum consilium petere, sed sufficit proprio adhærere: secus est dicendum in rebus ac negocijs arduis maximi pon-

LXXIX.

*Prælatu
tenetur
aliquan-
do sociū
iungere
alitari,
qui acti-
ones eius
obseruet.*

LXXX.

*Subditus
à Præla-
to quom-
modo cor-
rigendus.*

ponderis, tam ad euitandum aliquod ma-
lū, quàm ad promouendū aliquod bonum,
quorum media pro electione sunt satis am-
bigua. 6. Potest Prælatu tanquàm Pater,
& tenetur socium iungere ei, quem tan-
quàm suspectum de aliquo crimine, ac pa-
rum honesta familiaritate habet, vt eius
actiones obseruet atque exploret & referat
Superiori, vt fraternaliter corripiatur. Ponit P. Raggius hanc conclusionem *l. e. dub.*
169. ac pro ea notat ex Soar. Prælatum
quatuor posse facere. 1. Dicit posse Præla-
tum, si ei moraliter constet de delicto sub-
diti, saltem per dictum vnus testis oculati
à falsitate alieni, grauter subditum repre-
hendere, etiam coram duobus vel tribus
testibus, si id iudicauerit expediens, ad eum
confundendum & comonendum. 2. Posse
ob eandem rationem, pœnitentiam ei ali-
quam iniungere, ieiunium vel flagellatio-
nem. 3. Minis eum terrere. 4. Imponere
sub pœna excommunicationis ipso facto
incurrenda, ne talem locum suspectum ad-
eat, neue cum tali persona loquatur, & id
etiam cum ipso delatore & testibus, vt sic
de eius transgressione clarius constet; nam
hæc omnia non excedunt officium paternæ
correctionis & potestatis, quam habet vt
pater in filios; ex alia parte semiplena pro-
batio

batio sufficit ad hæc præstanda. Quod si, his non obstantibus, subditus delinquens nullam præmonitionem admittit, & delictum non est notorium, nec probabile in iudicio, nec vergit in damnum communitatis, Prælatus cessare debet, sed oret pro illo, vigilet & occasiones sine scandalo aut infamatione subditi auferat, quia nequit ob delictum occultum illum infamare, neque ad aliud genus inquisitionis debet procedere. Quod si delictum in damnum communitatis, vel tertij vergit, & frustra paterna correctio facta fuit, quia subditus durus est & delictum negat, & emendationem non promittit, poterit Prælatus ad iudicalem correctionem transire, & præcipere delatori, vt eum denuntiet, cui præcepto ipse tenebitur, nisi ob graue periculum sibi imminens excusetur; quia bonum commune, & innocentis tertij, particulari nocentis præferendum est, quare delator producere debet denuntiationem, & iudex eam acceptare, ipsumque delatorem tanquam testem examinare, qui veritatem tenetur fateri. Pro tali casu, præsertim verò cum delictum est notorium, aduertat quisque Superior, quæ sui fori sint, secundum dicta V. Iudex. Modum corripiendi à Christo Domino præmonstratum videtis apud S. Ioan. Chrysof. 10. 2. Conc. 1. de Lazaro. Quod

Quod si ad corrigendum impar sis, Saullem imitare. 1. Reg. 10. quem cum filij Be-
 lial despicerent dicentes: Nunquid iste saluare
 nos poterit? iste tam paruus, nos tam magnos;
 tam debilis, tam fortes? negarentque munera,
 debitam scilicet reverentiam honoris, & humi-
 litatem subiectionis: ipse dissimulavit se audire.
 Cuius in hoc prudentiam S. Gregorius in
 eum locum mirè commendat, & imitan-
 dam proponit Superioribus: *Subditorum*
quidem (ait) prauitatem audit, qui nouit:
sed audit & non respondit, imò se audire dissi-
mulat: quia plerunque causà exigente, nota
subditorum superbia incorrupta deseritur, ve
oportuniori tēpore quasi cognita feriatur. Culpa
ergo que feriri digna seueritate non potest, dis-
simulanda, non exponenda est: quia audacius à
Subiectis delinquitur, si Prælatorum infirmitas
agnoscatur.

LXXXI.
Cur Præ-
lati quā-
doq; im-
potentes
ad corri-
gendum,

In hac infirmitate, ac disciplinæ regularis
 excercendæ impotentia, quæ nonnunquam
 ex merâ subditorum duritie noscitur, aliàs
 ex nimia Superiorum indulgentia, vel pu-
 sillanimitate, præsertim verdò quando recen-
 tes & adhuc regiminis imperiti præficiuntur
 æqualibus, vel etiam Senioribus, qui &
 ipsi olim Prælatutam administrarunt, ac
 proindè non tam regi volunt quàm regere,
 quid vtrisque faciendum incumbat, placet
 huc

huc demum apponere ex D. Gregorio M.
 cuius verba refert Gl. in 2. Reg. c. 24. ut se-
 quitur: Ita iuncta sunt merita Rectorum &
 plebium, ut sepe ex culpa Pastorum deterior fiat
 vita plebium, & ex merito plebium mutetur vi-
 ta Pastorum. Sed quia Rectores habent Iudicem
 suum: non temere iudicent subditi vitam Regen-
 tium. Per semetipsum enim Dominus es numu-
 latorum fudit & cathedras vendentium colum-
 bas euerit, significans quia per Magistros vitam
 iudicat plebium, per semetipsum autem facta
 Magistrorum: quamuis etiam subditorum vitia,
 qua à Magistris dissimulantur vel iudicari ne-
 queunt, eius iudicio reseruentur. Dum ergo saluam
 fides geritur, virtutis est meritum, quicquid
 est prioris tolerare. Sed curandum est, ne in su-
 perbiam transeat iustitiae inordinata defensio, &
 dum reuerentia incaute dirigitur, magistra rec-
 titudinis humilitas amittatur, ne eum praesse
 quis despiciat, quem forte in aliquo reprehendat.
 Contra hunc tumorem superbiae propria infirmi-
 tas incessanter attenditur. Vires enim nostras ve-
 raciter examinare negligimus, & quia de nobis
 fortia credimus, Pralatos districte iudicamus.
 Quo enim nos minus agnoscimus, illos quos re-
 prehendere nitimur, plus videmus. Singula haec
 mala sunt, quae sepe à Subditis in Pralatos, sepe
 à Pralatis in subditos committuntur: quia Pra-
 lati subditos minus sapientes arbitrantur, & sub-
 iecti

iecti Rectorum facta indicans, & si Regimen red-
 nere contingeret, se melius agere putant. Vnde
 Rectores minus prudenter, quae agenda sunt, vi-
 dent, quia eorum oculos nebula elationis obscu-
 rat: & saepe subiectus factus Praelatus hoc facit,
 quod, dum fuerat subiectus, arguebat: vt quia il-
 la, quae indicauerat, perpetrat, saltem quia
 indicauit, erubescat. Sicut igitur Prae-
 latis curandum est, ne eorum corda singu-
 laris sapientia locus superior extollat, ita
 subiectis providendum, ne sibi Rectorum facta
 displiceant. Si autem Magistrorum vita iure re-
 prehenditur, oportet, vt subditi eos etiam, cum
 displicent, venerentur. Sed solerter intuentum
 est, ne eum quem venerari necesse est, imitari ap-
 petas, aut quem imitari despicias, venerari con-
 temnas. Subtilis enim via tenenda est rectitudinis
 & humilitatis, vt sic Magistrorum facta displice-
 ceant, vt subditorum mens à Magisterij reueren-
 tia non recedat,

Habitus.

82. Habitum dimittens ex leuitate per totum
 diem domestice manendo non incurrit
 censuram.
83. Dimittens, vel mutans quando peccet.

LXXXII.
 Habitum
 dimittens
 quando in-

AD n. 250. Idem Sanch. n. 57. negat in-
 curreret censuram, & si quis eo breui
 spatio

spatio habitum alium assumat causa diuagandi aut eundi ad lupanar, vt dimittens proprium habitum incognitus adeat. Caiet. V. Excommunicatio. c. 61. & Sayr. de censur. l. 3. c. 33. n. 14. etiam illum ab incurfu excommunicationis immunem faciunt, qui dimittit habitum ex leuitate, etiam per totum diem domesticè manendo, tum quia propriè loquendo non sit temeraria dimissio, tum quia cessat legis ratio de materia euagationis. Cuius videtur sentire Rodriq. to. 2. qq. Regul. q. 77. a. 6. referens Ioan. Andream dicere, quod ipse non putet secundum SS. Canonum mentem, quod Monachus in Cella sua dimittens habitum, vel dum balneum intrat in occulto, vel iacet sine habitu, ligetur, præfatâ Excommunicatione, sed tunc quando exhibet se conspectibus hominum sine habitu, in habitu laicali, vel Clerici Sæcularis sine iusta causa, aliàs, ait, paucos reperiri non ligatos. Esto autem tales in censuram Canonis non impingant, à culpa tamen immunis non erit, qui leuiter & absque ratione

LXXXIII.

Religiosum indumentum deponit, cuius v. Dimittens
fas, vt ait S. Bonau. Specul. Nouit. p. 1. c. 25. ita
continuis esse debet, vt Religiosus frater non sit
vel modicum sine ipso, nisi necessitas euadens eum
cogat. Sæcularis persona nuditas, inquit, & Religiosus sine habitu, comparantur. Etiam in le-

Vel mutans quâdo peccet.

M

Go

Et aut dormiens, tenetur Religiosus habitum
 suam Religionis portare, & peccat illum di-
 mittendo: quia ita videtur præcipi ab Eccle-
 sia in c. Vidua. 20. q. 1. ubi dicitur: *seu in lectu-
 lo quiescens, siue in quocunque loco consistens,
 constanter utatur apra Religionis professione ve-
 ste. &c.* Quidam lethalis culpæ reum faci-
 unt secus agentem, quod Lezana p. 1. 99.
 Reg. c. 13. n. 7. eatenus admittit, si quis om-
 ninò nudus, etiam sine camisia, causâ aliquâ
 non urgente, in lecto dormiret; aliàs autem,
 qui aliquâ decete veste aut tunicâ dormiant
 sine habitu suam Religionis, credit peccare
 venialiter. Excusat à veniali illos, qui ob
 rationabilem causam solum paruo habitu
 suam Religionis, cum tunicâ interiori vestiti
 dormiunt, cum ita consuetudine introduc-
 tum videatur etiam inter magis timoratos.
 Consulendas demùm asserit in hoc leges &
 consuetudines particularium Religionum.
 Idem n. 5. licet à mortali excuset (contra
 Graff. qui decis. l. 3. c. 5. n. 77. putat esse mor-
 tale peccatum dimittere Religiosum suum
 habitum, etiam in Monasterio, & indui ve-
 ste fæminea propter ludum laruarum vel
 aliam comædiam faciendam) si fiat ob ho-
 nestam recreationem, Eutrapeliam, vel ali-
 um honestum finem, debitisque pensatis
 circumstantijs, quantum est ex se & sua na-
 tura,

tura, semper tamen esse periculosum, addit non immerito, propter infirmitatem & corruptionem.

Ieiunium.

84. Ieiunia præcepta à Regula S. P. N. Franciscæ.
 85. Fructus & dignitas Quadragesimæ ostenditur.
 86. Ieiunium sexta feria, & flagellatio corporis commendatur.

REGULA Franciscana eam Proflitentibus sequentia præscribit Ieiunia: Ieiunent, inquit, à festo omnium SS. vsque ad Natiuitatē Domini: sanctam verò Quadragesimam, quæ incipit ab Epiphania vsque ad continuos quadraginta dies, quam Dominus suo S. Ieiunio consecrauit, qui voluntariè eam ieiunant, benedicti sint à Domino, & qui nolunt, non sint adstricti; sed aliam vsque ad Resurrectionem Domini ieiunent. Alijs autem temporibus non teneantur nisi sexta feria ieiunare &c. Mysteria horum & utilitatem libeat per Sanctorum exhortationes addiscere.

LXXXIV.

*Ieiunia
 præcepta
 à Regula
 S. P. N.
 Franciscæ.*

§. 1. Triplcis Quadragesimæ fructus & dignitas.

Mz

S. Gre-

LXXXV. **E**S Gregorius M. in lib. 1. Reg. c. 11. lib. 1. c. 5. factum est, cum venisset dies crastinus, constituit Saul Populum in tres partes, & dignitas *Fructus & Quadragesima ostenditur.* ingressus est media castra in vigilia matutina, & percussit Ammon vsque dum incalcesceret sol. In partes quidem diuiditur populus, vt serpentem Naas non vna acie seriamus. Et quidem in tres partes diuiditur, vt sacra abstinentia fructus & dignitas ostendatur: quia ad eam, quam manducando perdidimus, Sancta Trinitatis contemplatione ieiunando renouamur. Hinc est enim quod Legis & Prophetarum & Euangelij ieiunia commendatur. Nam Moyses (Exod. 34.) vt legem percipere mereretur, bis quadraginta dierum numero ieiunauit. Elias (3. Reg. 19.) vt Iezabel manuseuaderet, quadraginta diebus in vnus cibi fortitudine ad Horeb Dei montem peruenit. Dominus ac Redemptor noster IESVS Christus (Matth. 4.) per quadraginta dies in eremo ieiunans, nullum omnino cibum sumpsit. In tres ergo partes Saul populum diuidit, quia in exemplum abstinentium, Legis & Prophetarum atque Euangelij, ieiunia producentur. Et veniente die crastino, media castra Doctor ingreditur: quia cum diuina gratia, que ad docendum corda Predicatorum illuminat, auditorum etiam mente irradiat & ad spem victoriae potenter leuat. In die igitur crastino doctor triumphaturus castrorum inimicorum ingreditur & aperit, in eis que concupis-

cupisceniarum acies potenter ferit. Et quia ipso-
 rum subditorum mentes audiendo proficiunt, in
 vigilia matutina rex dicitur castra Ammonita-
 rum ingredi, & vsque dum dies incalcesceret, in
 eorum cadibus immorari. Vigilia quidem matu-
 tina in Dei aspiratione, est feruor solis in eius ple-
 nitudine. Velut enim matutina nobis lux oritur,
 quando tenebris tentationum depressi, lucem
 virtutis ab ore pradicatorum videre incipimus,
 quam sequamur. Et sol nobis incalcescit, cum per
 eorum verba mens nostra succenditur, & quasi
 feruentis solis calore decocta, desiderijs inflama-
 tur. Tunc quippe Ammon vehementer caditur,
 quia vitiorum populus de nostris sensibus effuga-
 tur. Rector igitur qui in vigilia matutina Am-
 monitarum castra ingreditur, vsque dum incal-
 scat dies, ab interfectione gladium non recondat:
 quia tamdiu debet Subditorum suorum erudi-
 tioni insistere, quamdiu illos aspiciat, magnis in-
 terni luminis caloribus inflammari. Quo in loco
 notandum est: quia Naas, id est, serpens Ammo-
 nitarum rex esse dicitur, ipse autem Ammon po-
 pulus mœroris interpretatur. Et quia in hoc ser-
 pente gula vitium designari diximus, cum Naas
 percutitur, mœroris populus debellatur: quia ex
 vno gula vitio, innumera vitiorum agmina ad
 conflictum anime producantur. Et cum idem gu-
 la vitium reciditur, alia multa vitia nobis sub-
 iugamus. Vnum quidē gula vitium est, sed acu-
 lea

lei libidinis innumeri sunt, qui precedentem illam quasi regem sequuntur. Qui laeta quidem suggerunt, sed ad aeterni fletus lamenta perdunt. Cum Naas ergo pugnatur, sed mororis populus ceditur: quia cum gulam domamus, libidinum incitamenta perimuntur. Vnde bene non ipse Naas, sed Ammon subiectus sibi, id est, populus interfectus asseritur: quia appetitus comestio- nis restringendus, non extinguendus est. sed bene nunquam restringitur, si subsequens mororis populus, id est, turpes motus libidinum non necantur. Contra Naas ergo nobis principale certamen est: quia cum iste superatur, Ammon interficitur: quia libido tunc bene ceditur, si eius principale initium subiugatur. Sed profectus pudicitiae quousque procedat, latenter ostenditur per ea, quae subsequuntur. Nam dicitur:

Reliqui verò dispersi sunt, ita ut nec relinquerentur duo pariter. Probatio vera abstinentiae non est in attenuatione corporis sed in perfectione castitatis. Nam bene serpens atteritur, si sic gula restringitur, ut libidinosi motus corporis omnis violentia minuatur. Nam motus illiciti carni, quamdiu ipsa caro est, tolli non possunt, violentia morionis tolli potest. Non quidem tolli potest carni, quod lex carnis membra non moueat: sed tamen tolli potest carni violentia morionis, ut relinquatur ei motus, sed eadem motui omnis delectationis obcaecitas auferatur.

ratur, & simplex motus ille sit, in quo reliqua
 libidinis turpitudine non sit. Benè ergo alij in fu-
 gam versi perhibentur, quia cum abstinentes
 quosque diuina gratia perfectè remunerat, à
 corporalibus eorū moribus omniū obscenitatum
 aculeos tollit: sed eis, ipsos motus naturales dese-
 rit, ut ceterari semper possint, vinci nūquā possint:
 dum id deserit, quod eis valde displicet, sed si de-
 bilitat, quod deserit, ut prauatere victoribus nō
 permittat. Ammonitas quippè percusserat, quō
 dicebat (1. Cor. 9.) castigo corpus meum, &
 seruituti subijcio, ne alijs prædicans, repro-
 bus efficiar: Interfectis etiam alijs, fugitiuos
 interficere non poterat: quia deplorat dicens:
 video aliam legem in membris meis repu-
 gnantem legi mentis meæ. Rom. 7. Item,
 quia debilitatos videbat, qui remanserant, di-
 cit: nulla creatura poterit nos separare à
 charitate Christi. Rom. 8. Quid est ergo,
 quod deplorat legem inesse membris legi mentis
 repugnantem, si extinctis alijs, alij in fugam
 versi sunt: nisi quia perfecti viri hoc ipsum, quod
 simplices motus carnis contra voluntatem susti-
 nent, vehementer dolent? vellent quippe sic ma-
 nere in carne, ut contra mentis voluntatem de
 carne nulla sustinerent. Quod quidem quia im-
 possibile est, præmisit dicens: velle adiacet mi-
 hi, posse autem non inuenio. Non enim
 quod volo bonum, hoc ago, sed quod odi
 malum, illud facio, Rom. 7. Quasi dicat:

M 4

vellent

vellem esse in carne, non eâ perfectione, quâ perfectus in carne perfectus est, sed sicut Angeli Dei in cælo. Sed hoc posse nõ inuenio, quia quamdiu mors peccati absorpta in futura resurrectione non fuerit, illud quod in me peccatū inhabitat, mouet me contra me. Sed quod extingui peccatum non potest, effugari potest. Motus quippè carnis quasi in fugam vertitur, dum ipsa benè ieiunando castigatur. Tanto enim rarius ac difficilius se contra spiritum erigit, quanto sibi eam præsidens spiritus per extenuationem subdit, cum sic eam domat, vt tardè superbiat, citò conquietescat. Sed subtiliter est intuendum, quod dicitur: vt non relinquereentur duo pariter. Duo quidem remanent, sed pariter non remanent. Duo quidem sunt, cogitatio immunda, & naturalis motus carnis. Ad Sanctorum quidem conflictum aliquando immunda cogitatio præuenit, aliquando resurgentem sibi sentiunt legem carnis contra legem mentis: sed qui victores iam sunt, hostes in fugam versos non timeant, si iterum ad pugnam redeunt: quia cum eis pariter pugnare non possunt. Nam cum praua cogitatio obuiat, prius eam abijciunt, quam de eius suggestione caro moueatur. Et cum carnis lex membra commouet, lex mentis turpem motum turpia cogitando nequaquam fouet, & dum alterum abijcit, alterius pugnam nequaquam sentit. Benè ergo de Electorum perfecta

victoria.

victoria rectè dicitur: quia dispersi sunt alij,
 vt duo pariter ex eis non sint relictì, quia per
 macerationem corporis in tantum proficiunt
 culmen perfectionis, vt ab eis quidquid à carne,
 quicquid à mente ingeritur, leuiter superetur,
 dum conuenire in pugnam non sinitur. Et hanc
 quidem victoriam de omnibus sensibus corporis
 electi percipiunt, qui obsidentem Naas sibi subj-
 cere per abstinentia virtutem possunt. Nam re-
 fecta caro & impinguata ad lapsum lingua, oculo-
 rum, auditus, olfactus & tactus facilis est.
 Dum ergo illiciti corporalium sensuum motus à
 gula vitio, ad mentis pugnam deducuntur, quasi
 Ammon populus, Naas Regem ad Israelitarum
 obsidionem comitatur. Sed dum Naas perfectè
 vincitur, Ammon & extinguitur ex parte, & ex
 parte sic in fugam vertitur, vt ex eo duo pariter
 non inueniantur. quia dum per abstinentiana
 corpus arterimus, innumeros nostrorum sensuè
 illicitos motus eneruamus, & quos omninò era-
 dicare non possumus, quasi debiles effugamus. Ex
 quibus duo pariter nobis in pugnam non rema-
 nent: quia in oblectatione alicuius sensus cor-
 porei non coniungimus sensum mentis. Nam sæ-
 pè oculis aspicimus, sæpè audimus auribus, sæpè
 tactu, sæpè olfactu percipimus, quæ carnalem
 animum trahere ad illicitum amorem possunt,
 sed nostram perfectè carnem macerando victores
 sumus: quia duos pariter de victis adversarijs

M s

non

non videmus. Concupiscenda tunc quidem cernimus, sed oculorum motibus appetitum anime coniungere deuitamus. Sape etiam cordi cogitatio illicita obuiat, sed victor serpentis fugiuium motum suum, quem attendit, solum inuenit. Ad ea enim, qua corde accidenter cogitat, aliquem de sensibus corporis per motum illicitum nequaquam leuat. Tales quippe sunt, qui vt nubes volant, & quasi columbae ad fenestras suas. Isa. 60. Quasi enim columbae ad fenestras suas sunt, qui concupiscenda respiciunt, sed simplicitatem mundi cordis concupiscendo non perdunt: quia vident quae appetant, sed illicite appetere quod cernunt, vitant. Ad hanc profectò victoriam quia Prædicatorum nostrorum exhortatione proficimus, bene per Saul Ammonitarum Populus devictus & casus esse memoratur.

§. 2. De Ieiunio Sextæ feriæ & flagellatione corporis.

B, Petrus Damiani. Opusc. 43. de laude flagell.

LXXXVI.

Ieiunium
Sextæ feriæ
& flagellatio
Corporis com-
mendatur.

Observatio Sextæ feriæ, Dilectissimi, cui vestra sancta devotio dedicavit & Ieiunij salutaris

salutaris in ediam, & Apostolicorum verberum disciplinam, quos hominum multitudines ad exemplum salutis attraxerit, & tanquam novella divinae plantationis oliva in exuberantium germinū propagines pullulaverit, testes sunt non modo Monasteria vestra, hoc est, quae suorum gaudent imitari vestigia Magistrorum, sed & multitudines urbium atque villarum, quae se communiter ingerentes, atq; latantes, id ipsum plausiblem arripiunt institutum. Aded ut plerique pra devotionis ardore concepto, nisi quantum huius observantiae suscipiant regulam, non leuē se reputent propriae salutis perferre iacturam; nullatenus ambigentes, quia dum die Crucis per corporalem alimentorum se continentiam macerant, passioni Redemptoris in veritate communicant; atque ad Dominicae Resurrectionis gloriam se pervenire non inaniter credunt, dum Christo in Cruce pendere, ipsi quoque, suae Carnis illecebras, per abnegatae refectiois pabulum crucifigunt. Hinc est, quod ait Apostolus; si compatimur & conregnabimus; si commorimur & conuiuemus. Et iterum; Si complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul & resurrectionis erimus. Et paulo post; Si autem mortui sumus cum Christo, credimus, quia simul etiam viuemus cum ipso.

Sed sciendum est, quod humani generis inimicus, dum totum sacrificium non valet de manibus offerentium rapere, more quasi rapacis Harpyæ partem saltem quamlibet conatur auferre. Hinc est quod cū Abraham Deo sacrificiū ex diuersis obtulisset animalibus, scriptū est Gen. 15. Quoniā descenderunt volucres super cadauera, & abigebat eas Abraham. Super mactata quippè cadauera descendūt volucres, dum ad rapiendum sacrificium afflictorum corporum nostrorum, aërea se precipitant potestates; ut vel totum de manibus litantium rapiant, vel partem præceptam quasi de manibus sibi triumphalis victoria applaudant. Hinc est quod auctor antiqua superbia spiritus per ora quorundā, tanquā per vasorū suorū organa, vobis concrepat, dicens: ieiunio quidem non penitus improbandum est corpus atterere, sed turpe nimis & inhonestum est, ante tot fratrum inuentium oculos membra nudare.

Age, frater, quid est caro ista, quam videlicet tam diligenti cura vestibis contegis, & tanquā regiā sobolē molliter nutris? nōne massa putredinis? nonne vermis, puluis ac cinis? nec iste qui nunc est, à sapiente viro attenditur: sed potius dignum est, ut sanies, virus, faex & obscena corruptionis illuuiēs, qua postmodum futura est, perpendatur. Quas ergo gratias tibi referent vermes, qui voraturi sunt carnes, quas molliter ac suauiter enutrisi? age, inquam, cur passus est

Christus?

Christus: an ut proprios reatus ablueret, & excessus sui commissa deleret? Sed audi Petrum de illo dicentem: Qui peccatum non fecit, nec dolus inuentus est in ore eius. 1. Petr. 2. Ad quid ergo passus est? adhuc Petrus ipse respōdeat: Christus, ait, passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia eius. Christus ergo primò passus est, quem protinus Apostoli sunt secuti, quorum & nos vestigia precipimur imitari, sicut vnus eorum dicit 1. Cor. 11. Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Ad quid ergo legimus Christum passum, nisi ut eius è vestigio porsequamur exemplum?

O quàm iucundum! o quàm insigne spectaculum! cum supernus Iudex de caelo prospectat, & homo semetipsum in inferioribus pro suis delictis maclat. vbi reus ipse in pectoris sui tribunalibus praesidens, trisarium tenet officium: in corde se constituit Iudicem, reum in corpore, manibus se gaudet exhibere tortorem; ac si Deo sanctus patiens dicat: Non opus est, Domine, ut officio tuo me punire praecipias: non expedit, ut ipse me iusti examinis ultione percellas: ipse mihi manus iniūcio, ipse de me vindictam capio, vicemque meis peccatis reddo. Et hoc est profectò, quod Petrus Apostolus admonet dicens 1. Petr. 4. Nemo vestrum patiatur quasi homicida, aut fur, aut maledicus, aut alienorum appetitor; si autem ut Christianus, non erubescat.

bescat. Enimvero vbi hoc fit, demones fugiunt: & quod ad Christi gloriam, eorumque sit ignominiam, cernere perhorrescunt. Huic e contra spectaculo assistunt Angeli, qui gaudent de peccatore conuerso: & hoc Deo gaudentes annunciant: cum iam inuisibilis Iudex idipsum perse delectabiliter cernat. Hac est hostia. que vna maclatur, ad Deum per Angelos oblata defertur: & sic humani corporis victima illi vnico sacrificio, quod in ara Crucis oblatum est inuisibiliter permiscetur: & sic in vno thesauro Sacrificium omne reconditur, videlicet & quod vnumquodque membrum & quod caput omnium obtulit Electorum.

Indulgentia.

§7. Indulgentiæ Regularibus concessa.

NB. Sepolia ideo deleta quia sunt aliqua reuocata et corrigenda.

num Fratres itinerantes lucrari possunt. a pro animabus quant esse in vna Ecclesia. andri 7. & Pauli scribis applicare licet. cule extenduntur ad

LXXXVII.
Indulgentia Regularibus concessa.

AD. n. 221. Vnde P. Chafs. præmemoratus Bullas Pauli s. habeat, vel vbi repariatur, me proffus latet, cum non parum indagauerim. Confirmationes Indulgentiarum Spiritualium & Indulgentiarum factæ Ordini

bescat. Enimverò vbi hoc fit, demones fugiunt: & quod ad Christi gloriam, eorumque sit ignominiam, cernere perhorrescunt. Huic è contra spectaculo assistunt Angeli, qui gaudent de peccatore conuerso: & hoc Deo gaudentes annunciant: cum iam inuisibilis Iudex id ipsum perse delectabiliter cernat. Hec est hostia. que vna maciatur, ad Deum per Angelos oblata defertur: & sic humani corporis victima illi vnico sacrificio, quod in ara Crucis oblatum est inuisibiliter permiscetur: & sic in vno thesauro Sacrificium omne reconditur, videlicet & quod vnumquodque membrum & quod caput omnium obtulit Electorum.

Indulgentia.

87. Indulgentiæ Regularibus concessa.
 88. Indulgentias stationum Fratres itinerantes, & infirmi lucrari possunt.
 89. Altaria Priuilegiata pro animabus quando plura possint esse in vna Ecclesia.
 90. Priuilegium Alexandri 7. & Pauli 5. quando diversis altaribus applicare licet.
 91. Indulgentiæ Portiunculae extenduntur ad Sacella nostrorum hospitiorum.

LXXXVII. **A**D. n. 221. Vnde P. Chafs. præmemoratas Bullas Pauli 5. habeat, vel vbi repertiatur, me proffis later, cum non parum indagauerim. Confirmationes Indulgentiarum & Indulgentiarum factæ Ordini

Indulgentia Regularibus concessa.

Additamenta.

191

dini SS. Trinit. à Greg. 15. & Vrban. 8. habentur in Bullario Romano, prior quidem inter Bullas illius Pontificis n. 22. data An. 1622. Posterior vero inter Constitutiones Urbani 8. n. 94. data, non Anno 1623. Ordini SS. Trin. cuius meminit P. à Rheita, sed An. 1628. Fratribus B. Mariæ de Mercede Redempt. Captiuor. vtraq; cū expressa clausula; *Dummodò eòsque reuocata vel reuocata non sine &c.* Vt, si quis Indulgentias eiusmodi aliquādo à Paulo 5. reuocatas, neque rursus concessas esse tenet, confirmationibus Greg. 15. & Urbani 8. parùm delaturus sit. Quare ad hoc tota iterum redibit quæstio, num Paulus 5. post reuocationem Indulgentiarum, eas postmodum Regularibus denud largitus sit, Omissis autem nuncijs, quarum paulò ante memini ex P. Chaslaino occurrit alia confirmatio Pauli 5. facta Anno. 1606. pridie Non. Sept. (reuocatio præcesserat anno eodem die 23. Maij) qua Societati Iesu confirmat & innouat Priuilegia &c. *gratias & indulta eidem principaliter vel per communicationem concessa, qualiacunque illa sint, motu proprio & ex certa scientia, cum clausulis efficacissimis, non obstantibus quibusvis irritantibus, annullatis, reuocatorijs, modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatorijs derogatorijs, alijsque, efficacioribus & insolutis clausulis*

strittam

irritantibusque & alijs fortissimis decretis in contrarium etiam pluries concessis, confirmatis, approbatis, & etiam iteratis vicibus innouatis. Etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis & indiuidua ac de verbo ad verbum, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia expressior forma ad hoc seruanda foret &c. Bullâ: In quantum. Inter litt. Apost. Soc. Iesu. pag. 311. Hic nomine Indultorum, venire quoque Indulgentias, suadet i. vocabulum, *Qualiacunque*. Diction. ut loquitur Barbos. de Diction. tit. 299. Vniuersalis, quæ profus tollit omne dubium & includit omnia, ac propter eius generalitatem ad casus etiam impropios trahitur. 2. quod idem Paulus, paulo antè, 12. Cal. Sept. Bullâ: Inter omnes. apud Cherubin. 25. Ordini B. Mariæ de Mercede, Priuilegia & indulta confirmans, subiungit: *Exceptis tamen indultis & Concessionibus Indulgentiarum ac peccatorum remissionibus & relaxationibus &c.* pro quo notandum i. nullam ibi præcessisse mentionem aliam Indulgentiarum: Signum ergo est, ibi subintellectas fuisse sub vocabulo Indultorum, ut liquet ex Barbos. axiom. 85. n. 6. vbi: quod casus exceptus à dispositione generali declarat dispositionem loqui de illa materia. Item quod restringit seu declarat Regulam debere intelligi

intelligi de materia exceptionis, 2. quia in ista
 exceptione, post expressionem, *Indultis*,
 quasi declaraturus quid isto nomine velit
 intelligi, continud subdit: *Et concessionibus*
Indulgentiarum &c. Ecquæ verò alia indulta
 hîc excepta dici queunt, quam Indulgentiæ?
 accedit, quod sæpeditus Paulus s. Societa-
 ti Iesu confirmavit, vt dixi, *Indulta qualia-*
tunque tam principaliter, quam per communi-
tationem eidem concessa, non obstantibus Reuo-
tatorijs &c. Cum igitur ista Societas absque
 dubio gaudeat etiam priuilegijs, indultis &
 gratijs PP. Camaldulensium, consequenter
 etiam illi denud concessum, confirmatum
 ac innouatû est, quod Gregorius 14. Bulla;
Ex Iniuncto. apud Cherub. n. 18. Congrega-
 tioni Camaldulensi concessit, nimirum, vt
 verba illius propria referam; *Indulta cuius-*
tunq; generis existentia, nec non Indulgentias
etiam plenarias.

Ad n. 222. vers. *Rodrig.* Eas Indulgentias
 primùm concessisse Innocentium 8. viua
 vocis oraculo, legitur in Priuil. Mendicant.
Indulgentia stationum quoad FF. n. 9. quod
 nimirum FF. Minores, Prædicatores & alij,
 qui per obedientiam reperiuntur extra Cõ-
 ventus & loca, possint promereri Indulgen-
 tias stationum, & alias eisdem fratribus cõ-
 cessas in suis Ecclesijs, dicendo *quinq; Pa-*

L
 XXXVIII.
*Indulgentias stationum FF. m-
 nentes, & infirmi lu-
 crari possunt.*

ter noster, & Ave Maria, in quacunq[ue] Eccle-
sia & loco ea dixerint, pro int[er]tione & pro-
posito illius Indulgentiæ, prout illi, qui in
prædictis suis locis dicunt; ac etiam infirmi
in suis infirmarijs & cellis, & etiam in le-
ctulis, quando commodè aliter dicere non
possunt, &c. Has postmodum tum viaz
quoque vocis oraculo, tum Bullâ, cuius ini-
zium: Dum præclsa. An. 1515. die 19. Iun. con-
firmavit Leo 10. apud Rodriq. Bulla 20. Le-
on. 10. Eius verba sunt hæc: Es cum asseratur
fæl. record. Innocentium 8. seu aliam Roma-
num Pontificem Prædecessorem nostrum, ad tol-
lendum discursus fratrum ordinis huiusmodi
concessisse, quòd fratres, qui quinque Pater no-
ster & Ave Maria coram Sacramento Altaris,
& infirmi in grabatibus suis pro felici statu S.
Matris Ecclesia dicendo, vt supra, haberent ean-
dem & prorsus similem indulgentiam, qua con-
cessa est visitantibus singulis annis, videlicet 2. die
Augusti, Ecclesiam domûs S. Mariæ de Portiuncu-
la, siue de Angelis apud Asisum, dicti ordinis Mi-
norum, & prout illam dictâ die Ecclesiam visitan-
tes lucrantur. Quodq[ue] dicendo alia quinque
Pater noster & Ave Maria cum Gloria Patri
in fine cuiuslibet Pater noster & Ave Maria, quo-
tidie pro eadem int[er]tione haberent ipsi Fratres
stationes vrbs, subiungendo vnum Pater noster
& Ave Maria, pro int[er]tione Domini conceden-
tis,

Additamenta.

109

sis, nec non pia mem. Pium P. 2. etiam Præde-
cessorem nostrum, eisdem fratribus vltromonta-
nis, vt septem Psalmos Pœnitentiales dicen-
docum Litanij, visitando loca pereos in corâ
Ecclesijs ad hoc deputata, Indulgentias statio-
num vrbs consequerentur, indulgisse, ipsisque
fratribus toties quoties Cororam Dom. IESV,
qua dicitur continere triginta tria Pater noster,
& vt piè creditur, totidē Aue Maria, & de decē
in decem vnū Pater noster dicerent, plenariā ha-
berent Indulgentiam, concessum fuisse asseratur.
Et cum nos similes Indulgentias, vt præfertur,
eisdem fratribus concessas, præfatis Monialibus
S. Clara concesserimus, sic vobis omnibus & sin-
gulis, nunc & pro tempore, ac vbique existenti-
bus, easdem Indulgentias, videlicet Ecclesiam S.
Maria Portiuncula, siue de Angelis in Assisio se-
cundi diei Augusti visitantibus & quinque Pa-
ter & Aue Maria, cum Gloria Patri, coram
Sacramento Altaris, pro quotidianis stationibus
vrbs lucrandis, recitantibus, & Psalmis pœni-
tentialibus pro stationibus vrbs obrinendis, re-
citandis, & coronas D. IESV & B. Mariæ V. ad
consequendam plenariam Indulgentiam, que
etiam recitantibus ipsis Monialibus S. Clara per
nos, licet sorte minus clarè concessa extitit, &
quā eis fuisse concessam verè declaramus, aucto-
ritate Apostolicâ, tenore præsentium perpetuò con-
cedimus & elargimur pariter &c. Eisdē & ali-

N 2

as

as plures Indulgentias ibidem extendit etiam ad FF. Minores de obseruantia, illas porro non esse reuocatas, sed amplius confirmatas à Paulo 5. & Urbano 5. attestatur P. Antonius Maria aliquoties in suo libello de Indulgentijs.

LXXXIX.

*Altaria
priuilegi-
ata pro
animabus
quando
plura pos-
sint esse
in eua
Ecclesia.*

Ad n. 230. lin. 12. post verba: Idem Iuris est.

*Deleantur, qua ibi sequuntur vsque in finem il-
lius numeri, & pro ijs substituuntur ista: Docet
Screinius p. 1. summ. Iur. Canon. tit. 15. §. 15.
dub. 9. Eiusdem generis & valoris in eadem
Ecclesia Indulgentias esse simul non posse,
Imo dubium esse, an nondum elapso sep-
tennio, impetrari renouatio possit. P. Gobat
in *Thesauro Indulg. n. 529.* refert rescrip-
tum cuiusdam D. Nuncij Apost. qui ad hoc
responderit, posse in eadem Ecclesia, præ-
ter vnum Altare priuilegiatum pro anima-
bus generatim esse plura alia pro anima-
bus è varijs Confraternitatibus Defuncto-
rum. Illud in casu nostro nullam videtur
habere difficultatem, cum Pontifex hoc so-
lum excipiat, si altare maius simili ad presens
priuilegio minimè decoratum sit, de alijs nihil
dicit, vt quidem facit in eo Breui quod ex-
plicat P. Gobat in *Alphab. Sacrif. n. 321.* ex-
pressè nominàs Ecclesiam, in qua aliud Altare
priuilegiatum non reperiatur erectum &c. Pos-*

XC.

*Priuilegi-
um Ale-
xandri 7.
& Pauli 5.*

set proinde priuilegium istud Alexandri 7.
simul

simul & alterum Pauli s. applicari diuersis altaribus etiam eiusdem Ecclesiæ, cum neutrum Breue, priuilegium sic ad vnum altare restringat, vt excludat aliud. Si tamen Paulinum altari maiori iam applicatum esset, Alexandrinum amplius locum non haberet, obstante tam expressâ limitatione: *si altare maius simili ad presens priuilegio minime decoratum sit &c.* quanquam cæteroque duo ista priuilegia in omnibus non conueniant, cum simile dicatur etiam id, quod etsi in aliquo differentiam habeat, in pluribus tamen tenet conuenientiam, vt ex Baldo tradit Barbof. *de dign. tit. 367. n. 4.* Conueniunt autem in hoc, quod est potissimum, liberandi animam cuiusque fidelis è Purgatorio: Etsi Paulus s. id concedat generaliter absque vlla limitatione temporis, loci &c. prout fuit Alexander 7.

Ad n. 225. Quantum ad Indulgentias Portiunculæ, eas extendendas esse non ad nostrorum Conuentuum Ecclesias tantum, verum etiam nostrorum hospitiarum Sacella, declaratum habetur in Capit. Gen. 1650.

Ad n. 229. Adde Decisionem Capit. Gen. 1634. ad altaris priuilegiari beneficio perfruendum sufficere, vt in conuentu sint septem Sacerdotes ex maiori parte.

N3

Ad n.

XCI.

Indulgentia Portiuncula extenditur ad Sacella hospitiorum nostrorum.

Ad n. 235. Filiationes Religionis posse absente P. Prouinciali dari à P. Vicario Prouinciz, decisum in Capit. Gen. 1637.

Irregularitas.

92. *Potestas dispensandi nostrorum Confessorum erga seculares.*
 93. *Prelatorum respectu subditorum.*

AD n. 247. lin. 13. Irregularitate quintæ speciei incurrit, &c. *Corrige:* Irregularitate secūdi generis incurrit, de qua n. 250. *vers.* Primum delictum Eodem tit. n. 260. *vers.* Refert etiam. Verba propria priuilegij illius septentrionalis sunt: Greg. 13. 2. Sept. Anno: 1580. concessit, vt possint nostri re-habilitare ab omni genere irregularitatis, præterquã qua per homicidiũ & bigamiã, aut mutilationẽ, & defectum nataliũ contracta sit. Ne in vsus huius &c. vt in ipsa Sumula. Si tene priuilegiũ istud scriptũ, seu nõ scriptũ, siue viuz vocis oraculũ, nulla huius sit mentio. Esto autẽ tale sit, videre poteris, quã dicta sunt de viuz vocis oraculis, tit. Priuilegium n. 420.

XCH.
*Potestas
 dispensan-
 di nostro-
 rum Con-
 fessorũ
 erga sacu-
 lares.*

Confessarios nostros posse dispensare suos Pœnitentes seculares super omnem Irregularitatem siue à iure siue ab homine dispensabilem ab Episcopo, resolutum fuit in Capit. Gen. 1656. Item quodd hoc possunt fratres

tres circa suos Pœnitentes, de quo vide *V. Absolutio quoad FF. n. 21.* Ferè omnes Prælatos omnium Religionum posse dispensare super qualibet Irregularitate sui Monasterij, excepta illa, quæ nascitur ex homicidio voluntario, & bigamia, non quidem iure communi, sed priuilegio concessio specialiter eis, vel generaliter communicando illis priuilegia omnia, omnibus alijs concessa, tradit Canonista celeberrimus Nauarrus in *Manuali c. 27. n. 254.* Causas excusantes ab incursum Irregularitatis ex delicto habes *V. Penæ n. 361.*

XIII.
Prælatum
respe-
ctu subd-
itorum.

Matrimonium.

94. *Regulares in quibus impedimentis dispensare possint.*

AD n. 288. *vers. asserunt.* Multum torquet Priuilegium istud Leon. 10. Auctores. Cotonius celebr. *Controu. lib. 4. contr. 8. c. 3. n. 143.* dicit esse suspectum Dianæ & merito, quia hæc facultas, inquit, est aded exorbitans, ut Pontifices ipsi in hoc gradu nunquam dispensent, vix in primo secundo, & fauente bonâ fide, saltem vnius contrahentis. Imò nec in hoc dispensare voluit Innocentius 10. Ego quidem inuenio idem ex eodem Rossensicitari apud Sancti. l. 8 de *Matr. disp. 6. n. 28.* sed citari etiam Rodriq. to.

XCIV.
Regulares
in quibus
impedi-
mentis di-
spensare
possint.

3. qq. Reg. q. 2. a. 2. dicentem, hoc privilegium concessum fuisse pro vno solo actu & non esse in usu Henrici. verò l. 12. c. 3. n. 3. eo aliud non cōcedi, quàm vt dispensent cum incestuoso ad debitorum. Ita ille. Verùm sicut P. Chassainum non terruit interpretatio Rodriqi. ita neque Aluiscum Dianæ auctoritas. Cum Diana, inquit Aluis. de Priuil. Regul. S. 3. c. 13. n. 7. solâ sui nominis auctoritate videtur velle tollere facultatem Leon. 10. dispensandi cum illis, qui in 1. gradu affinitatis contraxerunt, &c. Non dubitabo ego longè alterius nominis & auctoritatis Rossensem sequi, seu in illo adstruendo, seu vsum licitum defendendo. Ibidem n. 5. probabiliter ait, sustineri posse Regulares absolueri & dispensare in omnibus (etiam Matrimonialibus) in quibus permittitur Episcopis. Cautelam circa hoc vide V. Matrimon. n. 285.

Missa.

95. De quolibet Sancto in Martyrologio nominarim posito Missa votiva eo die, quo est descriptus, celebrari potest.
96. Quando dua Missa in Conventibus dicenda, sicut in Ecclesijs Collegiatis.
97. Vna Missa quando dicenda sub peccato mortali in Ecclesijs Regularium, qualis, & quando mutari possit.

98. *Missa conuentualis apud nos Capucinos
prò quibus applicanda.*
99. *Missa breuis expositio, vii & vestium.*
100. *Valor seu fructus Missa est triplex. Gene-
ralis, medius, specialissimus.*
101. *Sacerdos vnicà Missa non potest satisfacere
duobus.*
102. *An subditi applicatio sit valida contra
Superioris voluntatem.*
103. *Promissio Missa offerenda quantum ob-
liget.*

Missam dici non posse nisi de Sancto,
strictim accepto nomine, hoc est, ca-
nonizato ab Ecclesia seu per immemorabile
tempus habito pro Sancto, (quo illi tan-
tùm publicus & vniuersalis conceditur cul-
tus) ex *Gl in c. Vnic. de Reliq. & Ven. SS. in*
6. tradit Gauant. in Rubr. Breuiar. Sec. 1. c. 5.
tit. 2. n. 12. negans proinde id fieri posse vni-
uersim de his, qui habentur in Martyrolo-
gio, quòd plures inter illos recenseantur, qui
tamen in rigore Sancti non sint siue canoni-
zati. Contra quem cum Quintanadu. rela-
tus à P. Gobat in *Alphabeto Sacrif. casu. 20.*
n. 342. ex Bellarm. *l. 1. de Sanct. Beat. c. 7.*
teneat SS. omnes, quorum nomina expri-
muntur in Martyrologio Romano esse verè
canonizatos, vel à Papa vel ab Episcopis,

N s con-

XCV.

*Missa con-
tina de
omnibus
sanctis et
Martyro-
logio reser-
uis dicit
potest eo
dicit, quo
positus est.*

cōsequēter infert posse quemvis Missam vōtiā pro singulis legere, & quidē ipso die, quo describuntur in Martyrologio, nisi fortè tunc occurrat festum duplex.

XCVI.
Quando
dua Missa
dicenda in
Cō-
grentibus
sicut in
Ecclesijs
collegia-
tis.

Circa Missæ celebrationem quot modis peccari contingat, cum exactè pertractet Gauantus in Commentario Missalis, eius Abbreviator Claudius Arnand, & recentiores alij, ijs idèd suppositis resolutionem duntaxat vnam vel alteram addo, quæ Regulares proximè concernunt. Vt i. Rubricam illam (quam sub mortali seruandam præterdit Gauantus p. 3. tit. 11. n. 7.) in ferijs Quadragesima, Quatuor temporū & Vigiliarū, si duplex aut semiduplex festum, vel dies octaua occurrat, in Ecclesijs Cathedralibus & Collegiatis cantantur dua Missæ &c. Regulares non comprehendere vtpotè distinctas ab illis. Clem. 1. de Celebr. Miss. §. Ne igitur. In qua Ecclesiæ Cathedrales, Regulares & Collegiatae ponuntur tanquàm membra distincta. Ex quo Peyrin. in addit. ad Constit. Pyrrhi. c. 1. n. 20. deducit, sufficere quòd in Ecclesijs Regularium dictis diebus dicatur vna Missa de Sancto, vel de feria cum commemoratione alterius, præsertim si in ijs non sint ad minus decem Sacerdotes. Si autem sint ibi decem Sacerdotes, & consuetudo sit dicendi duas Missas, cum sit conformis Missali &c.

li & laudabilis, omninò seruandam esse. 2. In dictis Ecclesijs Regularium, vbi adsunt ad minus tres Sacerdotes, quotidie est celebranda Missa sub mortali, nec possunt fratres vnius Conuentus omnes vno die ire ad dicendas Missas extra suam Ecclesiam, propriâ Ecclesiâ sine Missa, relictâ. Idem post Soar. Henriq. Rodriq. & alios. 3. Dicta Missa debet sub eodem peccato correspondere officio. Idem. Adiungit autem ex Corduba & Rodriq. posse dictam Missam omitti propter aliquam rationem v. g. si sit celebrandum pro defuncto in die depositionis suæ, vel ex tribus Sacerdotibus vnus eo die celebrare non possit. 4. Quinquàm ex probabili sententiâ, quam post Peyr. & Diam sequuntur Ballæus *V. Missa. 3. n. 11.* & Chassain. *de Priuil. p. 2. tr. 8. c. 1. prop. 1.* Missa Conuentualis posset applicari, pro quocunque voluerit Prælati, cum nec Ius Diuinum, nec Ecclesia id præcipiat, secus tamen est in nostra Capucinatorum Congregatione propter ordinationem Gen Capit. An; 1613. *ve Missa Conuentualis applicetur semper pro Vniuersis fratribus & Benefactoribus, tam viuus quàm defunctis, nullatenus verò pro aliquo particulari absque necessitate. Ad hæc Ecclesias nostras esse quasi collegiatas, ac tales esse censendas in ordine ad Rubricas Missalis, ideoque da.*

XCVII.
In Eccle-
sis Regu-
larium
quando
Gna Mis-
sa descen-
da sub pec-
cato mor-
tali.

XCVIII.
Missa con-
uentualis
apud nos
Capuci-
nos pro
quibus
applicam-
que da.

que conueniens esse, vt *Missa celebretur secundum Rubricarum Statuta*, decisum est An.
1637.

XCIX.
*Missa bre-
uis expo-
sitis, & festi-
um &c.*

Indignum valde est Sacerdote, permaximè autem Regulari, qui frequenter aded, veletiam ad exemplum S. Andreae Apostoli, omnipotenti Deo, qui vnus & verus est, immolat quotidie, non taurorum carnes, nec hircorum sanguinem, sed immaculatum agnum in altari, sacrificium maximè dignitatis, tum ratione rei oblatæ, quæ est infinitæ dignitatis, tum ratione modi offerendi in se, qui est maximè supernaturalis ac diuinus: si mysteriorum huius sacrificij modicam aut nullam callet notitiam, Vt mirum non sit, si propter ignorantiam talem tepidè ac remissa voluntate rem tantam tractando exiguum inde fructum reportemus, atque vt S. Bonauentura loquitur *opusc. de prepar. ad Missam c. 14. Ignem ponamus in sinum & non sentiamus calorem, mel in ore & nullam percipiamus dulcedinem, aut quod peius est, quod talibus pasti talia peccemus, lupi fiamus agnum comedentes, & tanquam oues pasti more leonum diripiamus*, quod arguit S. Ioan. Chrysost. *hom. 60. ad Popul. Antioch.* ed quòd fastidiosi & ex mera consuetudine mensam istam accedamus (vt ait S. Gregorius Papa *hom. 36. in Evang.*) *nescientes quid*

quid desiderare debeamus. Quis enim amare valeat, quod ignorat? Hanc ignorantiam atque teporem cum inexcusabiles faciat tanta librorum tam antiquorum quam recentiorum copia, commendabiles tamen inprimis sunt, qui hunc in finem à Sacrificantibus continuè terantur & re ipsa exerceantur tractatus tres S. Bonaventurae to. 7. parte 3. scilicet de *Preparatione ad Missam. De Instructione Sacerdotis ad se preparandum ad celebrandam Missam.* Et quod inscribitur Opusc. *Expositio Missae. Qualis etiam habetur apud Richardum de Mediam. 4. d. 13. Quasiro principali. 4. q. 4.* quam propter brevitatem & accuratum exponendi modum hùc referre, non ingratum Lectori fore, iudico. Est autem talis;

illa, quae requiruntur ad celebrationem Missae, representant nostrae Redemptionis Mysterium; quod in Incarnatione fuit inchoatum; in Natiuitate & praedicatione promotum; in Passione completum; in Resurrectione declaratum; & ideo quaedam representant pertinentia ad Incarnationem; quaedam ad Natiuitatem, quaedam ad Christi praedicationem; quaedam pertinentia ad Passionem; quaedam ad Resurrectionem. Sacerdotis autem calceatio Incarnationis est representatio. In Persona enim filij Dei dicitur in psalmo: In Idumæam extendam calceamentum, id est, humanam naturam quã assu-

assumam. Vnde Sacerdos cum Christum repræ-
 sentet, Missam nō debet dicere discalceatus, Ami-
 ctus in capite representat Diuinitatē amictū hu-
 manitate: Caput enim Christi Deus est. Alba
 nouitatem vitæ significat, quā Christus habuit &
 docuit & tribuit in Baptismo. Zona Christi in-
 stitiam, iuxta illud Isa. 11, Erit iustitia cingu-
 lum lumborum eius. Manipulus postus in le-
 uā significat, quod Christus in via brauium obti-
 nebat; per manipulum enim brauium designatur,
 iuxta illud psal. venient cum exultatione por-
 tantes manipulos suos, Per leuam vitæ pra-
 sēs intelligitur, Stola, quæ collo Sacerdotis in-
 duit, obediētiam significat: quā Christus propter sa-
 lutē humani generis subijt factus obediens vsq; ad
 mortem. Casula, quæ alijs vestimentis supponi-
 tur, Christi charitatem significat, quæ omnes
 alias virtutes excellit. Introitus Sacerdotis ad
 altare aduentum Christi significat: & introitus
 Missæ desiderium aduentus eius significat, & ideo
 in Missa solenni non debet intrare Sacerdos quo-
 usque inceptus sit introitus Missæ: quia ante fuit
 Christus desideratus quā venires: & quia in
 aduentu Christi fuit tempus misericordiae, ideo
 post introitum subiungit Kyrie eleison, quod
 interpretatur Domine miserere: quod nouies
 dicitur computando ter quod dicitur Christe
 eleison, vt per misericordiam Christi nouem
 associemur ordinibus Angelorum. Post hoc sub-
 iungit:

*iungit: Gloria in excelsis Deo: ad represen-
tandum hymnum, quem Angeli Pastoribus nato
Domino cecinerunt: quem Sacerdos inchoat,
quia angelum magni consilij representat, & cho-
rus concinendo prosequitur: quia subito facta fuit
cum Angelo multitudo militiae caelestis lau-
dantiū & dicentiū, &c. Orationes autem quae
subsequuntur, representant orationes quas Chri-
stus. post suā Natiuitatē fecit pro populo. Epistola,
quae praemittitur Evangelio, legem significat, quae
gratiam praecurrit, seu praecursoris Christi pra-
dicationem. Graduale lamentum penitentiae
significat, quia Ioannes penitentiam predicabat,
& quia post luctum sequitur consolatio, iuxta il-
lud Matth. 5. Beati qui lugent, quoniam ipsi
consolabuntur: ideo post Graduale canitur al-
leluia, quod significat ineffabile gaudium Ange-
lorum & hominum in aeterna felicitate Deum
laudantium. Diaconus suscipiens codicem Euan-
gelij benedictionem à Sacerdote postulat, ad sig-
nificandum, quod nullus dicitur predicare, nisi
mittatur. Evangelij enim lectio predicatio-
nem significat, & dicitur legi in loco magis emi-
nenti quàm Epistola, iuxta illud: Super montē
excelsū ascende tu, qui euangelizas Syon:
& ad designandum excellentiam legis gratiae su-
per legem scriptam: & haec legens Euangelium
faciem versam ad Aquilonem ad significandum
predicationem Christi esse contra illum, qui di-
xit:*

xix; Ponam sedem meam ad Aquilonem, & ero similis Altissimo. Et quia corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem: ut ostendat Ecclesia, quod qui Euangelij verbum corde recipit, mox post Euangelium fidei symbolum ore decantat, quod tamen sacerdos incipit, ut significet, quod Christus ore proprio Christianam fidem docuit. Offertorium, quod cantatur, significat sacerdotem oblaturum sacrificium laudis, qui antequam dicat: Oremus, præmittit: Dominus vobiscum, ad significandum, quia nisi Dominus sit nobiscum ad salutem nostram orare non possumus. Silentium autem quod sequitur, representat illud tempus, quo Christus non ambulabat palam inter Iudeos, cum eum interficere cogitarent: quia tamen appropinquante die Passionis Iesus iterum in publicum ambulavit, ad hoc significandum exclamat sacerdos: Per omnia sæcula sæculorū. Præfatio autem est quaedam gratiarum actio & diuina laudis confessio representans illam gratiarum actionem, quam Sancti reddunt Christo in celo, & laudem quā laudatus fuit in conuiuio, in quo Maria vnxit eum vnguento. Sanctus, representat laudem, quam sibi cecinerunt pueri Hebræorum Dominica in ramis palmarum ad significandum autem quod Pater tradidit Christum morti ex dono, id est, ex mera gratia. Iudas pro munere pecuniæ, & quod ipse Christus fuit sacrificium illi.

*illibatum: Sacerdos facit tres Cruces super obla-
ta, vnam cum dicit: hæc dona, aliam cum di-
cit: hæc munera, aliam cum dicit: hæc sancta
sacrificia illibata; & quia illa venditio fuit
maledicta, proscripta, irrationabilis & deres-
tabilis, ad hoc significandum dicit Sacerdos in Ca-
none: hanc oblationem facere digneris be-
nedictam, adscriptam, ratam, rationabilem
& acceptabilem. De consecratione Corporis &
Sanguinis superius satis dictum est. Eleuatio
Corporis Christi representat eleuationem Christi
in Cruce; demissio: depositionem eius de Cruce;
positio super pallam: inuolutionem eius in syndo-
ne munda, palla enim syndonem representat; &
ideo dicitur de Consecr. d. 1. Consulto consti-
tuimus, vt Sacrificium Altaris non in serico
panno aut intincto quisquam celebrare præ-
sumat, sed in puro linteo ab Episcopo con-
secrato terreno, id est, lino procreato atque
contexto, sicut Corpus Domini nostri Iesu
Christi in Syndone linea munda sepultum
fuit. Cum autem Sacerdos dicit: Nobis quo-
que peccatoribus, representat contritionem &
confessionem latronis alterum increpantis & di-
centis: Nos quidem digna factis recipimus
&c. & misericordiam petentis, etiam quod Cen-
turio, & qui cum eo erant, reuertebantur percu-
tientes pectora sua. Exclamatio autem Sacerdotis
voce elata: Pater noster qui es in calis: est re-
ductio*

O

ductio

ductio ad memoriam illius clamoris, quem emisit Christus in hora mortis dicens: Pater in manus tuas commendo Spiritum meum. Altare crucem significat; Calix Sepulchrū: Patena lapidem, quo sepulchrum fuit clausum. Cum autem dicit Sacerdos: Pax Domini sit semper vobiscum; insinuat quod vna Sabbatorum fuerit Iesus in medio Discipulorum, & dixit eis: Pax vobis; & quia tunc eis dedit potestatem remittendi peccata, & ideo chorus exclamat: Agnus Dei qui tollis peccata mūdi &c. quod ter repetitur ad significandum quod petimus nobis remitti peccata cogitationis, locutionis, & operationis, per quorum remissionem veniemus ad aeternam pacem. Representatio ergo qua est per cantum: Agnus Dei, pertinet ad Resurrectionis gaudium, Postcommunio etiam Apostolorum gaudium de Christi Resurrectione significat. Ite missa est; representat illud quod dictum est Discipulis statim post Ascensionem Christi in caelum; scilicet, hic Iesus qui assumptus est à vobis in caelum &c. Chorus autem responder: Deo gratias, representat Apostolos regressos in Ierusalem cum gaudio magno vnanimiter perseverantes in Oratione, & quod pro beneficio Redemptionis nostrae, cuius mysterium, vt dictum est, representatur in Missa, debemus esse in continua gratiarum oratione.

Hic

Hic nota communem doctrinam de triplici valore seu fructu Missæ. Primus dicitur *Generalis*, quem Ecclesia intendit applicari, quibuscumque fidelibus, tam vivis quàm defunctis, siue præsentibus sint, siue absentibus. Alter est *specialis* & proprius ipsius Sacerdotis. Tertius est *medius*, quem alij vocant specialem, qui competit ijs, pro quibus Sacerdos intendit Sacrificium specialiter offerre & applicare iuxta praxin Ecclesiæ.

Valor primus, est, quatenus continet Christum, sit infiniti valoris, quatenus tamen offertur à Sacerdote, intensivè simpliciter finitus est, maior vel minor iuxta Christi determinationem, Intentionem Ecclesiæ, & propriam cuiusque cooperationem ad Sacrificium. Dico, *intensivè*; nam *extensivè* manet infinitus, hoc est, non tot prodest, quin possit prodesse pluribus; ne sequatur Christianos detrimentum pati ex generali applicatione sacrificij, crescente Christianorum numero, quibus Ecclesia intendit sacrificium secundùm ipsius generalem valorem applicari. Valor *specialis* seu *medius*, est simpliciter finitus, tam quoad meritum, quàm satisfactionem, correspondens oblationi Sacerdotis, quem potest applicare tam sibi quàm alijs, qui si pluribus applicetur, dividitur in singulos, secundùm proportionem determi-

C.
Valor seu
fructus
Missæ tri-
plex.

Genera-
lis.

Medius.

nam à Christo. Præciso merito & satisfactione dici potest infiniti valoris quoad impetrationem, quatenus Deus intuitu Sacrificij, potest plura & plura concedere, non tam vni, quàm pluribus, cum impetratio innitatur solum Diuinæ Misericordiæ. Respectu quoque offerentium, sacrificiũ videtur esse valoris infiniti syncategorematicè & extensiuè, ita vt non minuat quatenus cum Sacerdote offerunt & suo modo concurrunt ad oblationem & sacrificium plures & plures in infinitum; Similiter valor, quem

Specialissimus.

CI.
Sacerdos
Vnica Missa non potest satisfacere duobus.

CII.
An subditi applicatio sit valida a contra Superioris voluntatem.

alij vocant specialissimum, qui Sacerdoti offerenti competit, finitus & limitatus est, alteri neutrquam applicabilis, cum talis effectus ex opere operantis sit beneficium proprium & personale, quod in alterum transferri nequit, & ideo sacerdos satisfacere minimè potest vnica Missa duobus, applicando vni valorem medium, alteri specialem, qui sibi competit, eaque propter duplicem accipere elemosynam seu stipendium, de quo extat Decretum Urbani 8. de Ce-
lebrat. Missa.

Petes, si Sacerdos subditus contra Superioris voluntatè, alteri suam Missam applicet, applicatio sit valida? Multi negant, verosimilius alij affirmant, tamen si subditus contra obedientiam faciat, cum tota applicatio, si-
cut

cut & consecratio pendeat ex libera celebrantis intentione, vt pluribus allegatis docet P. Gesuald. *Theol. Mor. de Missæ Sacrificio. tr. 1. c. 4. n. 41.*

Petes iterum; an quando quis absque stipendio promittit alicui Missam se pro illo oblaturum, teneatur eam offerre? Diana cum alijs multis *tr. 17. Res. 9.* vt refert Peyrin. *in Addit. ad Constit. Pyrihi n. 28.* negat teneri nisi ex quadam decencia, etiamsi quis promittendo habuerit animum sese obligandi, quod omisso Sacri ex liberalitate promissi, non sit in genere damnorum spiritualium, quod possit constituere peccatum mortale, Si tamen promittat Sacrum ad soluendum gratitudinis debitum, putat Trimarchi, *ibid. relatus*, quod celebrare teneatur, nam tunc iustitiæ & naturalis debiti est talis promissio, non simplicis liberalitatis.

CIII.
*Promissio
Missæ of-
ferenda
quantiuam
obliget.*

Nouitius.

104. *Visitor Prouinciæ ex commissione Prouincialis, quando possit Nouitios recipere.*
105. *Habitu donatus sine Prouincialis ordine non gaudet tempore in Nouitiatu transacto.*

O3

106. Quo-

106. *Quomodo cum Nouitio actu qui in alia Prouincia fuit Nouitius procedendum.*

CIV.
Visitor Prouincia ex commissione Prouincialis quando possit Nouitios recipere.

CV.
Habitu donatus sine Prouincialis ordine non gaudet tempore in Nouitiatu tractato.

CVI.
Quomodo sum Nouitio qui in alia Prouincia fuit Nouitius procedendū.

AD n. 313. Declarauit Capitulum Gen. An. 1656. *Visitator Prouincia ex commissione Prouincialis, his verbis: Do tibi omnem potestatem; non posse tamen recipere Nouitios, nisi ex commissione aliter possit colligi.*

Ad n. 317. *Ad Ordinem si quis acceptatus fuit & Religionis habitu indutus ab aliquo Magistro Nouitiorum, putante litteras oblatas à recipiendo, satis ostendere Prouincialis ordinem; adueniente Prouinciali, qui hoc non intendebat, etsi ei Nouitius placeat & ratificet factum, tempore tamen iam tractato in Nouitiatu gaudere non potest, sed in ipso ratificationis Prouincialis instanti incipit annus Probationis. Tunc enim incipit, quando Nouitius indutur ab habente facultatem. Decisum in Cap. Gen. An. 1637. ex Rodriq. to. 3. qq. Reg. q. 17. a. 12.*

Ad n. 318. *si Nouitius qui in aliqua Prouincia habitum Religionis assumpsit, dignoscatur in alia Prouincia fuisse Nouitius, non debet habitum Religionis statim exui, sed inquiri, quam causam de Nouitiatu abierit. Decis. An. 1643. De hoc vide Constit. c. 2. condit. 6.*

Officium Diuinum.

107. *Laus & utilitas Psalmodie.*

108. *Eius*

108. *Eius origo.*
 109. *Quale officium diuinum à Religiosis dicendum maxime à filijs S. P. N. Francisci.*
 110. *Cantus Capucinatorum flebilis.*
 111. *Capucinatorum Congregatio quotidie recitat Officium B. V. MARIE.*
 112. *Vsushic obseruandus, qui miraculis comprobatur.*

Religiosi, sicut à Religione statum, officium & appellationem habent, Cultui Diuino cæteris Christianis astrictius obligati per votum peculiare; ita *Psalmodia*, inquam, Religionis, omnium virtutum moralium præstantissimæ actiones, tam interiores, scilicet Oratio ac Deuotio, quàm exteriores, nempè adoratio, sacrificium, votum, iuramentum, adiuratio, laus seu cantus, simul omnes vnà cõcurrunt, semper aded fuerunt addicti, vt illi potiores diei noctisque portiones impenderent. Quàm in vsu fuerit antiquis Anachoretis, liquet ex responso Arsenij, cuiusdam Iuueni Monacho, dato (cuius meminit P. Chassa, Reg. Priuil. p. 2. tr. 8. c. 4. prop. 3.) *Continuis, ait, 42. annis in hoc eremitorio vitam duxi, in quo non vidi Monachum, nequidem buccellam audentem eâ die comedere, qui choro cantandis psalmis non interfuisset.* Distinctiùs nos do-

CVII,
Lexus &
Scilicet
Psalmos
disa.

cet S. Basilius M. singularis quoque Religionis Institutor sanctissimus, quem, quia specificè rationem horarum canonicarum nostris adhuc temporibus vſitaram enarrat, audire non pigeat. Sic ergo loquitur in Regulis fuſius diſputatis;

Quanquàm aſidue, atque ad eò omnibus momentis adhiberi oportere gratiarum actionem, & lex ipſa præcepit, & eam vita noſtra neceſſariam eſſe, cum naturâ, cum ratione docuimus, non propterea tamen illa ſtatim temporibus præſcriptæ orationes negligenda veniunt, quas obſeruari in Conuentibus ſolenne eſt & quotidianum. Siquidem ea de re à nobis neceſſario huiſmodi tempora delecta ſunt, quod in eorum ſingulis, peculiariſ quadam Dei in nos beneficio-rũ eſt commemoratio. Ac Matutinũ quidẽ, vt primi animi ac mentis noſtra motus confeſtrentur Deo, neque vllius rei cura ante aditum ad nos demus, quàm nos in cogitatione de Deo oblectauerimus, ſicut ſcriptum eſt psal. 76. Memot fui Dei, & delectatus ſum. Neque corpus prius ad functionem muneris alicuius moueamus, quàm illud fecerimus, quod dictum eſt psal. 5. Orabo ad te Domine; mane exaudies vocem meam. Mane adſtabo tibi. Tertia verò hora, vt in ea ad orationem ſurgatur, fratresque omnes in vnum congregentur, licet in diuerſis locis, alijs in alijs operibus ſint

sunt occupati: idque ea re, ut admoniti doni spiritus, quod circiter hanc ipsam horam Apostolis datum fuit, vno eodemque animo cuncti illi venerentur, ab eoque petant, ut & ipsi digni sint, qui sanctificationem suscipiant: simulque ut salutaris sibi doctrina & recti itineris dux esse, & auctor velit, illumque imitantes, qui dixit psal. 50. Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innoua in visceribus meis. Ne proicias me a facie tua, & spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Redde mihi letitiam salutaris tui, & spiritu principali confirma me. Et alio in loco psal. 142. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam, atque ita denuo ad intermissa opera redeatur. Quod si fors aliquos, vel propter operum, vel propter locorum naturam eo tempore abesse longius contigerit, quam ut vna cum reliquis praesto esse possint, ubiunque fuerint, ea necessarii ibi exequi debent, quae communiter statuta sunt, nihil hesitantes omnino. Quia ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, inquit Dominus Matth. 18. ibi in medio eorum sum. Porro Sexta hora, Sanctorum exemplo, necessariam esse orationem iudicauimus, apud quos est psal. 54. Vesperum & mane & meridie narrabo & annuntiabo & exaudiet vocem meam; In qua quidem ut liberemur ab incursum & daemone meridiano, nonagesimus etiam psal-

O s

mus

mus recitetur. De Nona verò, quòd ea ad orationem nobis necessaria sit, id Apostoli ipsi declarauerunt in actis, in quibus est, quòd Petrus & Ioannes ascende bant in templum ad horam orationis nonam. Completo, verò iam die, pro his omnibus, qua in eo data nobis fuerint, felicitate nobis euenerint, gratiarum actio succedat: eorumque qua vel per consensum, aut secus contra animi sententiam pratermissa sint, confessio: ac sicubi latens delictum aliquod admissum fuerit verbis operibusue, aut etiam corde, pro his omnibus oratione adhibita veniam nobis à Deo comprecabimur. Siquidem ad similia peccata iterum euitanda, valde vilis est prateritorum consideratio. Idcirco David dicit psal. 90. Quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini. Tum autem primis iam se noctis intendentibus tenebris, sequetur petitio, vt quies, quam sumus capturi, inoffensa, & ab omni perturbacione ac vitio libera sit. qua hora etiam necessario nonagesimus recitari psalmus debet. De tempore autem dimidia noctis quod id ad orationem necessarium sit, traditum nobis est à Paulo & Sila in actis. Scriptum est enim sic: Circiter autem mediam noctem Paulus & Silas laudabant Deum. Atque hoc quidem etiam Concensor psalmodum confirmat, sic dicens psal. 118. Media nocte surgebam ad confitendum tibi super iudicia iustificacionis

is tuæ. Post anteuertendum diluculum est & orationem surgendum, cauendumque ne dies in lectulo dormientes opprimat; & ille imitandus, qui dixit: Præuenerunt oculi mei diluculum, ut meditarer eloquia tua. Porro ex omnibus, quæ diximus, statis temporibus, nullum ab ijs prætermitti debet, quorum vitæ propositum est, ut quæ acturi sunt, omnia ad laudem Dei & Christi eius referant. Atque utilis etiam, meo quidem iudicio, hæc in orationibus & psalmodiarum decantationibus, quæ certis temporibus fiunt, diuersitas est atque varietas, ob eam causam, quod in perpetua similitudine & equalitate rerum, animo, nescio quo modo, torpescit quedam plerunque oboritur atque radium, eaque aliud agens, ad futiles & vagas cogitationes aberrat: In vicissitudine autem varietateque, cum psalmodia, tum singularum horarum orationis & studium ipsum renouatur, & attentio instauratur.

Psalmodiæ originem memorat Socrates
lib. 6. c. 36. in hislo. Tripart. l. 10. c. 9. his
verbis: Dicendum autem & hoc, vnde consue-
tudo responsoriorum hymnorum, in Ecclesia, ini-
tium capit. Ignatius Anthiochiæ Syriæ tertius ab
Apostolo Petro Episcopus, vna cum Apostolis ali-
quando conuersatus, visionem Angelorum per re-
sponsorios hymnos S. Triadem laudantium vidit,
& modum visionis Anthiochiensæ Ecclesiæ tradidit.
vnde

CVIII.

Eius ori-
gō.

CIX.

Quale of-
ficiū di-
uinum à
Religijs
discendū
maximè
à filijs
S. P. N.
Frācis̄ci.

vnde & ad omnes Ecclesias ista traditio manauit.
Hæc ille. Hinc ergo ad omnes Ecclesia
psallendi ritus transijt, non tamen sine va-
rietate, cum singulæ pro sua deuotione ve-
libitu diuinum officium ordinarent, adden-
do, immutando, &c. donec Tridentinum
Concilium, decreto suo executioni, per Pi-
um 5. mandato, vniformitatem in Psalmi-
dia, & in diuinis officijs recitandis & agen-
dis; non tamen in cantu, aut in cantandi
modo induxit. Religiosis, quorum Institu-
tores similiter, pro suo quisque intento, of-
ficia peculiaria præscriperant, inueteratum
illud (spacio 200. annorum) ius dicendi &
psallēdi suum officium, eatenus permisit, vt
liberum tamen faceret, eo relicto, assumen-
di Romanum. Seraphicus Noster Patriar-
cha statim ab initio fundatæ Religionis in
Regulâ suis præcepit, vt faciant officium Diui-
num secundum ordinem S. Romana (vniuersalis)
Ecclesie, excepto (ait) Psalterio. Eo quod in
ipsa Romana Ecclesia Patriarchali S. Petri in
Vaticano, alterius Interpretationis Psalterij
vlus sit, nimirum 70. Interpretum, quod nõ
communicatur Ecclesijs alijs per orbem.
Cur autem S. P. officium Romanum elegerit:
Respõdet S. Bonauentura in c. 3. Reg. Quia
operabat (inquit) S. Franciscus Romana Eccle-
sia vestigijs Religionem suam pro viribus copula-

sciens eam immediatè subesse caelesti Curie,
ab ipso Domino fuisse institutam, & à SS. Pa-
tribus gubernatam, qui habentes sapientiam &
auctoria mittere toti mundo: secundum tamen of-
ficium illud prolixum laudauerunt altissimum

Ad Cantum quod attinet: Hunc, ait no-
ter Annalista ad an: Christi 1529. n. 77. ex
eruetusto Anachoretarum vsu, antiqui illi Reli-
gionis nostræ (Capucinatorum) Patres, psallen-
tium haud immerito sibi vindicare visi sunt,
et humilis ac flebilis cantus, qualis huiusce Reli-
gionis status sit; quam videlicet humilis, ac pœ-
nitentia plenus, indicaret. Cum enim (teste Hie-
ronymo) Monachorum officium sit, propria atq;
aliena peccata plangere. Nobis, quibus plangen-
tium munus incumbit, an non flebiles potius vo-
ces depromere, quàm latos concentus edere, con-
sentaneum erit? Hæc P. Bouerius, qui porrò
hunc psallendi modum, vnisonum, & can-
tus expertem, olim Primævæ Ecclesiæ com-
munem fuisse probat ex S. Ildor. de offic. lib.
5. c. 5. Io. Cass. Instit. l. 2. c. 5. S. Aug. Con-
fess. l. 10. c. 33. S. Iustin. Mart. q. 7. S. Io. Chryf.
in c. 1. Tim. c. 4. & Hom. de mont. c. 5. Reuel. S.
Brig. c. 6. Cui Psallendi modo non incon-
uenienter accommodari potest, quod scri-
bit Ammalarius de Eccles. offic. l. 3. c. 3. dum
sic fatur, *Nostri Cantores non tenent Cymbala,
neque*

CX.
Cantus
Capuci-
norū fle-
bilis.

neque lyram, neq³ citharam manibus, neque cetera genera Musicorum; sed corde, quanto cordi maius est corpore, tanto deuotius exhibetur, quod per cor fit, quam per corpus. Ipsi Cantores sunt tuba, ipsi psalterium, ipsi Cithara, ipsi tympanum, ipsi Chorus, ipsi corda, ipsi Cymbalum, ipsi Cymbala &c.

CXI.

Capucini-
norum Con-
gregatio
quotidie
recitat
Officium
B. V. M.
ria.

Vsum habet nostra Capucinorum Congregatio, præter Diuinum officium ordinarium, recitandi quotidie Gloriosissimæ Cælorum Reginae Officium paruum, in honorem eiusdem, pientissimi Pontificis Pij 5. autoritate ad finem Breuiarij Romani, & aliàs separatim editum; quæ deuotio ne per consuetudinem tepescat, sed magis magisque augeatur, subnecto hîc quæ Religiosissimus Cardinalis D. Petrus Damiani propterea scribit lectu dignissima.

CXII.

Ratio, cur
id quoti-
die reci-
tandum,
quod Iesus
etiam mi-
raculis
compro-
batur.

DE B. MARIE VIRGINIS
OFFICIO.

D. Petrus Damiani tom. I.
Epist. 29. Epist. 32. & Opusc.

De Horis Canonicis.

Cum in Psalmodia studijs, & diuini laudibus te vigilanter exerceas, hortor Venerari-

de frater & moneo, ut quotidianum quoque B. Maria semper Virginis officium non omittas, Dignum quippe est, ut quae laudum praeconia meretur ab Angelis, obsequijs etiam frequenterur humanis, eique post Deum, totus Orbu exhibeat laudem, per quam suscepit propriae salutis auctoritatem. Optima sane spes est, apud eam habere confugium, quae scilicet inter omnes caelestis curiae Senatores, impetrandi apud Deum primum obtinet locum. Nempe Sororis mea filius Damianus, religiosa videlicet Indolis adolescens, dum haec coram eo scriberem, retulit, quod apud Gallias in litterarum studijs constitutus famam vulgante cognouit. Clericus quidam Neuernensis Ecclesiae morbo depressus elanguit, iam iamque superexcrecente molestia, moribundus ad extrema peruenit, Hic plane regulam sibi sanctae seruitutis indixerat, ut B. Dei Genitrici quotidiana per singulas horas laudum vota persolueret: cumq; de vita illius iam nemo panem consideret, & velut egressurus in eius pectore spiritus anxie palpitaret, ecce gloriosa Mater Dei sibi visibiliter astitit, & sacri vberis papilla lac exprimens, eius labijs infillauit, & diuinae virtutis antidoto protinus ille resumptis viribus ex infirmitate conualuit, & mox Clericalibus ornamentis indutus, Ecclesiam adiit, seorsaque choro psallentium fratrum laetus interserens, mirum videntibus spectaculum praebuit. Dicitur etiam quod adhuc tunc in labijs eius quaedam

dam lactis videbantur vestigia. *Que autem verba B. Virgo protulerit, quamvis mihi recunque dicantur, quia certus non sum, non adhibeo fidem: quoniam in veritatis lineam vel leuiter impingere pertimesco: quamvis per hoc conijci possit, quoniam ysdem labijs, quibus eam ille laudauit & coluit, gloriosa Virgo lac salutis immulsit: vt per illud corporis membrum, quo sibi venerabilis Clericus laudis obrulerat gloriam, congrua vicissitudine recuperanda salutis sua perciperet medicinam.*

Dicam & aliud, quod in monasterio B. Vincentij, non procul à monte qui dicitur Petra peratusa, contigit. Statutum erat, atque iam per triennium ferè seruatum, vt cum horis canonicis quotidie B. Maria semper Virginis officia dicerentur. Erat autem inter eos Gozo habitus Monachus, reprobæ quidem vitæ sed dicacis & accuratæ satundiæ. Hic cepit conqueri, satis superque sufficere, quod S. precipit Benedictus, ne noua ad inuentionis pondus debere superponi, nec nos esse antiquis Patribus Sanctiores, qui videlicet hæc superstitiosa ac superuacua iudicantes, psallendi nobis metam, omnemque viuendi regulam præfixerunt: hæc sanè nos debere esse contentos, ne ab illa incautius declinantes, per fractus & inuia ducamur erronei. Quid plura? Contra Reginam mundi preliari visus est & cōfecit: ad hoc nimirum fratres versuta machinatione

dione pellexit, vt solitas B Maria laudes vlti-
 rius non offerrent. Sed ò Diuinum iudicium a-
 stra prauitatis intuitu non dormitans! Mox enim
 aduersus præfatum Monasterium tot aduersita-
 rum grandines, tot vndique bellorum atque cõ-
 flictuum exorta sunt tempestates, vt ipsis quori-
 die Monachis minaces gladij, necis exitium in-
 tentarent. Fiunt vndique depraedationes, atque
 rapinae, conflagantur cum segetibus arca, fami-
 liares ac serui sancti loci crudeliter trucidantur,
 & non iam imago mortis, sed mors ipsa grassa-
 tur: adè vt cederet iam Monachos viuere, dum
 nequaquam possent in procinctu certaminis, ami-
 cum quieti, suae professionis officium custodire. Nò
 paruis expensis ad Teutonum partes Imperator
 expeditur, pragmatica sanctiones cum signis Im-
 perialibus aduehantur, sed tantundem est. In
 omnibus quippè studijs non fructus, sed labor su-
 peruacuus. Vndè cum ego petitione fratrum se-
 pè pulsarer, quatenus sequester accederem, & si
 possibile esset, pacis inter eos fœdera continuarem:
 hac rogantibus voce respondi: Christus, inquam,
 est Pax nostra, de quo etiam de Virgine recens
 nato, Angelicus dictum est Luc. 2. Gloria in ex-
 celsis Deo & in terra pax. Quia ergo Matrem ve-
 ra pacis de suo Monasterio proiecerint, dignum
 est, vt inquietis calamitatum, tribulationumque
 procellis atque turbinationibus, fratres illi hæc, que
 lectorem diutius procrabam, fratres illi hæc, que
 dixeram,

P

dixeram,

dixeram, non dubijs erumpentibus signis, vera
 probantes, in arcto siti, tandem ad cor redeunt,
 pavimento se humiliter sternunt, ac percepta pe-
 nitentiâ, nunquam se de cetero neglecturos soli-
 ta Dei Genitricis præconia vnanimiter pollicen-
 tur. Mox itaque ut fatear, ita post duriscos atque
 tonitrua, tanta calè serenitas redijt, ut ex tunc
 vsque hodiè fratres iucunda pacis otio perfruan-
 tur: ac de Scyllæ voragine se delatos ad portum,
 gubernante filio Virginis, gratulentur. Impletum
 ergo est, quod per Prophetam dicitur Mal. 3, Re-
 uertimini ad me, & ego reuertar ad vos, di-
 cit Dominus. Qui ergo faciliè Seniorum suorum
 Statuta conuellunt, ista considerent: & ne diuini
 furoris super eos gladius veniat, non sine causa
 formident.

Clericus etiam quidam multis erat peccatis
 obnoxius, & præcipuè carnalis illecebra favori-
 bus inquinatus: qui tandem languore correptus,
 atque ad extrema perueniens, tremefactis
 visceribus expauescere & accusante conscientia,
 diuinum capit iudicium medullitè formidare:
 cumque spem in se nullius boni operis inueniret,
 totum se protinus ad postulandum B. Mariæ sem-
 per Virginis auxilium contulit, & sub eius
 patrociniū importunâ cordis anxietate
 confugit, huiusmodi ferè verbis insistens:
 non ignoro, inquit, ô Beata Regina Mun-
 di, quia te in multis offendi, & castitatis
 atque

atque virginitatis, cuius tu Mater es, ego
 in meo corpore signaculum violavi; innu-
 meris etiam peccatorum sordibus involu-
 tus sum, nec dignus inuenior, Te totius
 munditiæ Principem, inuocare pollutis la-
 bijs: Veruntamen, ô Ianua cœli, fenestra
 paradisi, vera Mater Dei & hominis, Tu
 mihi testis es, quia septies in die laudem
 dixi Tibi, & quamuis peccator, quamuis
 indignus, omnibus tamen Canonicis horis
 Tuæ laudis obsequium non fraudavi. Cum-
 que huiusmodi verba Clericus protulisset, decum-
 benti postmodum piissima Dei Genitrix astiuit, &
 blandè consolata, peccata sibi met dimissa ex lar-
 gitate diuina misericordia nunciauit. Quod ta-
 men nos trepidando proferimus, quia verū iuxta
 relationis fidem verè contigerit, ignoramus. Hoc
 tamen proculdubio nouimus, quia quisquis quo-
 tidiana prædictis horis officia in eius laudibus fre-
 quentare studuerit, Adiutricem sibi met, ac pa-
 trocinaturam ipsius ludicis Matrem in diene-
 cessitate acquirat. Hanc igitur rudem Scriptiun-
 culam & incultam, Dilectissime sepius iterando
 percurrere & nō qualiter, sed quid dicatur, atten-
 de: imò vt ita loquat, non verbo, culmo, vel folijs,
 sed medullâ potiùs intelligentiæ delectare. Præ-
 dictam horarum obedientiam Deo iugiter exhi-
 be, in reliquis etiam te sanctæ conuersationis, stu-
 dijs vigilanter exerce, quatenus si nunc sub leui

iugo eius tanquam seruus cernicem cordis attri-
ueris, inter filios postmodū hereditariū super-
funiculam cum gloria sortiaris.

Prælatus.

113. Maior est auctoritas Capituli Generalis,
quàm Ministri Generalis.
114. Veniales defectus quando Superior tene-
tur sub peccato mortali tollere.

CXIII. *Maior est auctoritas Capituli Generalis quam Ministri Generalis. Capituli Provincialis quàm Provincialis Ministri.*

AD n. 392. Dubitatur, cuius maior sit auctoritas, Ministri Generalis? an Capituli? Resp. Capituli Generalis, cum istud celebretur vi Regulæ pro communi Religionis bono, cuius proinde statuta si Generalis infringere velit, in ipsam Regulam peccare censetur dantem auctoritatem Capitulo Generali, maximè si fuerit per Papam approbatum, vel talium statutorum mutatio non est relicta Generali arbitrio. Idem dicendum est de Provinciali Capitulo, quoad Ministrum Provinciale. Quodsi Provinciali Capitulo præsideat, Superior Minister Generalis, acta illius infringere non queunt per Capitulum Provinciale sine eius auctoritate, cum Inferiorum auctoritate contra Superiorem prævalere non debeat. Caterum etsi Capitulum Provinciale prævaleat auctoritati Ministri Provincialis

cialis, alij tamen fratres & tota infimul Prouincia non sunt maioris Potestatis, quàm Minister Prouincialis, nisi, vt dictum, sint in Capitulo Prouinciali. Guardianus verò est maior toto Conuentu etiam Capitulariter congregato, quia non habet potestatem à conuentu, sed à Capitulo Prouinciali. Et conuentus prædictus non habet talem auctoritatem à Capitulo super eum; sed si inutilis probatur, per Prouincialem statim poterit absolui. Et idè qui voluerit sustinere & pertinaciter asserere Communitatem conuentus congregatam, esse maiorem suo Guardianiano, tanquàm subuersor sanctæ obedientiæ & errans; secundùm antiqua Ordinis Statuta incarcerari debet, iuxta tradita P. Politij in c. 8. Regula. n. 22.

Ad n. 394. Vide Dianam super his p. 3. tr. 2. Ref. 117. cum Cotonio Celeber. Controu. l. 4. controu. 9. c. 1. n. 23.

Ad n. 395. Id ipsum stylo seuero peracriter vrget noster P. Hyacinthus Casal. tr. de Paupertate Religiosa. In Prefat. vbi, sciunt, inquit, Superiores sub peccato mortali, etiam cū propria vita periculo teneri se, non tantùm lethales culpas suorum corrigere, sed etiam quantum possunt, eos abusus tollere, qui, licet in singulis sint tantùm veniales, Regularem tamen Disciplinam eneruant, spirituales suorum profectum

CXIV.

Veniales defectus quando Superior sub peccato mortali reueratur tollere.

fectum impediunt, & ad eorum ruinam, totius scilicet
Disciplina relaxatorem sensim disponunt: neque
iplos defectus à se obseruatos, vel ab alijs sibi de-
nuntiatos, solum teneri reprehendere & corrige-
re; verum etiam vi officij sui obligari, in suorum
subditorum vitam & conversationem curiose in-
quirere quo spirituali eorum necessitati exactius
possint subuenire &c. Plura huius generis vi-
deantur penes eundem & quos ibidem allegat,
S. Thom. 2. 2. q. 33. a. 2. Sot. Nau Bannes &
alios. Nec non dicta superius V. Guardianus.

Priuegium

215. Possunt à nostris Superioribus localibus
aliquando vocari saculares Sacerdotes appro-
bati ab Ordinario ad audiendas confessiones in
nostris Ecclesijs.

Reuocatio oraculorum viua vocis Capuci-
nos non affuit.

CXV.

Possunt à
nostris Su-
perioribus
localibus
aliquan-
do vocari
Saculares
Sacerdo-
tes appro-
bati ab
Ordinario
ad audiē-
das Con-
fessiones
in Eccle-
sijs nostris.

AD N. 413. Quoniam in quibusdam Ec-
clesijs nostris ad obtinendas Indulgentias
Portiunculae, quadraginta horarum &c.
tantus solet esse Pœnitentium concursus, vt
Confessores nostri ijs audiendis nullatenus
sufficiant, dubitatum fuit non sine causa,
num locorum nostorum Superiores in au-
xilium possint assumere Presbyteros Sacula-
res, quandoquidem ipsi quoque Curati ex-
tra suæ Parochiæ districtum nullam habeant
absoluendi potestatem, nisi proprios Paro-
chianos, & ex alia parte nos nudum habentes
Sacramenti

Sacramenti Pœnitentiæ Ministerium, facultatem eiusmodi nobis delegatam, amplius subdelegare non possumus. Respondetur tamen posse Superiores nostros locales in auxilium assumere Sæculares quoque alias ad confessiones Sæcularium ab Ordinario in forma Tridentina approbatos, quotquot necessarij fuerint, per communicationem Privilegiorum cum PP. Minimis, quibus Leo X. Bulla *Pastoris aterni*. An: 1513. facultatem fecit deputandi singulis annis sex aut plures Presbyteros Sæculares, qui ad cõsequendas eiusmodi Indulgentias possint in eorundem Ecclesijs confluentium confessionibus diligenter auditis, eis pro commissis per eos delictis, etiam in singulis casibus Episcopalibus, absolutionis beneficium impendere & pœnitentiam salutarem iniungere: nec non vota quæcunque per eos pro tempore emissa (Religionis & Castitatis ac Ultramarino, necnõ liminum Apostolorum Petri & Pauli ac S. Iacobi in Compostella, votis duntaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeant, &c. Refert hanc Bullam & Potestatem hanc deputandi Confessores, adhuc in suo robore permanere testatur Peyrin. Bulla *Inter Leoninas*, 2. Excepto, quod cum in ea concessum fuerat deputare Presbyteros idoneos, nulla facta mentione Confessarij, post Tridentinum Conc.

sess. 23. Reform. c. 15. debeant esse approbati ab Ordinario. Deinde quod in dictis diebus non possint amplius absoluerè à casibus Episcopalibus, per Decretum Congreg. de Mandato Clem. 8. de quo in Summula, V. Absolutio quoad saecul. n. 40. Posse autem Confessores deputatos commutare omnia vota, exceptis ijs, quæ in d. Bulla specificantur, & absoluerè à casibus etiam Papalibus, quos præmemoratum Clem. 8. Decretum non excipit, ad hanc Concessionem respexisse puto Patres Capituli Generalis An: 1656, in quadã resolutione, quæ sic habet: Possunt Confessarij Sæculares audire Confessiones in Ecclesijs nostris, & ad hoc vocari à fratribus.

Ad n. 420. Reuocationem oraculorum viuæ vocis Capucinos non afficere per expressam Declarationem Urbani 8 aliundè quoque attestationem penes me habeo fide dignissimam.

Renotatio
oraculorū
vna Co-
cis Capu-
cinos non
afficit.

Professio.

116. Decisiones Gen. Capit: qui suffragia dare possint ad concedendam Professionem.
117. Ordinationes generales circa præcedentiam Professorum.
118. Regularium inter se præcedentia.

CXVI.
Decisiones
Gen. Cap.
qui suffragia

Ad n. 423. Quod in conditione 6. n. I. dicitur ex ordinis Constitutionibus, nullus

nullus ad Professionem admittatur, nisi suffragia maioris partis fratrum habeat, qui cum illo per quatuor continuos menses aut circiter in eodem loco haerint &c. declaratum fuit in Cap. Gen. *gia dare possint ad concedendam Professionem.*

1637. Suffragium ad admittendos nouitios ad Professionem, Guardiani & Magistri Nouitiorū, validum esse, etsi duobus mensibus tantum cum Nouitio fuerint. Decisum insuper fuit Anno 1643. ad votandum pro nouitijs admittendis vel reiiciendis, probabilius esse, posse admitti eum quog, qui alioqui voce actiua & passiuā caret. Vide V. Pena n. 357. Votorum paritate concurrente in admittendo Nouitio, non potest Prouincialis suo suffragio illum adiuuare. Sic fuisse resolutū à S. Greg. Episc. & Regul, habetur ex Decisionibus Capit. Gen, An. 1650. contra Portel. V. Nouitia, in addit.

Circa Præcedentiam Professorum, ordinatum est in Capitulis Generalibus An. 1633. & 1643. 1. In Capitulo Generali dari signum in choro, & refectorio, aliasque functiones necessarias agere, spectat inprimis ad M. R. P. Generalem, eo absente ad Definitorum Generalem primum, & ita successiue. Idem seruetur suo respectu in Capitulis Prouincialibus. Si neutrius Definitionis Patres præsto sint, in Capitulo Generali, id exerceat P. Prouincialis illius Prouinciae, tum P. Guardianus loci, post hunc, Vicarius, in Prouinciali, Guardianus. ac loci Capitularis Vicarius.

P 5

2. PP.

CXVII.
Ordinationes generales circa præcedentiã Professorum.

2. PP. Generales finito Generalatu præcedant in Choro & Refectorio ac vniuersim in quibuscunque actionibus publicis quoscunque fratres, exceptis proprijs Superioribus, ac Definitoribus Generalibus actu existentibus, durante illo Capitulo, quo finito cum istorum officium cesserit, locum proximum P. Generali recens electo capiant. Aliàs autem septimi Definitoris. Idem proportionem suam intelligatur de Prouincialibus in Capitulis Prouincialibus, in quibus qui officio suo defungitur, proximum locum nouo Prouinciali teneat, alijs temporibus qui Prouinciales aliquando extiterint, præcedant omnes Prouincia fratres, suis tamen Superioribus proprijs, & Definitoribus actu existentibus exceptis. Qui Definitores aliquando fuere, præcedant eos, qui superiores eorum non sunt, nec actu Definidores aut aliàs Prouincialatum gesserunt. Quoad reliquos fratres declaratum est Præcedentiam sumendam esse non à die Professionis, sed assumpti habitus.

Si duo vel plures Nouitij eadem horâ & simul habitum assumunt, præcedentiam habebit, qui prior accepit habitum. Ita enim quoad Moniales decreuit S. Congregatio An. 1608. apud Lezan. V. Præcedentia. n. 9. In isto casu ne qui habitum concedit, priuato videatur permotus affectu, cæteris paribus prior admittendus est Senior, Professos etiam Conuersos debere præcedere Nouitij quant-

quantumuis Choristis, habetur ex Decreto S. Congr. Regul. pro Ordine Capucinorum approbato ab Urbano 8. 7. Maij 1631. sed hoc vniuersim à Prouincijs receptum nõ est.

3. *Ex Definitoribus electis suffragijs paribus precedunt illi, qui in Religione sunt antiquiores, licet aliquis antea Prouincialis fuerit.* Decif. An. 1643.

4. Circa præcedentiam Regularium inter se cum quamplurima decreuissent SS. Pontifices, præsertim Gregorius 13. in Bulla; Exposcit. die 15. Iul. 1583. in Bullario Laert. 10. 2. in ipso Gregorio. n. 84. nec tamen cessarent Iurgia & lites in publicis functionibus ac Processionibus, non sine grandi scandalo, S. Congregatio Regul. habito etiam respectu ad dictam Const. Gregorij 13. decreuit An. 1624 die 1. Iun. vt illi Regulares (sive Dominici sint sive alij) precedant, quorum prius in Ciuitatibus & locis Conuentus seu Monasteria erecta & fundata sunt. Tandem Urbanus 8. in Constit. Nuper pro parte. sub die 18. Dec. 1637 (præinfertis S. Cong. Prouisionibus & factâ expresse mentione prædictæ Constit. Greg. 13.) his omnibus robur adiecit & statuit, vt quicumque sunt in possessione præcedentiæ precedant, & vbi non probatur, aut de possessione non constat, precedant ij, qui in loco cõtrouersia antiquiores sunt &c. De Capucinis specia-

CXVIII.
Regularium inter se præcedentia.

speciatim decreuit S. Cong. 23. Mart. 1619. quod debeant cedere ijs Regularibus, qui sub propria cruce, & in proprio loco incedebant, antequam ipsi propriam crucem deferrent, quod ijs concessit Paulus 5. An. 1617. 12. Octob. in Bulla. Pastoralis officij. n. 107. apud Laert. 10. 3. cum ante sub Conuentualium S. Francisci cruce incederent vigore supradictæ Constat. Greg. 13. Cæterum controversias propter præcedentiam, tam inter Sæculares, quàm Regulares, ortas componendi, iudicium Episcopis commisit S. Triid. Synodus Sess. 24. de Regul. c. 13.

Prouincialis.

119. Prouincialis in aliena Prouincia priuatim potest in subdito actum Iurisdictionis exercere.
120. Decisiones Cap. Gen: circa Vicarium Prouincialem constituendum, & eius auctoritatem.
121. Socius P. Prouincialis mortui, & socius P. Vicarij Prouincialis in quo loco ad electionem Discreti concurrant.

CXIX. **A**D n. 429. Prouincialis potest priuatim & secretò in aliena Prouincia exercere in suo subdito actum iurisdictionis, v. g. iubendo, vt sese flagellet, &c. dummodo actu illo non præiudicet

præiudicet iurisdictioni Prouincialis prædictæ Prouincia, & non fiat in foro contentioso. Decif. 1650.

Prouincialis expleto triennio solari non potest propriâ auctoritate differre Capitulum sine licentia: si adest causa, potest de consensu Definitorum ad duos vel tres menses Au: 1656.

Ad n. 430. Circa Vicariū Prouinciæ, factæ sunt in Capitulis Gen. sequentes Decisiones.

1. Vicariū Prouinciale instituire soli Prouinciali cõpetit: conuenientius autē ager, si consulat Definitores. An 1637. 2. Etiam post electos Custodes ad Gener. Capitulum, potest Vicarium Prouinciale constituire aliquem non Custodem: Nō enim ex hoc Custodum auctoritas minuitur. An. 1643. 3. Si contingat Prouinciale nominasse Vicarium Prouinciæ aliquem non Definitorem, vel non primum Definitorem, mortuo Prouinciali, auctoritas ex Constitutionibus ad primum Definitorem statim deuoluitur, etiam absentem. Interim tamen Vicarius prius institutus à Prouinciali, Prouinciam potest gubernare, donec primus Definitor statuatur quid agendū sit. An. 1656. 4. Ex- Prouincialis in anno vacationis à Prelaturâ, nō tantum potest esse Vicarius sub Guardiano, sed etiam defuncto Guardiano conuentum regere: & expleto anno vacationis suæ, si sit Definitor esse Vicarius Prouinciæ. An. 1656. 5. Si cõtingat Prouinciale & omnes Definitores mori,

Pro-

ditō actū iurisdictionis exercere.

CXX.

Decisiones generales circa Vicarium Prouinciale constitutum, & eius auctoritatem.

Prouincia Vicarius erit senior inter Guardianos Prouincia, etiamsi sint alij Ex-Prouinciales, seu Ex-Definitores. Anno eod. 6. Guardianus & Commissarius simul in eadem Prouincia esse potest, quando ei competit esse Commissarium ex delegatione; secus si auctoritate ordinaria. Vnde Vicarius Prouincialis ex morte Prouincialis vacabit à Guardianatu. 1657. 7. Vicarius Prouincialis superueniente Visitatore Generali, auctoritatem gratiosam retinet in Prouincia, quatinus retineret Prouincialis, si superstes esset, cui ex morte, vi Constitutionum nostrarum Vicarius successit. Anno eod. 8. Vicarius Prouincialis à Ministro institutus, si ei dicat Prouincialis, quod ex illa hora incipiat vi auctoritate illa, potest eam vi, licet Prouincialis necdum exierit à Prouincia. An. 1643. 9. Definitor Vicarius Prouincialis propter mortem Prouincialis potest, si est

CXXI.

Socius P. Prouincialis mortuus, & Socius P. Vicarij Prouincialis in quo loco ad Electionem Discreti concurrunt.

Guardianus, concurrere ad Discretatum voce actiua, modò in illo conuentu non fuerit alius Guardianus institutus. An. 1650. 10. Socius P. Prouincialis in officio mortui debet à Vicario Prouinciali collocari in aliquo conuentu, in quo ad Discretatum concurrere debet; & socius P. Vicarij Prouincialis concurreret in loco, vbi Capitulum Prouinciale celebrabitur. Anno. 1656.

SS. Ordines

122. Priuilegium infirmatum in Summula adhuc valet. Pag.

Pag. 655. lin. 3. Dele, quæ sequuntur à verbo: *Exratempora*. Usque ad verbum: (conuenire) inclusiue. & pone seqq. Istud Priuilegium, quia prædictus Pontifex Greg. 13. Societati dederat cum restrictione, vt nõ communicetur alijs Regularibus, pro histe- censet idem Tamburinus aliorum quoque Pontificum concessiones ac 1. Mendicanti- bus à Clemente 8. absque vlla limitatione confirmatum fuisse id ipsum. 2. Monachis D. Hieronymi & S. Benedicti ab Alexandro 6. & Eugenio 4. (sed hi duo erant ante Trid. Conc. cuiusmodi plura refert P. Augustinus à V. Maria. V. *Ordinatio Cleric.*) 3. Ordini seu Congregationi S. Ioan. Evangelistæ in Portugallia, à Clem. 8. cuius supra memini, visum fuisse à Portel. 4. Barnabitis à Gregorio 14. 5. Ex Hurtado ibid. relato dicit Paulum 5. Minoribus & Clem. 8. PP. Eu- angelistis concessisse hoc priuilegium sine vlla limitatione incommunicabilitatis, cui proinde sine scrupulo possint Episcopi se conformare, quod & Marchinus asseruit *tr.* 1. p. 7. c. 7.

CXXIII.
Priuile-
gium in-
sinuatũ
in Sum-
mula ad-
huc Galer.

Visitator.

123. *Decisiones generales circa Commissarium
à P. Generali missum ad certas cau-
sas expediendas.*

124.

124. *Decisiones generales circa Visitationem
Generalem.*
125. *Huius Absolutionis effectus declaratur.*

Quâ diligentia, formâ & modo peragendâ debeant Visitationes, præter vulgata Iura, specialesque tractatus hac de re passim obuios, quamplurima in Constitutionibus & ordinationibus nostris Generalibus successiuè statuta sunt, quæ hic recensere minus necessarium duco; referam duntaxat peculiare aliquot decisiones factas in Capitulis Generalibus circa Visitatores & Commissarios extraordinarios. De his ergo in Capitulo Gener. Anno 1656. determinata sunt sequentia.

CXXIV.
Decisiones generales circa Commissarium à P. Generale missum ad causas certas expediendas.

1. Commissarius à P. Generale missus aliquam Prouinciam ad causas certas expediendas, nequit præcedere P. Prouincialem nisi in actu commissionis 2. Quoad culpam dicendam in Refectorio, in monasterijs per que transit ad commissionem iturus, etsi de iure teneatur ad causas certas expediendas, cum sit inferior, nõ superior, ex conuenientia tamen nõ debet fieri, neq; in conuentu Commissionis, neque in Prouincia illa. 3. Non potest dare obedientias fratribus ad expeditionem cause non necessarias, necessarias potest etiam in Prouinciis exteris, dummodo non restringatur in commissione.

De Visitatoribus Generalibus declaratum est in Cap. Gen. 1662. 1. Non potest Visitator Generalis alicuius Prouincia Prouincialem exuere omni potestate & sub obedientiam Guardiani mittere absque processu & sententia, cum sit notabile grauamen. 2. Supposita etiam solâ facultate Superiorum maiorum accipiendi nouum Monasterium, non potest Visitator Generalis seipso absque Capitulo & Patrum consensu eligere suum, erigere crucem, deputare fabricatores &c. 3. Visitatores Generales permanentes in Capitulis Prouincialibus habent vocem actiuam ad electionem Definitorum, si sunt Professus eiusdem Prouincia; si secus, nequaquam. Decisum An. 1633. Vicarius Prouincia, superueniente Visitatore Generali, quam potestatem habeat? Item nunquis simul in eadem Prouincia possit esse Guardianus & Commissarius? dictum est supra V. Prouincialis.

CXXV.

Decisiones
generales
circa Vi-
sitatorem
Genera-
lem.

Forma Absolutionis in omnibus Capitulis tam Generalibus quam Prouincialibus, ante Electiones facienda.

CXXVI.

Huius ab-
solutio-
nis effe-
ctus.

Dicta Confessione Generali ab omnibus Capitularibus genus flexis, Praesidens Capituli &c.

Q

605

eos ad effectum Electionis faciendæ absolutis dicens: Misereatur vestri &c. Indulgentiam &c. Dominus noster IESVS Christus vos absoluat, & ego autoritate ipsius ac BB. Apostolorum Petri & Pauli, ac Sanctæ Sedis Apostolicæ, mihi in hac parte commissa & vobis concessa, absoluo vos ab omni vinculo excommunicationis, si quam incurristis, & restituo vos vniõni & participationi fidelium, nec nõ sanctis Sacramentis Ecclesiæ, dispensando vobiscum in omni sententia Irregularitatis, suspensionis & interdicti, si qua innodati estis, & ad effectum electionis canonicè ac ritè nunc per vos celebrandæ, quatenus opus sit & indigetis, vos habilito, In Nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti, Amen.

Specialem huius absolutionis facultatem Apostolicam non repetio præter communia Religiosorum Ordinum priuilegia, quæ quanti valeant, satis constat ex dictis in Summula *V. Absolutio. V. Dispensatio. V. Irregularitas. V. Pœna, &c.* Est verò huius absolutionis ratio, vis & valor idem, qui est absolutionis in Visitationibus dari solita, vt aduertunt Lezan. P. Sigism. &c. allegati *V. Visitator. n. 463.* Præmittitur autem singulariter Electionibus ad tollenda pericula nullitatum, quæ possent oriri propter impedimen-

pedimenta canonica censurarum & poenarum Ecclesiasticarum, vt his non obstantibus, si post præmissam huiusmodi absolutionem Electus deinde vel Electores reperiantur aliquâ censurâ innodati, electio nihilominus valida sit, nec ex eo capite impugnari possit, vt post Chockier de Exempt. p. 4. q. 69. n. 1. tradit Peyrin. in Formul. litt. Absolutio. c. 7. n. 1. Eum in finem ea verba: *Et ad effectum Electionis &c.* expressè ponuntur, non restringendo vim absolutionis ad effectum tantummodo validæ electionis, prout in litteris Apostolicis, quibus alicui beneficium aliquod seu gratia conferatur, addi solet absolutio à censuris ad effectum duntaxat obtinendi tale beneficium vel fruendum efficaciter tali gratia, quæ absolutio, vt docet Peyr. ad Constit. 1. Julij 2. n. 55. non absoluit realiter & in effectu, sed tantum suspendit impedimentum, quousque gratia suum sortiatur effectum, quo secus excommunicatio, suspensio & interdictum redeunt. Quare sic absolutus nullam aliam gratiam consequitur nisi eam, ad cuius effectum tantummodò absoluitur: Et si celebret, diuinis intersit sic innodatus, eas omnes penas incurreret, quas excommunicatus, suspensus & interdictus. Idem in litteris illis absolutè dici solet, ad hunc effectum duntaxat

Q² consequen-

consequendum &c. In forma verò absolutio-
nis ad Electionem, omiſſa particula, *dun-
taxat*, poſt abſolutionem à cenſuris, ponitur,
& ad effectum &c. cuius particulæ, *Ei*, natura
eſt copulare præcedentia cum ſequentibus,
vt *idem ſit de vno, quod de altero ex copulatis.*
Barboſ. de Diction. tit. 110. n. 9. Idè vim ha-
bet abſolutam & generalem ad omnia, ad
quæ Superiorum ſeſe extendit facultas, pro-
ut allegato *V. Viſitator.* dictum eſt. Huius ab-
ſolutionis in referèdo proceſſu Electionum
non feci mentionem, quòd loco illius quan-
doque Vocalibus detur licentia, vt à quo-
cunque Confefſore conſtituto pro Capitu-
laribus poſſint abſolui à quibuſcunque cen-
ſuris & peccatis referuatis ad eundem effec-
tum. Quòd ſi Prælatuſ iuſtè vel iniuſtè non
vult vti hac authoritate ad abſoluendum vel
diſpenſandum in Electionibus vel Viſitatio-
nibus, non propterea ipſe ſubdituſ poteſt
abſolui à quocunque Confefſario ex licentia
præſumpta Prælati, ſiquidem talis licentia
cum ſit expreſſè negata, non poteſt vllò
modo dici præſumpta. *Lezan. in Mare Mag.
Carmel. n. 333.* In Electionibus Diſcreti
Guardianos vti non poſſe formâ illa abſol-
uendi, diſpenſandi, habilitandi, &c. liquet
ex dictis in Summula *V. Abſolutio quoad FF.*

n. 27. quod facultatem eiusmodi habeant propter vsum tantummodò Sacramentorum.

I N D E X R E R V M.

Abolutio Generaliter.

1. **M**Oribundus sensibus destitutus an absolui possit. 2. Potest absolui, qui signa dedit penitentia etiam absente Confessario, vel petiuit Confessarium pro confessione Sacramentali. 3. Item sub conditione absolui potest, modo catholice, & pie vixerit, licet talia signa non dederit. 4. Abolutio in predictis casibus dari etiam debet homini mala fama.

Abolutio quoad Fratres.

5. Declarationes generales circa confessiones Nouitiorum, & juniorum Fratrum. 6. An valida confessio Iuuenum furtiue facta. 7. Novitius subreptitè eligens sibi Confessarium præter deputatum expelli potest à Religione.

Abolutio quoad Itinerantes.

8. In Confessario requiritur Iurisdictio ordinaria, vel delegata. 9. Quid sit Iurisdictio ordinaria. 10. Qui eam habeant, & quibus delegare possunt. 11. Regularium Confessarij à Superioribus constitui possunt etiam non approbati ab Episcopis. 12. Circa delegationem Iurisdictionis determinationes facta in Religione nostra.

Index.

strâ. 13. Regulares num extra ordinem suum
 confiteri valeant. An Capucinus cum licentia
 Generalis. 14. Antempore Iubilæi, vel in Iti-
 nere. 15. Requisita pro Confessario fratrum.
 16. Penitentes Confessario deputato pro sua fa-
 milia confiteri debent. 17. Iurisdictio volun-
 taria vbiq̃ue etiam extra territorium exerceri
 potest. 18. Confessarius Regularis subditum sui
 conuentus vbiq̃ue absoluere potest. 19. Confes-
 sarij nostri secularium, quando in aliena diocesi
 confessiones excipere possint. Capitula generalia
 tantum concedunt Prouincijs vs̃um audiendi se-
 cularium confessiones. Vni vel aliquot fratribus
 P. Generalis, & P. Procurator Curia soliu.
 20. Saculares Itinerantes Parocho loci, vel ap-
 probato pro tali loco confiteri possunt. 21. Licet
 ea intentione à sua Parochia discederent: idem
 dic̃ vt à ieiunio loci liberarentur. 22. Religiosi
 itinerantes quibus confiteri possint. 23. Quibus
 Capucini itinerantes. 24. Cognita mutatione è
 loco Confessarij an continuo cesset facultas exci-
 piendi confessiones. 25. Declarationes factæ in
 nostro Capitulo Prouinciali. 26. Itinerantes fi-
 bi inuicem confiteri possunt quisque suo socio,
 Casus aliqui resoluuntur. 27. Capucinus Con-
 fessarius existens in Monasterio alterius Ordinis
 quando possit excipere confessiones Regularium
 illius Ordinis.

Absolutio

Index.

Absolutio quoad Sæculares.

28. *Regulares an sine licentia suorum Superiorum tempore Iubilæi extra suum ordinem confiteri valeant.* 29. *Sub generali concessione non veniunt specifica ut est reservatio casuum.* 30. *Declarationes Capituli Generalis in hac materia.* 31. *Praelati Regulares suis subditis promulgare non possunt Iubilæum, nisi Episcopus non fungeretur suo officio.*

Benedicere.

32. *Regularis que vestimenta, ac paramenta pro alienis Ecclesijs benedicere possit. Item Sacerdos Regularis quando Corporalia.*

Capitulum.

33. *Capitulum Prouinciale expleto tempore Prouincialis, si adest causa, de consensu Desinitorum ad duos, vel tres menses prorogari potest.* 34. *Capituli culpæ rarum utilitas.*

Casus reservatus.

35. *Bulla Cæne D. an sit recepta.* 36. *Casus regulares ex Decreto Clementis 8. qui reservari possint.* 37. *Dubia exarta circa hoc Decretum resoluta.* 38. *Decisiones Ordinis circa casum furti, & lapsus carnis ac præsentationem.*

Clausura.

39. *Oratorie nostræ post altare maius sunt*
Q4 *extra*

Index.

extra clausuram, foeminam tamen intrmittere sine scandalo nemo potest. 40. Mulieribus quando licitum ingredi monasteria. 41. Prouincialis prolongare clausuram horti aliquando potest. 42. Prohibitio ingrediendi septa monasterij Monialium Nomine septorum qua intelliguntur. 43. Quibus prohibitum ingredi monasteria Monialium. An Reginis, Fundatricibus. Monialibus alterius Ordinis iter agentibus. Infantibus. Faruis. 44. Qui licentiam concedere possunt ingrediendi. 45. Qualis licentia, & qua causa requiratur. 46. Confessarius infirma confessionem audiens in Monasterio quomodo se gerere debeat. 47. Nobis Capucinis prohibitus ingressus in quacumque domum foeminarum regulariter cohabitantium, etiamsi due sole sint. 48. Casus, quibus specialis facultas FF. Minoribus concessa est ingrediendi monasteria Sanctimonialium. 49. Ab Illustrissimis DD. Nuncijs Apostolicis FF. deputati Visitatores Monialium ingredi possunt septa monasterij pro causis necessarijs. 50. Decretum circa allocutionem Monialium obligat sub peccato mortali. 51. Licentia loquendi extenditur ad socium.

Confessarius.

52. Guardianus non tenetur semper excipere confessionem subditi. 53. Licentia Superioris requiritur pro excipiendis confessionibus Sacularium

Index.

larium. 54. Instructio Confessariorū. 55. Confessione factā Regularibus etiam contradicente Farocio satisfi precepto annue confessionis.

Constitutiones.

56. Peregrini an patrie legibus, vel loci in quibus versantur, vel nullis teneantur.

Custos.

57. Decisiones generales circa Custodes, & Vice-Custodes.

Definitores.

58. Decisiones generales circa Definitores, qui non faciliē antecessorum conlusa rescindere debent.

Discretus.

59. Decisiones generales circa Discretum, & eius electionem.

Electio.

60. Decisiones generales circa electionem Custodis ad Capitulum generale. 61. Vicarius Provincialis quando possit in locum Guardiani de mortuo vnum instituere. 62. Guardiano, vel Discretis accedentibus ad Capitulum Provinciale quando equitatio permessa. 63. Non licet vni scientia peccati per confessionem habiti in electionibus. 64. Infamia à Regularibus quibus casibus contrahatur. 65. Decisiones generalis Capituli circa exceptionem contra personam eligendorum.

Qs

gendorum

Index.

gendorum admittendam. Circa renunciante
vocem actiuam, & passiuam. Circa provisionem
Guardiani. Circa absolutum triennium Provin-
cialis, & Guardiani. Circa electionem Definito-
rum votis paribus. 66. Decisiones alie circa pri-
uationem vocis actiua & passiuæ. Concursum
Discreti, &c. 67. Tempus à jure statutum in
electionibus seruandum uos non afficit. 68. De-
cisiones Gen. Cap. circa non acceptationem officij
Prouincialatus: circa Guardiani cassationem.

Eucharistia.

69. Regulares Sacramenta Eucharistia, &
Extrema Vnctionis quibus moribundis admini-
strare possint.

Exemptio.

70. Exempti sunt Regulares à jurisdictione
Ordinariorum. 71. Ordo Fratrum Minorum esse
exemptus tam quoad personas, qua quoad loca,
sed non à jurisdictione Legati à latere Sedis A-
postolica. 72. Priuilegium Apostolicum quod
uocant in Heluetia den Psaffenbrieff nunquam
fuis datum. 73. Consuetudines allegatas contra
libertatem ecclesiasticarum personarum sustulit
Concil. Trident. 74. D. Melchior Lusi Promo-
tor Helueticæ Prouincia Capucinatorum Legatus
ad Concil. Trid.

Guardianus

75. Decisiones Generalis Capit. de incarceratione

Index.

76. Guardianus est maioris auctoritatis conventu, non tamen Provincialis Provinciali Capitulo. 77. Guardianis dantur documenta pro regimine recte instituendo. 78. Specialia documenta proponuntur. 79. Prelatus tenerur aliquando socium iungere alteri, qui actiones eius obseruet & referat. 80. Subditus à Prelato quomodo corrigendus. 81. Cur Prelati quandoque impotentes ad corrigendum.

Habitus.

82. Habitum dimittens ex leuitate per totum diem domesticè manendo non incurrit censuram. 83. Dimittens, vel mutans quando peccet.

Ieiunium,

84. Ieiunia præcepta à Regula S. P. N. Francisci. 85. Fructus & dignitas Quadragesima ostenditur. 86. Ieiunium sexta feria, & flagellatio corporis commendatur.

Indulgentia.

87. Indulgentia Regularibus concessa. 88. Indulgentias stationum Fratres itinerantes, & infirmi lucrari possunt. 89. Altaria privilegiata pro animabus quando plura possint esse in vna Ecclesia. 90. Priuilegium Alexandri 7. & Pauli 5. quando diuersis altaribus applicare liceat.

Index.

Art. 91. Indulgentia Portiuncula extenduntur ad Sacella nostrorum hospitiorum.

Irregularitas.

92. Potestas dispensandi nostrorum Confessorum erga saeculares. 93. Pralatorum respectu subditorum.

Matrimonium.

94. Regulares in quibus impedimentis dispensare possint.

Missä.

95. De quolibet Sancto in Martyrologio nominatim posito Missä vorina eo die, quo est descriptus celebrari potest. 96. Quando duæ Missæ in Conuentibus dicenda, sicut in Ecclesijs Collegiatis. 97. Vna Missä quando dicenda sub peccato mortali in Ecclesijs Regularium, qualis & quando mutari possit. 98. Missä conuentualis apud nos Capucinos pro quibus applicanda. 99. Missæ breuis expositio, vti & vestium. 100. Valor seu fructus Missæ est triplex, Generalis, medijs, specialissimus. 101. Sacerdos vnicâ Missâ non potest satisfacere duobus. 102. An subditæ applicatio sit valida contra Superioris voluntatem. 103. Promissio Missæ offerendæ quantum obliget.

Novitius.

Index.

Nouitius.

104. *Visitor Prouinciae ex cōmissione Prouincialis, quando possit Nouitios recipere.* 105. *Habitu donatus sine Prouincialis ordine non gaudet tempore in nouitiatu transacto.* 106. *Quomodo cū Nouitio actu qui in alia Prouincia fuit Nouitius procedendum.*

Officium Diuinum.

107. *Laus & utilitas psalmodiae.* 108. *Eius Origo.* 109. *Quale officium diuinum à Religiosis dicendum maximè à filijs S. P. N. Franciscis.* 110. *Cantus Capucinatorum flebilis.* 111. *Capucinatorum Congregatio quotidie recitat officium B. V. MARIÆ.* 112. *Vsus hic obseruandus, qui miraculis comprobatur.*

Prælati.

113. *Maior est auctoritas Capituli Generalis, quàm Ministri Generalis.* 114. *Veniales defectus quando Superior teneatur sub peccato mortali tollere.*

Prinilegium.

115. *Possunt à nostris Superioribus localibus aliquando vocari saculares Sacerdotes approbati ab ordinario ad audiendas confessiones in nostris Ecclesijs. Reuocatio Oraculorum vna vocis Capucinos non afficit.*

Professio.

Index

Professio.

116. Decisiones Gen. Capit. qui suffragia dare possint ad concedendam Professionem. 117. Ordinationes generales circa precedentiam Professorum. 118. Regularium inter se precedentia.

Prouincialis.

119. Prouincialis in aliena Prouincia priuatum potest in subdito actum Iurisdictionis exercere. 120. Decisiones Cap. Gen. circa Vicarium Prouincialem constituendum, & eius auctoritatem. 121. Socius P. Prouincialis mortui, & socius P. Vicarij Prouincialis in quo loco ad electionem Discreti concurrant.

SS. Ordines.

122. Priuilegium insinuatum in Summalè ad huc valet.

Visitator.

123. Decisiones generales circa Commissarium à P. Generali missum ad certas causas expediendas. 124. Decisiones generales circa Visitatorem Generalem. 125. Forma Absolutionis in omnibus Capitulis tam Generalibus quam Prouincialibus, ante Electiones facienda.

OMNIA AD MAIOREM DEI
GLORIAM.

EL
VOR
TH
AC
n qui
Doctor
bus
cen

F. J
HAB
Fra